Father's Name

Date of Birth

212025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

READ INSTRUCTIONS BEFORE FILLING ANY DETAILS OR ATTEMPTI	NG TO ANSWER THE QUESTIONS
Total Questions : 80	Time Allowed : 2 Hours
Candidate's Name	_

Question

Booklet Set

DATE MONTH YEAR
OMR Response Sheet No.

Roll No.

Candidate's Signature (Please sign in the box)

INSTRUCTIONS

- 1. The candidate shall NOT open this booklet till told to do so by the Invigilation Staff. In the meantime, it is the candidate's responsibility to encode and fill the relevant boxes 1 to 9 of the Optical Mark Reader (OMR) response sheet, carefully, and without any omission or discrepancy, at the appropriate places. ANY OMISSION/DISCREPANCY WILL RENDER THE OMR RESPONSE SHEET LIABLE FOR REJECTION.
- 2. The candidate, when allowed to open the question booklet, MUST FIRST CHECK THOROUGHLY to confirm that it has **32** pages, printed clearly and there are no blank or torn pages. In case of any such error, the candidate should IMMEDIATELY report to the Invigilation Staff and get the booklet replaced with the SAME SET as given earlier.
- 3. In case of any replacement of the Question booklet, the Invigilation Staff must make necessary corrections in their record (including attendance sheet) regarding the change in the serial no. of Question booklet.
- 4. Use only **blue or black ball point pen** to fill the relevant columns on this page as well as in the OMR Response Sheet. Use of Ink pen or any other pen is not allowed.
- 5. You must fill credentials/information in specific space allotted above in CAPITAL letters. **DO NOT** write anything else on the Test Booklet. Space for rough work is provided at the end of the Booklet.
- 6. Each candidate is required to attempt 80 questions in 120 minutes, except for certain Persons with Disabilities candidates, who would be given 40 minutes extra.
- 7. This paper consists of 200 Marks. Each question carries 2.5 marks. There are four options for each question and the candidate has to mark the MOST APPROPRIATE ANSWER on the OMR Response Sheet.
- 8. The questions are printed in English and Punjabi. Questions in Punjabi are a translation of the English questions. IN CASE OF ANY AMBIGUITY IN TRANSLATION, THE ENGLISH VERSION WILL BE DEEMED AUTHENTIC AND FINAL.
- 9. There is *no negative marking* for questions wrongly answered or questions not attempted by the candidate.
- 10. If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a wrong answer even if one of the given answers is correct. No marks will be awarded for such an answer.
- 11. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
- 12. The candidate MUST READ INSTRUCTIONS BEHIND THE OMR SHEET before answering the questions and check that two carbon copies attached to the OMR sheet are intact.
- 13. After filling in all your responses you must carefully tear the perforated part of the OMR Response Sheet. When the examination has concluded, you should hand over the OMR Response Sheet and the first carbon copy to the invigilator. You are permitted to take this Test Booklet as well as the second carbon copy of OMR Response Sheet with you.

Note: Punjabi version of the instructions is printed on the back cover of this Booklet.

CSAT 2025 (A – 1)

Details	of appli	ications rec	eived ar	nd candidate over the		ed under d	ifferent o	disciplines			
		Arts	Cor	nmerce	Sc	ience	0	Others			
Recd. Selected Recd. Selected Recd. Selected 1991 2000 22 2200 24 3700 52								Selected			
1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27			
1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30			
1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40			
1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47			
1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50			
	hich disc			year was th	1993 e percent		l) 199! lents sel				
(a) Sci					Arts, 199	92					
(c) Oth	ers, 199	4		(d)	Arts, 199	93					
(c) Others, 1994 (d) Arts, 1993 Under which discipline and in which year was the percentage increase in the applications											
		=	-	received over the previous year maximum?							
received (a) Arts	over the s, 1995	=	-	mum ? (b)	Science,	1992		аррпсацог			
received (a) Arts (c) Arts	over the s, 1995 s, 1994	previous ye	ear maxii	mum ? (b) (d)	Science, Arts, 199	1992 92					
received (a) Arts (c) Arts Sudha's	over the s, 1995 s, 1994 grandfat ears from	previous ye	ear maxii	mum ? (b)	Science, Arts, 199 years a	1992 92 go. He wou	ld be 3	times of h			
received (a) Arts (c) Arts Sudha's age 8 years	over the s, 1995 s, 1994 grandfate ears from her?	her was 8 to now. Eight	ear maxii times old t years a	mum ? (b) (d) er to her 16	Science, Arts, 199 years and the rations	1992 92 go. He wou io of Sudha	ld be 3	times of h			
received (a) Arts (c) Arts Sudha's age 8 ye grandfatt (a) 11: Out of th	over the s, 1995 s, 1994 grandfate ears from the r? 53 the three serage of	ther was 8 to now. Eight (b)	times old years a 3:8	mum ? (b) (d) ler to her 16 go, what wa	Science, Arts, 199 years as the ration of th	1992 92 go. He wou io of Sudha (c	Id be 3 's age to I) 1:2	times of he that of he ce the thir			

If a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ and d = 0.05 then,

(b) b<c<d<a

(d) None of the above

1.

(a) a<b<c<d(c) d<c<b<a

पू पठ ग		ਮਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਟਸ		ਮਰਸ	I			
	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ			ਪ੍ਰਾਪਤ	ਹੋਰ ਚੁਣੇ ਗਏ
1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27
1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30
1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40
1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47
1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50
•	ਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ							
(a) ਸਾ (c) ਹੋਰ	ਇੰਸ, 199 J, 1994	5	ਜ ਸਾਲ ਵਿ	(d) ਆਰ	ਟਸ, 1992 ਟਸ, 1993 ਕ਼ਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਪ	ਪਤ ਹੋਈਅ	ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ
(a) ਸਾ (c) ਹੋਰ ਕਿਸ ਵਿ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (a) ਆ	ਇੰਸ, 199 ਜ, 1994 ਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀ	5 ਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ? 95		(ਵੱਚ ਪਿਛਲੇ (d) ਆਰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁ b) ਸਾਇੰ	ਟਸ, 1993 ਕ਼ਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਪ	ਪਤ ਹੋਈਅ	ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ
(a) ਸਾ (c) ਹੋਰ ਕਿਸ ਵਿ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (a) ਆ (c) ਆ	ਇੰਸ, 199 ਸ਼, 1994 ਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀ ਵਾਧਾ ਸਭ ਰਟਸ, 199 ਰਟਸ, 199 ਦਾਦਾ ਜੀ 1	5 ਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ? 95 94 6 ਸਾਲ ਪਰਿ	, ਹਲਾਂ ਉਸ ਤੋ	(ਵੱਚ ਪਿਛਲੇ ((((8 ਗੁਣਾ ਵੱ	d) ਆਰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁ b) ਸਾਇੰ d) ਆਰਨ ਡੇ ਸਨ।ਉ	ਟਸ, 1993 ਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਪ ਸ, 1992 ਟਸ, 1992 ਹ ਹੁਣ ਤੋਂ 8	3 ਸਾਲ ਬਾ ^ਨ	ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਦ ਉਸਦੀ ਉ ਮਰ ਦਾ ਅਨੁ

1. ਜੇਕਰ a = √0.25, b = 0.25, c = (0.25)² ਅਤੇ d = 0.05 ਹਨ ਤਾਂ,

7.	13.08 ×	$24.98 + \sqrt{62}$	4 =	?				
	(a) 380)	(b)	320	(c)	350	(d)	375
8.	0.0005	× 76 × 103 +	? =	170% of 29.9	8			
	(a) 12		(b)	16	(c)	18	(d)	15
9.	If $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}$	$\frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$ and	$\frac{W}{Y} = \frac{1}{1}$	$\frac{9}{6}$, then what is	s the v	value of $\frac{X}{Y}$?		
	(a) $\frac{16}{11}$		(b)	33 32	(c)	<u>11</u> 16	(d)	32 33
10.	If a ³ - b	³ = 91 and a	- b =	1, what is the	value	of (ab) ?		
	(a) 27		(b)	6	(c)	9	(d)	30
11.		mber should l numbers are i		_	f the i	numbers 94, 24	, 100	and 26 so that
	(a) 10		(b)	11	(c)	9	(d)	8
	below :							ver the questions ove is 11 : 10 : 9
	in state		ich 4	0% males or 8		=		Iren are illiterates
II.						ge is 10% of the ne and 80% of th		nber of females. re literates.
12.	What is 1			ate persons belo		poverty line ? 620	(d)	1000
					(0)	020	(u)	1000
13.	(a) 60	the total popula 000		of the state?	(c)	42000	(d)	40000
14.	What is t	the number of	literat	e children of ag	ge 10 y	years and above	?	
	(a) 144	-00	(b)	14800	(c)	16200	(d)	12600
15.		mber of womer o decimal place		hat percentage	of the	total population	of the	state ? (rounded
	(a) 28.	86	(b)	30.25	(c)	32.86	(d)	32.26
16.	How mai	ny women are	illitera	ate?				
	(a) 200	000			(b)	6000		
	(c) 144	-00			(d)	None of these		
CSA ⁻	T 2025			(A -	4)			

7.	$13.08 \times 24.98 + \sqrt{67}$		(c) 350	(d)	375
0	0.0005 × 76 × 103			(α)	31.3
8.		(b) 16		(d)	15
9.	ਜੇਕਰ $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}, \frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$	ਅਤੇ $\frac{W}{Y} = \frac{9}{16}$, ਤਾਂ	· X ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b) $\frac{33}{32}$	(c) $\frac{11}{16}$	(d)	32 33
10.	ਜੇਕਰ a ³ – b ³ = 91 ਅ	ਤੇ a – b = 1 ਹੈ, ਤ	ਤਾਂ (ab) ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) 27	(b) 6		(d)	30
11.	94, 24, 100 ਅਤੇ 26 ਅਨੁਪਾਤ (Proportion) ਰਿ		ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ	ਜੋ ਪ੍ਰਾਪ	ਪਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਸਮਾਨ
	(a) 10	(b) 11	(c) 9	(d)	8
<i>ਦਿਸ਼ਾ</i> ਕਰੋ :	-	16) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ	ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ	ਲਿਖੀ ਜ	ਧਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
I. II.	ਰਾਜ 'A' ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ, ਔ 11 : 10 : 9 ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱ ਕਿ 30% ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ- 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ	ੱਚੋਂ 40% ਮਰਦ ਜਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ । ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿ 8800 ਮਰਦ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ, ਐਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ 10% ਹ	20% 8	ਬੱਚੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ ਜਦ <u>ੋਂ</u>
	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅ	v	-		
12.	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਨ (a) 2480	ਪੜ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ (b) 3100	ਿਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ? (c) 620	(d)	1000
13.	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਕਿੰ	ਨੀ ਹੈ ?			
	(a) 60000	(b) 62000	(c) 42000	(d)	40000
14.		- 5	ਸ਼ੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ (c) 16200		12600
15.	ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾ	ਦੀ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ? (ਚ	ਦੇ ਦਸ਼ਮ	ਲਵ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ
	·	(b) 30.25	(c) 32.86	(d)	32.26
16.	ਕਿੰਨੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਰ (a) 20000 (c) 14400	ਹਨ ?	(b) 6000 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਏ	ال حجان	
CSA	T 2025	(A - 5)		

l.	In a group of 8 boys, this the average age of boys.	-	=		-		-
II.	3 years ago, the ave average age of B and	_	=		-		5 years ago, the
17.	What is the ratio between	een x	and y ?				
	(a) 2:3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4 : 5
18.	If X : Y = 9 : 11, then	the v	alue of $\frac{5x + 3y}{3x + 5y}$	is :			
	(a) 45 : 55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41
19.	Total 900 shirts were shirts produced on M defective shirts produce on Tuesday?	londa ced o	y and Tuesday, n both the days	resp were	ectively, were of equal, how man	lefecti y shir	ive. If number of ts were produced
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600
20.	Bhim invested 28% or remaining salary in the expenses, respectively funds and that spent or	e resp v. Whan gro	pective ratio of 1 at was the difference ?	: 4 : ence	3 on house rent, between the amo	groc ount i	eries and medical nvested in mutual
	(a) 3200	(b)	4000	(c)	2400	(d)	2800
21.	When a two-digit num the sum of digits of 'X					is 63	more than 'X'. If
	(a) 29	(b)	113	(c)	40	(d)	50
	ctions (Question No. 2. n number series ?	2 and	' 23) : What will d	come	in place of the q	uestic	on mark (?) in the
22.	5, 40, 280, 1680, 84	٠٥٥,	?				
	(a) 33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400
23.	30, 31, 27, 36, 20, ?	•					
	(a) 55	(b)	45	(c)	60	(d)	42
24.	A fraction is greater th	an tw	ice its reciprocal	by 7	/15. What is the	fraction	on ?
	(a) $\frac{3}{5}$	(b)	5 3	(c)	3/4	(d)	4/3
CSA	T 2025		(A – 6	3)			

Directions (Question No. 17): Study the following information to answer the question given

below.

II.	3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, A, B ਅਤ ਔਸਤ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਸੀ		_		ਸੀ । ਨਾਲ ਹੀ, 5 ਸ	ਜਾਲ ਪ	ਹਿਲਾਂ, B ਅਤੇ C ਦੀ
17.	x ਅਤੇ y ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ (a) 2:3			(c)	3 : 5	(d)	4 : 5
18.	ਜੇਕਰ X : Y = 9 : 11 ਹੈ,	ਤਾਂ $\frac{5}{3}$	x + 3y x + 5y ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ	:			
	(a) 45:55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41
19.	ਸੋਮਵਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀ	ੀਆਂ ਗ ਆਂ ਗ	ਈਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਈਆਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਕ	ਕ੍ਰਮਵਾ	ਰ 5% ਅਤੇ 4% ਨੁ	ਕਸਦਾ	ਰ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600
20.	ਭੀਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸਿਕ ਤ ਬਾਕੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 'ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੀ। ਮਿਊਚੁ ^ਨ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਸੀ ਤ	: 4 : ਮਲ ਫੰ.	3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ	ਸ਼ ਘਰ	ਦੇ ਕਿਰਾਏ, ਕਰਿਆ	ਨੇ ਅਤੇ	ਡਾਕਟਰੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ
	(a) 3200	(b)	4000	(c)	2400	(d)	2800
21.	ਜਦੋਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਖਿਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ '		<u> </u>		•		
	(a) 29	(b)	113	(c)	40	(d)	50
ਦਿਸ਼ਾ	-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 22 ਅ	ਭੋਂ 23,) : ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿ	ਆ ਲੜ	ਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ	<i>(?)</i> ŧ	ਤੀ ਥਾਂ ਕੀ ਆਵੇਗਾ ?
22.	5, 40, 280, 1680, 84	00, ?					
	(a) 33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400
23.	30, 31, 27, 36, 20, ?						
	(a) 55	(b)	45	(c)	60	(d)	42
24.	ਇੱਕ ਭਿੰਨ (fraction), ਆਪ	ਮ ਣੇ ਪਰ	ਰਸਪਰ (Reciproca	al) ਦੇ	ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ 7/15 ਵੱਡ	ਤਾ ਹੈ ।	ਭਿੰਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ?
	(a) $\frac{3}{5}$	(b)	<u>5</u> 3	(c)	3 4	(d)	4/3
CSAT	Т 2025		(A – 7)			

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 17) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

I.

8 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, 21 ਅਤੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 2 ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ

ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੰਮੂਹ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 2 ਸਾਲ ਵਧ ਗਈ । "x" 2 ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਹੈ ।

	Wh	nich nu	ımber s	should o	come	in place	of the	questi	on mar	k(?)?		
	(a)	7			(b)	8		(c)	9		(d)	10
26.			the ta	_		elow in v	which	the nu	ımbers	bear cert	ain re	elationship among
		29	13	18								
		33	X	19								
		30	27	3								
	Wh	nich or	ne of th	e follow	ing n	umbers i	is the r	missin	g numb	er indicate	ed abo	ove by X ?
	(a)	19			(b)	15		(c)	14		(d)	8
27.	Со	nsider	the fol	lowing	matrix	:						
		3	8	10	2	?	1					
		6	56	90	2	20	0					
	Wr	nat is t	he miss	sing nu	mber	at '?' in	the ma	atrix ?				
	(a)	5			(b)	0		(c)	7		(d)	3
28.	two ma	of w	nom, F	and G of the	are gi	rls. A ar	nd D a	re brot	hers ar	nd A is a d	doctor	ts and 3 children, . E is an engineer D and G is their
			brother	r					F's fath			
	(c)	ES	father					(d) <i>i</i>	A's son			
29.	one bar am So Co	e post nk em long t ciology mmer	gradua aployees he teni y of w ce, who	te in C s while nis plag whom t	omme Ama yers. two a	erce and la and Amala, ire banl	l three Komal Kamla k emp	bank a are , Kom bloyees h a ter (b)	emplogunemplate and	yees. Vim bloyed. Ko d Nirmala Shyamala byer and a	ala ai omala a are is a	ates in Sociology, nd Kamla are the and Nirmala are postgraduates in postgraduate in employee?
CSA [*]	T 20	025					(A -	8)				

25.

Consider the following figures :

	2	6		3	?							
	80	24	1	20	36							
	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍	ਨ੍ਹ (?) ਦ	ਹੀ ਥਾਂ ਕਿ	ਹੜੀ '	ਸੰਖਿਆ	ਆਉਣੀ ਜ	ਰਾਹੀਦੀ ਹ	ਹੈ ?				
	(a) 7			(b)	8		(c)	9		(d)	10	
26.					ਤਾਰ ਕਰ	ਤੇ ਜਿਸ ਕਿ	ਵੇਂਚ ਸੰਖਿ	ਆਵਾਂ,	ਕਤਾਰਾਂ ਦੇ	ਨਾਲ-ਨਾ	ਲ ਆਪਸ ੀ	ਵਿੱਚ ਇੱਕ
	ਖ਼ਾਸ ਸੰਬੰਧ	ਸ ਰਖਦੀ -	ਆ ਹਨ	 								
	29	13	18									
	33	Х	19									
	30	27	3									
	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੰ	ੀਆਂ ਸੰਖਿ	ਆਵਾਂ ਵਿ	ਵੱਚੋਂ, ਰਿ	ਕਹੜੀ ਸ	ਜੰਖਿਆ X	ਦੁਆਰਾ	ਦਰਸਾ	ਈ ਗਈ ਲਾ	ਪਤਾ ਸੰਪਿ	ਭਆ ਹੈ ?	
	(a) 19			(b)	15		(c)	14		(d)	8	
27.	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ	'ਤੇ ਵਿਚ	ਭਾਰ ਕ	ਰੋ :							
	3	8	10	2	?	1						
	6	56	90	2	20	0 0						
	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਿ	ਵੇਂਚ '?'	'ਤੇ ਕਿਹ	ਾੜੀ ਲ	ਜਪਤਾ ਸੰ	: ਬਿਆ ਹੈ	?					
	(a) 5			(b)	0		(c)	7		(d)	3	
28.											ਤੇ 3 ਬੱਚੇ ਹ	•
		_	_		_	_	_				ਜੀਨੀਅਰ ਹੈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ	_
	G ਉਨ੍ਹਾਂ ਦ						-	10 01.	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,		000	
	(a) G र	ਦਾ ਭਰਾ					(b)	F ਦਾ	ਪਿਤਾ			
	(c) E =	ਾ ਪਿਤਾ					(d)	A ਦਾ	ਪੁੱਤਰ			
29.	ਛੇ ਔਰਤਾਂ	ਦੇ ਇੱਕ	ਸਮੂਹ ਿ	ਵੇੱਚ, ਬ	ਚਾਰ ਟੈੀ	ਨਿਸ ਖਿਫ	ਭਾਰਨਾਂ, ਦ	ਭਾਰ ਸਮ	ਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤ	ਤਰ ਵਿੱਚ	ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂ	ਏਟ, ਇੱਕ
											ਲਾ ਬੈਂਕ ਕਰ	
					_						ਖੇਡਾਰਨਾਂ ਵਿ	
											ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ	
	ਕਰਮਚਾਰ ਖਿਡਾਰਨ						ਵਿਚ ਪ	ਸਟ ਗ੍ਰ	ਜੂੲਟ ਹ,	ਤਾ ਇਹ	ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈ	ਣ ਟਾਨਸ
			чолс	0.00	C6 0	:	(h)	ਕੋਮਾਰ	π			
	(a) ਅਮ (c) ਨਿਵ						(d)	•				
	(0) 100	מעט,					(u)	147.41	чω.			
CSA	T 2025					(A -	-9)					

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ :

25.

30. Consider the following argument:

"In order to be a teacher, one must graduate from college. All poets are poor. Some Mathematicians are poets. No college graduate is poor." Which one of the following is *not* a valid conclusion regarding the above argument?

- (a) Some Mathematicians are not teachers.
- (b) Some teachers are not Mathematicians.
- (c) Teachers are not poor.
- (d) Poets are not teachers.
- **31.** Examine the following relationships among members of a family of six persons A, B, C, D, E and F.
 - I. The number of males equals that of females.
 - II. A and E are sons of F.
 - III. D is the mother of two, one boy and one girl.
 - IV. B is the son of A.
 - V. There is only one married couple in the family at present.

Which one of the following inferences can be drawn from the above?

- (a) A, B and C are all females
- (b) A is the husband of D
- (c) E and F are children of D
- (d) D is the granddaughter of F
- **32.** In a code language, 'SOLID' is, written as 'WPSLPIMFHA', what does the code 'ATEXXQIBV' refer to ?
 - (a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- 33. In a dinner party both fish and meat were served. Some took only fish and some only meat. There were some vegetarians who accepted neither. The rest accepted both fish and meat. Which one of the following logic diagrams correctly reflects the above situation?

30.	ਹੇਠ	ਲਿਖੀ	ਦਲੀਲ	'ਤੇ	ਵਿਚਾਰ	ਕਰੋ	:
00.	00	147-11		_	1000	-10	

"ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਗਰੀਬ ਹਨ । ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਵੀ ਹਨ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।" ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟਾ *ਨਹੀਂ* ਹੈ ?

- (a) ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (b) ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (c) ਅਧਿਆਪਕ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (d) ਕਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 31. ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
 - ।. ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
 - II. A ਅਤੇ E, F ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ।
 - III. D ਦੋ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ।
 - IV. B, A ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।
 - V. ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (a) A, B ਅਤੇ C ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹਨ
- (b) A, D ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ

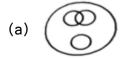
(c) E ਅਤੇ F, D ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ

- (d) D, F ਦੀ ਪੋਤੀ ਹੈ
- 32. ਇੱਕ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'SOLID' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'WPSLPIMFHA', ਤਾਂ ਕੋਡ 'ATEXXQIBV' ਕਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- 33. ਇੱਕ ਡਿਨਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵੇਂ ਪਰੋਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਛੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਸ। ਕੁਝ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਤਰਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

Directions (Question No. 34 and 35) : Study the following information to answer the questions given below :

Guest lectures on five subjects viz., Economics, History, Statistics, English and Mathematics have to be arranged in a week from Monday to Friday. Only one lecture can be arranged on each day. Economics cannot be scheduled on Tuesday. Guest faculty for History is available only on Tuesday. Mathematics lecture has to be scheduled immediately after the day of Economics lecture. English lecture has to be scheduled immediately before the day of Economics lecture.

(c) Mathematics

(d) Statistics

Which lecture is scheduled on Monday?

(b) Economics

Which lecture is scheduled between Statistics and English?

34.

35.

(a) History

	(a)	Economics			(b)	History		
	(c)	Mathematics			(d)	No Lecture		
36.	dau the	an divides his prop ghter's are both as value (in ₹) of the ₹16,250	in th	e ratio 3 : 1. If	the d			
		₹ 18,250			(d)			
37.	Fou four	r numbers are in t th number is equal		itio 1 : 2 : 3 :	4. T	heir sum is 16. TI	ne su	m of the first and
	(a) (c)				(b)	8 80		
	(0)	10			(u)	80		
38.	cert wag	daily wages of A ain work, he gets a e of ₹ 75. If both o ₹ 67.50	a tota of the	l wage of ₹ 63	. Who	en B does the san	ne wo e work	rk, he gets a total
39.	3 :	3 and C did certain 2 : 7 respectively. ratio of the investm	Ratio	of the profits of	of A, E			
	(a)	1:3:4	(b)	7:9:11	(c)	8 : 9 : 12	(d)	2:3:11
40.	shai they	king alone A can c re (in ₹) if A, B ar worked together. 1.440	nd C		20 fo			
	• •		. •		. •		. •	
CSA	T 20	25		(A -	12)			

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 34 ਅਤੇ 35) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ, ਅੰਕੜਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ 'ਤੇ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(h) ਅਰਥ-ਸਾਸਤਰ (c) ਗਣਿਤ

(ਰ) ਅੰਕਤਾ

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(a) ਇਤਿੰਗਾਸ

	(4) 1010 0 11	(2)	(6) 1115	(4)
35.	ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ (a) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ (c) ਗਣਿਤ	ਸਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੰ	ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ? (b) ਇਤਿਹਾਸ (d) ਕੋਈ ਲੈਕਚਰ ਟ	ਨਹੀਂ
36.		ਅਨੁਪਾਤ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਚੋ	ਏਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 3 : 1 ਹ)
37.	ਚਾਰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 1 : 2 : 3 ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ :	: 4 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹ	ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 16	ਹੈ । ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੇੰਥੀ ਸੰਖਿਆ
	(a) 5 (c) 10		(b) 8 (d) 80	
38.	A ਅਤੇ B ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਲ 75 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ (a) 67.50 ਰੁਪਏ	63 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ	ਲਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ B ਉਹੀ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ	
39.		•		ਨੁਪਾਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3 : 2 : 7 ਹੈ । C ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ
	(a) 1:3:4	(b) 7:9:11	(c) 8:9:12	(d) 2:3:11
40.	-	2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕ ਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ C ਦ	ਰਨ ਲਈ A, B ਅਤੇ C ਹ ਾ ਹਿੱਸਾ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ) ਕੀ	
CSA	T 2025	(A -	13)	

	together, complete the	e same work ?		
	(a) 20	(b) 18	(c) 14	(d) 22
42.	Four children are sitting is not sitting next to D (a) B (c) B and A	_		
43.	than B. In this context, which (a) P is greater than (b) Q is greater than	of the following stat Q		% of B), where A is greater
	(c) P is equal to Q		d Milana da Sar	
	(d) None of the above	ve can be concluded	d with certainty	
44.	was situated 5 km earlind the direction but It village is to walk in the (a) direction facing the (b) direction opposite (c) direction keeping	ast of the point who he located the pole e : he polestar	ere he was standing. star. The most conve	to reach his village which He had no instruments to nient way now to reach his
45.	borrows 2 cards from	A and gives away E. Then the number	5 to C who in turn gi	has a pack of 10 cards. F ves 3 to B while B gives 6 by D and E is equal to the
	(a) A, B and C	(b) B, C and F	(c) A, B and F	(d) A, C and F
46.		=		en as only holidays for an g days of any month of any
	(a) 23	(b) 22	(c) 21	(d) 20
47.	In a certain code, '25 '254' means 'white co			is 'green colour flower' and icates 'white' is :
	(a) 2	(b) 4	(c) 5	(d) 8
CSA	T 2025	(A -	- 14)	

Two men and 7 women can complete a work in 28 days, whereas 6 men and 16 women can do the same work in 11 days. In how many days will 5 men and 4 women, working

41.

41.	ਦੋ ਆਦਮੀ ਅਤੇ 7 ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ 28 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 6 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 16 ਔਰਤਾਂ ਉਹੀ ਕੰਮ 11 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 5 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 4 ਔਰਤਾਂ, ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ ?
	(a) 20 (b) 18 (c) 14 (d) 22
42.	ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। A, B ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਪਰ C ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ C, D ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ D ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀਟ/ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕੌਣ ਬੈਠਾ ਹੈ/ਬੈਠੇ ਹਨ? (a) B (b) A (c) B ਅਤੇ A (d) ਦੱਸਣਾ ਅਸੰਭਵ
43.	P = (A ਦਾ 40%) + (B ਦਾ 65%) ਅਤੇ Q = (A ਦਾ 50%)+ (B ਦਾ 50%), ਜਿੱਥੇ A, B ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।
	ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ? (a) P, Q ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (b) Q, P ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (c) P, Q ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
44.	ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਰੁਥਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ
	ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੁਰਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ । ਉਸ ਕੋਲ ਦਿਸ਼ਾ
	ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਧਰੁਤਾਰੇ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ । ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਭ
	ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ :
	(a) ਧਰੂਤਾਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਤੁਰਨਾ
	(b) ਧਰੂਤਾਰੇ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ
	(c) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ
	(d) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ
45.	ਛੇ ਮੁੰਡੇ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਤਾਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕੋਲ 10 ਤਾਸ਼ ਦੇ ਪੱਤੇ ਹਨ। F, A ਤੋਂ 2 ਪੱਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ਨੂੰ 5 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ B ਨੂੰ 3 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ B, D ਨੂੰ 6 ਪੱਤੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1 ਪੱਤਾ ਅਗਾਂਹ E ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ D ਅਤੇ E ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਹੇਠ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਏਗੀ ?
	(a) A, B ਅਤੇ C (b) B, C ਅਤੇ F (c) A, B ਅਤੇ F (d) A, C ਅਤੇ F
46.	ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?
	(a) 23 (b) 22 (c) 21 (d) 20
47.	ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, '256' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਲਾਲ ਰੰਗ-ਦਾ ਚਾਕ', '589' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਹਰੇ ਰੰਗ-ਦਾ ਫੁੱਲ' ਅਤੇ '254' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ-ਦਾ ਚਾਕ'। ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'ਚਿੱਟੇ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਅੰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
	(a) 2 (b) 4 (c) 5 (d) 8
CSV	T 2025 (A – 15)
50A	. 2020

Directions for Question No. 48 to 50 : Study the following information to answer the questions aiven below :

A, B, C, D, E, F and G are Lecturers from different cities Hyderabad, Delhi, Shillong, Kanpur, Chennai, Mumbai and Srinagar, (not necessarily in the same order) who participated in a conference. Each one of them is specialized in a different subject, viz., Economics, Commerce, History, Sociology, Geography, Mathematics and Statistics (not necessarily in the same order). Further.

ı	Lecturer	from	Kannur	is	specialized	in	Geography.
1.	Lecturer	110111	Nanpui	13	Specialized	1111	acograpity.

- II. Lecturer D is from Shillong.
- III. Lecturer C from Delhi is specialized in Sociology.
- IV. Lecturer B is specialized in neither History nor Mathematics.
- V. Lecturer A who is specialized in Economics does not belong to Hyderabad.
- VI. Lecturer F who is specialized in Commerce belongs to Srinagar.
- VII. Lecturer G who is specialized in Statistics belongs to Chennai.

48.	Who is specialized in Geography ?
40.	who is specialized in deography:

- (a) B
- (b) C
- (c) E
- (d) Cannot be determined as data are inadequate

49.	From which	city Lecturer	specialized in	Fronomics	helonas	?
43.	I IOIII WIIICII	City Lecturer	Specialized III	LCOHOHICS	Delongs	٠

- (a) Hyderabad
- (b) Mumbai
- (c) Neither Hyderabad nor Mumbai
- (d) Cannot be determined

50. Who belongs to Hyderabad?

- (a) B
- (b) E
- (c) Neither B nor E
- (d) Cannot be determined

51. In a school, there are five teachers A, B, C, D and E, A and B teach Hindi and English. C and B English and Geography. D and A teach Mathematics and Hindi. E and B teach History and French. Who teaches maximum number of subjects?

(a) A (b) B

(c) D (d) E

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 48 ਤੋਂ 50 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

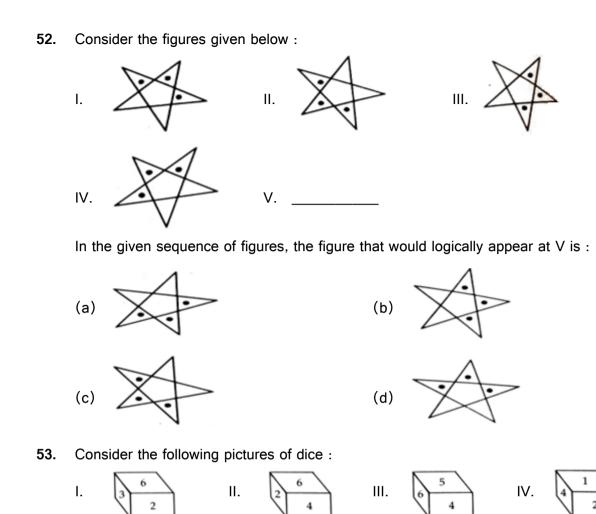
A, B, C, D, E, F ਅਤੇ G ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਦਿੱਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਕਾਨਪੁਰ, ਚੇਨਈ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ, (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਣਜ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਭੂਗੋਲ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

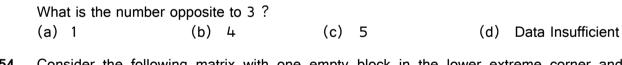
- ।. ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- ॥. ਲੈਕਚਰਾਰ D ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਤੋਂ ਹੈ।
- III. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ C ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- IV. ਲੈਕਚਰਾਰ B ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ।
- V. ਲੈਕਚਰਾਰ A ਜੋ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- VI. ਲੈਕਚਰਾਰ F ਜੋ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦਾ ਹੈ।
- VII. ਲੈਕਚਰਾਰ G ਜੋ ਅੰਕੜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਚੇਨਈ ਦਾ ਹੈ।
- 48. ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) C
 - (c) E
 - (d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 49. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਹੈਦਰਾਬਾਦ
 - (b) ਮੁੰਬਈ
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 50. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ B ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ E
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 51. ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕ A, B, C, D ਅਤੇ E ਹਨ, A ਅਤੇ B ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। C ਅਤੇ B ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। D ਅਤੇ A ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। E ਅਤੇ B ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) A

(b) B

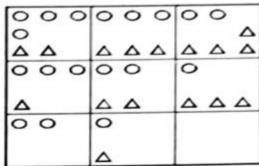
(c) D

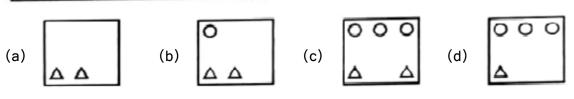
(d) E

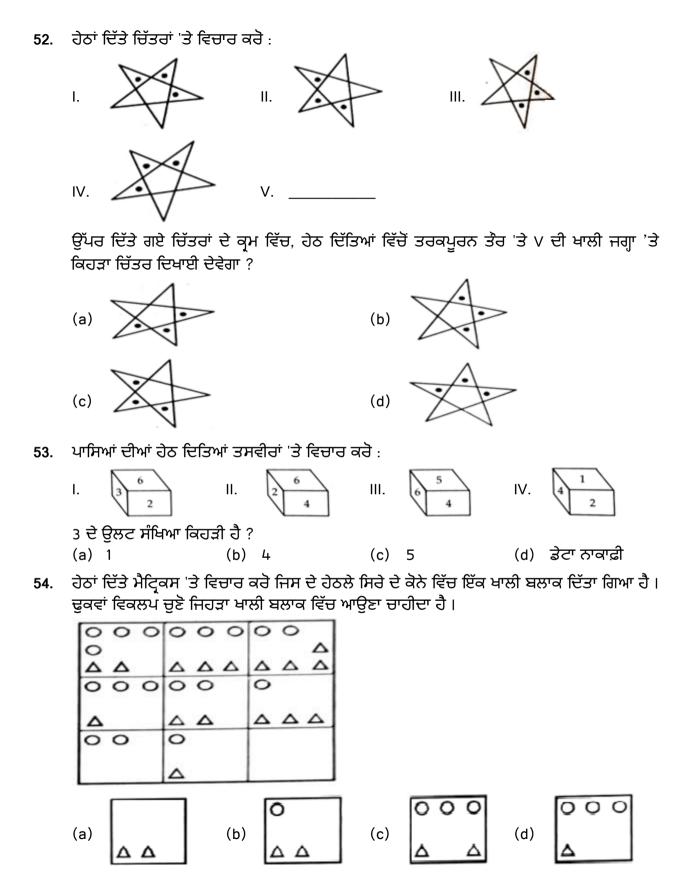

54. Consider the following matrix with one empty block in the lower extreme corner and choose the appropriate option that should come in the empty block :

CSAT 2025 (A – 18)

Directions for Question No. 55 to 57: Study the following information carefully and answer the questions given below:

Three out of M, B, T, W, D and H work in factory X and remaining three work in factory Y. Each of them has his own earnings which is different from others. T works in factory Y and earns the least. W and D do not work in factory Y and neither of them earns the maximum amount. B earns less than H and W. T does not work in the same factory in which M works. M earns more than D, but less than B.

(b) W

(b) Y

(d) Data Inadequate

(d) data Inadequate

55.

56.

57

(a) H

(c) D

(a) X

(a) 74

(c) 71

CSAT 2025

(c) X and Y

Who earns the maximum amount?

In which factory does B work?

Who earns less than M ?

07.	WITO Carris 1033 triair IVI .	
	(a) Only D	(b) Only T
	(c) Only B	(d) Only D and T
58.	quantity of the wheat of varieties entire quantity of wheat of variety cost ₹ 25/kg. Instead, if he mixes costs ₹ 36/kg, the mixture so fo	es of wheat — A, B, C, D with him. He mixed the entire A and B together. With this mixture, if he mixes the C, which costs ₹ 20/kg, the mixture so formed would with it the entire quantity of wheat of variety D, which rmed would cost ₹ 31 per kg. If the entire quantity of wheat of variety C, how much would the mixture of the our varieties cost ?
	(a) 29.5/kg	(b) 28/kg
	(c) 30.5/kg	(d) 26.5/kg
59.		milk. The radius of the drum is 80 cm while its height empty. He wants to fill up the drum up to 80% of its

height by pouring milk from a bucket with radius 20 cm and height 30 cm. Every time he pours the milk in the drum, 10% of the milk is spilled out of the bucket and is wasted.

(A - 20)

(b) 73

(d) 69

Approximately how many buckets will he need to fill in the drum?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 55 ਤੋਂ 57 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

M, B, T, W, D ਅਤੇ H ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਫੈਕਟਰੀ X ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। T, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। W ਅਤੇ D, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ। B ਦੀ ਕਮਾਈ H ਅਤੇ W ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। T ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ M ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। M, D ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ B ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।

55.	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?		
	(a) H	(b)	W
	(c) D	(d)	ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

56. В ਕਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(a) X (b) Y (c) X ਅਤੇ Y (d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

57. M ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

(a) ਸਿਰਫ਼ D (b) ਸਿਰਫ਼ T

(c) ਸਿਰਫ਼ B (d) ਸਿਰਫ਼ D ਅਤੇ T

58. ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ – A, B, C, DI ਉਸ ਨੇ A ਅਤੇ B ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਣਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 20 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 25 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 36 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 31 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਚਾਰਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ?

(a) 29.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ

(b) 28/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ

(c) 30.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ

(d) 26.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ

59. ਅਕਸ਼ੈ ਕੋਲ ਦੁੱਧ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡਾ ਢੋਲ ਹੈ। ਢੋਲ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ (radius) 80 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 1.5 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਅਕਸ਼ੈ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਅਤੇ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਬਾਲਟੀ ਰਾਹੀਂ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਢੋਲ ਨੂੰ 80% ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 10% ਦੁੱਧ ਬਾਲਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦੁੱਧ ਭਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ?

(a) 74

(b) 73

(c) 71

(d) 69

Directions (Question No. 60 and 61):

60.

61.

(a) 6!

(c) 6! / 2

The letters of the word MIDDLE are written on blank cards, one letter per card. The letters are shuffled and a toddler (who does not know the spelling of the word) is asked to place the letters one by one, on a straight line. The top and the bottom of each card are marked, and the toddler understands the same. The toddler places the letters on a straight line, in arbitrary order, with the top and bottom of each letter placed correctly.

Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.

What is the total number of distinct ways in which the toddler can place the cards?

toddler can place the other cards so that the word is spelt incorrectly?

If one of the "Ds" is placed correctly, what is the total number of ways in which the

(b) 5!

(d) 6! - 4!

	(a)	358	(b)	238
	(c)	120	(d)	119
62.		many natural numbers having t six ?	at most five	digits have a sum of their digits as at
	(a)	461	(b)	457
	(c)	462	(d)	125
63.	more	e, the journey would have taken , the journey would have taken	one hour le	speed. Had the speed been 216 kmph ess and had the speed been 108 kmph nore. Find the distance travelled by the
	(a)	1024 km	(b)	1764 km
	(c)	1508 km	(d)	1296 km
64.	40% 10%	on clothing, 20% on grocery in on clothing, 5% on grocery iter total tax that he paid was what	tems and 40	opping mall, excluding taxes, he spent 0% on computer accessories. If he paid on computer accessories as taxes, then he total amount that he spent, excluding
	(a)	4.8%	(b)	11%
	(c)	4.2%	(d)	None of these
CSA ⁻	Т 202	25	(A - 22)	

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸਨ ਨੰ. 60 ਅਤੇ 61) :

MIDDLE ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰ ਖਾਲੀ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਡ ਇੱਕ ਅੱਖਰ । ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਪਤਾ) ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰੇਕ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹਰ ਸਵਾਲ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਯਾਨੀ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਦਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।

	=		
60.	ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾ		
	(a) 6!	(b)	
	(c) 6! / 2	(d)	6! - 4!
61.	ਜੇਕਰ ਇੱਕ "D" ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਗ		ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਾਰਡ
	(a) 358	(b)	238
	(c) 120	(d)	119
62.	ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੇ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?		Numbers) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ
	(a) 461	(b)	
	(c) 462	(d)	125
63.		ਾ ਘੱਟ ਲੱਗਦਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਗਤੀ 216 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਤੀ 108 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ । ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਦੱਸੋ ।
	(a) 1024 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(b)	1764 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
	(c) 1508 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(d)	1296 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
64.	ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ 40% ਕੰਪਿਊ 10%, ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 5% ਅਤੇ ਕ	ਾਟਰ ਉਪਕਰਣਾਂ ਸ਼ੌਪਿਊਟਰ ਉਪਕ	, ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 40% ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ, 20% ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕਰਣਾਂ 'ਤੇ 15% ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਭਚ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ? 11%
	(c) 4.2%	(d)	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
		. ,	
CSA	T 2025	A - 23)	

Directions (Question No. 65 and 66): Carefully read the passage given below and answer the following questions.

By the year 2050, 80% of the Earth's population will live in urban centres. Applying the most conservative estimates to current demographic trends, the human population will increase by about three billion people by then. An estimated 10 hectares of new land (about 20% larger than Brazil) will be needed to grow enough food to feed them, if traditional farming methods continue as they are practised today. At present, throughout the world, over 80% of the land that is suitable for raising crops is in use. Historically, some 15% of that has been laid waste by poor management practices. What can be done to ensure enough food for the world's population to live on ?

The concept of indoor farming is not new, since hothouse production of tomatoes and other produce has been in vogue for some time. What is new is the urgent need to scale up this technology to accommodate another three billion people. Many believe an entirely new approach to indoor farming is required, employing cutting-edge technologies. One such proposal is for the 'Vertical Farm'. The concept is of multi-storey buildings in which food crops are grown in environmentally controlled conditions. Situated in the heart of urban centres, they would drastically reduce the amount of transportation required to bring food to consumers. Vertical farms would need to be efficient, cheap to construct and safe to operate. If successfully implemented, proponents claim, vertical farms offer the promise of urban renewal, sustainable production of a safe and varied food supply (through year-round production of all crops), and the eventual repair of ecosystems that have been sacrificed for horizontal farming.

It took humans 10,000 years to learn how to grow most of the crops we now take for granted. Along the way, we despoiled most of the land we worked, often turning verdant, natural ecozones into semi-arid deserts. Within that same time frame, we evolved into an urban species, in which 60% of the human population now lives vertically in cities. This means that, for the majority, we humans have shelter from the elements, yet we subject our food-bearing plants to the rigours of the great outdoors and can do no more than hope for a good weather year. However, more often than not now, due to a rapidly changing climate, that is not what happens. Massive floods, long droughts, hurricanes and severe monsoons take their toll each year, destroying millions of tons of valuable crops.

- **65.** Which of the following statements may *not* be concluded from the passage ?
 - (a) Climate change has made the future of agriculture uncertain.
 - (b) Vertical farming is a sustainable option for the future of agriculture.
 - (c) Vertical farming has no negative implications on agriculture.
 - (d) Reduction of transportation costs is one of the main reasons why we should adopt vertical farming.
- **66.** Which of the following statements may be concluded from the passage?
 - (a) There is an impending food crisis owing to rapid population growth.
 - (b) Urban centres of the future will be farmlands.
 - (c) We will take 10000 years to learn and master vertical farming.
 - (d) All of the above

Read the following passage and answer Question Numbers 67 and 68 with reference to the passage by choosing the most appropriate option:

After a traumatic experience, it's normal to feel frightened, sad, anxious, and disconnected. But if the upset doesn't fade, you may be suffering from post-traumatic stress disorder (PTSD). PTSD can develop following any event that makes you fear for your safety. Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD — especially if the event feels unpredictable and uncontrollable. PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards, such as emergency workers and law enforcement officers. PTSD can also result from surgery performed on children too young to fully understand what's happening to them.

Whatever the cause for your PTSD, with treatment and support, one can learn to manage your symptoms, reduce painful memories, and move past the trauma. Following a traumatic event, almost everyone experiences at least some of the symptoms of PTSD. A normal response to trauma becomes PTSD when you get stuck. After a traumatic experience, the mind and the body are in shock. But as you make sense of what happened and process your emotions, you start to come out of it. With PTSD, however, you remain in psychological shock. Your memory of what happened and your feelings about it are disconnected. In order to move on, it's important to face and feel your memories and emotions.

Recovery from PTSD is a gradual, ongoing process. Healing doesn't happen overnight, nor do the memories of the trauma ever disappear completely. This can make life seem difficult at times. PTSD can make you feel disconnected from others. You may be tempted to withdraw from social activities and your loved ones. But it's important to stay connected to life and the people who care about you.

If you suspect that you or a loved one has post-traumatic stress disorder, it's important to seek help right away. The sooner PTSD is treated, the easier it is to overcome. This process is much easier with the guidance and support of an experienced therapist or doctor. Treatment for PTSD can relieve symptoms by helping you deal with the trauma you've experienced. When looking for a therapist, seek out mental health professionals who specialize in the treatment of trauma and PTSD. Beyond credentials and experience, it's important to find a PTSD therapist who makes you feel comfortable and safe. Trust your gut; if a therapist doesn't feel right, look for someone else. For therapy to work, you need to feel comfortable and understood.

67.	Whi	Which of the following statements is true ?							
	(a)	(a) It is advisable to seek medical support for the treatment of PTSD.							
	(b)	It is necessary to withdraw from socundergoing PTSD.	cial ac	tivities and your loved ones while one is					
	(c)	(c) PTSD is an incurable health condition with no treatment.							
	(d)	PTSD is a mental condition with no to people who care about you.	reatm	ent other than distancing from life and the					
68.	Whi	ch of the following statements is <i>not</i> d	irectly	implied from the passage ?					
	(a)	Any event, or series of events, that and helplessness and leaves you em		helms you with feelings of hopelessness lly shattered, can trigger PTSD.					
	(b)	PTSD can affect people who person witness the event, or those who pick	-	xperience the traumatic event, those who e pieces afterwards.					
	(c)	Whatever the cause for PTSD, with t the symptoms and move past the tra-		ent and support, one can learn to manage					
	(d)	PTSD is a side-effect of any emerge fully understand what's happening to	-	urgery performed on children too young to					
69.	Whi	ch of the choices is CLOSEST in mea	ning to	the word "PREPOSTEROUS" ?					
		sensible	(b)						
	(c)	practical	(d)	rational					
		wing sentence (Q. No. 70) has one te option :	word	missing. Fill in the blank with the most					
70.	I too	ok a blanket outside, rolled myself		_ it and slept there.					
		down with	(b)						
	(c)	up with	(d)	down about					
optic		make it grammatically correct. If the		nce (Q. No. 71) with the most appropriatence is correct as it stands, mark '(d)' as					
71.	lt wa	as of utmost importance to re-build the	orga	nization after the felony is discover.					
	(a)	was discovered	(b)	will be discovered					
	(c)	is discovered	(d)	No correction needed					
72.	Cho	ose the grammatically correct sentenc	e.						
	(a)	(a) The board of trustees consisted older people.							

CSAT 2025 (A - 26)

(b) Older people comprised the board of trustees.(c) The board of trustees comprised of older people.(d) The board of trustees comprised older people.

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 73 ਅਤੇ 74 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸੋਰ ਚੱਲ ਕੇ ਦੂਰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਗੱਡੀ ਬੈਠ ਸਿਆਲਦਾ ਨਾਲ ਬਥੇਰੇ ਹੋਰ ਰਾਮਕਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ ਸੁਘੜ ਲਗਾਈ ਓਸ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਬਾਤੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੜ ਲੱਗੀ ਤੇ ਪੰਗਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਕੱਖ 'ਚੋਂ ਜਨਮੀ ਬੇਟੀ ਓਸ ਦੀ ਨਾਂ ਧਰਿਆ ਸੀ ਮਾਧਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਮਾਧੂਰੀ ਓਸੇ ਪਿੰਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗੁੱਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਿਬਨ ਵਿੱਚ ਸਹਈ ਪੱਟੀ ਪੋਚ ਕੇ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਬੇਟੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਰਿਜਕ ਦਾ ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਂਵਦੇ ਕੈਨਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਗੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਅਕਾਂਖਿਆ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

- 73. ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
 - (a) ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵੇਸਲਾਪਨ

(b) ਪਰਵਾਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ

(c) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ

- (d) ਅਮੀਰੀ
- 74. ਕਵੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੁੱਖ ਹਿਜਰਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ

(b) ਰਿਜ਼ਕ ਖਾਤਰ

(c) ਘੰਮਣ ਫਿਰਨ ਲਈ

(d) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਹਬ ਜਮਾਉਣ ਲਈ

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 75 ਅਤੇ 76 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਉਸਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲਦਾਰ ਪੇਤ ਲਗਾਇਆ ਫਲਾਂ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਪਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤਿਲ ਤਿਲ ਵਧਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਉਤਰ ਆਉਂਦੇ। ਦਰਖ਼ਤ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਦੇ ਪੱਤੇ ਪਲੋਸਦਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ਾਖਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਲੋਰੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਮਿਣਦਾ ਤੇ ਸੋਚ ਨਿਆਣੀ ਅਜੇ ਬੈਠਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਵਧਦੀ ਛਾਂ ਉਡੀਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਂਸੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰੁੱਖ ਗੱਭਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਛਾਂ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਫਲ ਉਸਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਟੰਗ ਦੇਣਗੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖ 'ਤੇ।

75.	ਇਸ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰ ਹੈ :		
	(a) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ	(b)	ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਬੌਧਿਕਤਾ
	(c) ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ	(d)	ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ
76.	'ਤਾਰੇ ਉਤਰਨਾ' ਕਿਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ?		
	(a) ਮਿਹਨਤ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ	(b)	ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ
	(c) ਬਚਪਨੇ ਦਾ	(d)	ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਦਾ
77.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿ	ਕਲਪ	ਹੈ :
	(a) ਡੱਕਾ-ਕੱਖ-ਰੋਕ-ਬੰਨ੍ਹ		
	(b) ਜਾਇਦਾਦ-ਆਰਥਿਕਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ-ਪੂੰਜੀ		
	(c) ਪੱਟੀ-ਲੀਰ-ਕੱਪੜਾ-ਸਲਾਹ		
	(d) ਕੋਟ-ਕਿਲ੍ਹਾ-ਸ਼ਹਿਰ-ਪਿੰਡ		
78.		ਕਦਾ 1	ਫਿਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸ ਅਖਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
	ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?		
	(a) ਕਾਹਲੀ ਦੀ ਘਾਣੀ, ਅੱਧਾ ਤੇਲ ਤੇ ਅੱਧਾ ਪਾਣੀ		
	(b) ਕੋਠਾ ਉਸਰਿਆ ਤਖਾਣ ਵਿਸਰਿਆ		
	(c) ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਤੇ ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਦਾ ਸ਼ੋਰਬਾ		
	(d) ਤਾਲੋਂ ਘੁੱਥੀ ਡੂਮਣੀ ਬੋਲੇ ਤਾਲ ਬੇਤਾਲ		
79.	ਨਾਟਕੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :		
	(a) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹ	ਹੋ ਗਿਆ	ਮਾ ਸੀ।
	(b) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ	ਹੋ ਗਿ	ਆ ਸੀ।
	(c) ਸੁਰਿੰਦਰ: ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ	ਹੋ ਗਿ	ਮਾ ਸੀ।
	(d) ਸੁਰਿੰਦਰ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ: ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ	ਹੋ ਗਿ	ਮਾ ਸੀ !
80.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ	ਹੈ :	
	(a) ਬੋਹਕਰ-ਸੰਭਲਨਾ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ		
	(b) ਸੁਨਹਿਰੀ-ਭਿਖਾਰਣ-ਵਇਜ		
	(c) ਸੰਯਮ-ਬਾਰੀਕ-ਨਜਾਇਜ਼		

(d) ਨਜਾਇਜ਼-ਅਭਿਆਸ-ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : 80	ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ	-
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁੱਕਲੈਂਟ
ਜਨਮ ਮਿਤੀ	ਸੈੱਟ
ਦਿਨ ਮਹੀਨਾ ਸਾਲ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ	A
ਚ.ਅਸ.ਆਰ. ਜਵਾਬ ਸ਼ਾਟ ਨਥਰ	_
ਰੋਲ ਨੰ	
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ	
(ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੋ)	

ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ (ਬੁੱਕਲੈਂਟ) ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੈਰਾਨ, ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਟੀਕਲ ਮਾਰਕ ਰੀਡਰ (OMR) ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਕਸੇ 1 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਏਨਕੋਡ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭਰੇ। ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 2. ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ, ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਫਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 4. ਇਸ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ *ਸਿਰਫ਼ ਨੀਲੇ ਜਾਂ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਿਆਹੀ ਵਾਲੇ ਪੈੱਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 5. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖ਼ਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ 'ਤੇ ਹੋਰ *ਕੁੱਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ*। ਰੱਫ਼ ਕੰਮ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- |ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 120 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਕੇਵਲ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਦਿਵਿਆਂਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 40 ਮਿੰਟ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 7. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 200 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2.5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ।
- 8. ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ। **ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ** ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. |ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ**।
- 10. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੱਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਉੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 11. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 12. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ <u>OMR ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u> ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ OMR ਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਦੋ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- 13. ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ *OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਛੇਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸੈਂਪ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।*

ਨੇਟ : ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖ ਕਵਰ ਦੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

READ INSTRUCTIONS BEFORE FILLING ANY DETAILS OR ATTEMPTING TO ANSWER THE QUESTIONS

Tota	otal Questions : 80 Time A	llowed : 2 Hours
Can	andidate's Name	
Fath	ather's Name	Question
Date	ate of Birth	Booklet Set
	DATE MONTH YEAR	
OM	MR Response Sheet No	
Roll	coll No	
Can	andidate's Signature	
(Ple	Please sign in the box)	
	INSTRUCTIONS	
	The candidate shall NOT open this booklet till told to do so by the Invigilation Staff. In the candidate's responsibility to encode and fill the relevant boxes 1 to 9 of the Optical response sheet, carefully, and without any omission or discrepancy, at the appropriate OMISSION/DISCREPANCY WILL RENDER THE OMR RESPONSE SHEET LIABLE FOR REJECTION	Mark Reader (OMR opriate places. AN
	The candidate, when allowed to open the question booklet, MUST FIRST CHECK THOROUGE it has 32 pages, printed clearly and there are no blank or torn pages. In case of any such should IMMEDIATELY report to the Invigilation Staff and get the booklet replaced with the earlier.	error, the candidate e SAME SET as giver
	3. In case of any replacement of the Question booklet, the Invigilation Staff must make nec their record (including attendance sheet) regarding the change in the serial no. of Question	
	4. Use only blue or black ball point pen to fill the relevant columns on this page as well as in Sheet. Use of lnk pen or any other pen is not allowed.	n the OMR Response
	 You must fill credentials/information in specific space allotted above in CAPITAL lett anything else on the Test Booklet. Space for rough work is provided at the end of the Book 	let.
	6. Each candidate is required to attempt 80 questions in 120 minutes, except for certain Personal Candidates, who would be given 40 minutes extra.	
	7. This paper consists of 200 Marks. Each question carries 2.5 marks. There are four optio and the candidate has to mark the MOST APPROPRIATE ANSWER on the OMR Response Sh	
	questions. IN CASE OF ANY AMBIGUITY IN TRANSLATION, THE ENGLISH VERSION AUTHENTIC AND FINAL.	WILL BE DEEMED
	P. There is no negative marking for questions wrongly answered or questions not attempted	
	0. If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a wrong answer even answers is correct. No marks will be awarded for such an answer.	if one of the giver
	 Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited. The candidate MUST READ INSTRUCTIONS BEHIND THE OMR SHEET before answering 	a the questions and
	check that two carbon copies attached to the OMR sheet are intact.	s the questions and

Note: Punjabi version of the instructions is printed on the back cover of this Booklet.

13. After filling in all your responses you must *carefully tear the perforated part* of the OMR Response Sheet. When the examination has concluded, you should hand over the OMR Response Sheet and the *first carbon copy to the invigilator*. You are permitted to take this Test Booklet as well as the **second carbon copy of OMR**

Response Sheet with you.

	n a group of 8 boys, 2 boys aged at 21 and 23 were replaced by two new boys. Due to his the average age of the group increased by 2 years. "x" is the average age of 2 new boys.								
II.	3 years ago, the average age of B and	_	=		=		5 years ago, the		
1. What is the ratio between x and y ?									
	(a) 2:3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4 : 5		
2.	If X : Y = 9 : 11, then	the v	alue of $\frac{5x + 3y}{3x + 5y}$	is :					
	(a) 45 : 55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41		
3.	Total 900 shirts were shirts produced on M defective shirts produce on Tuesday?	1onda	y and Tuesday,	resp	ectively, were	defect	ive. If number of		
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600		
4.	. Bhim invested 28% of his monthly salary of ₹ 40,000 in mutual funds. He spent the remaining salary in the respective ratio of 1 : 4 : 3 on house rent, groceries and medical expenses, respectively. What was the difference between the amount invested in mutual funds and that spent on groceries ?								
		/ I- \	1.000	/ - \	21.22				
	(a) 3200	(a)	4000	(c)	2400	(d)	2800		
5.	(a) 3200 When a two-digit num the sum of digits of 'X	ber '	X' is reversed, th	ne nu	mber so formed				
5.	When a two-digit num	ber '' ' is 11	X' is reversed, th	ne nu	mber so formed 'X + 21' ?		more than 'X'. If		
Dire	When a two-digit num the sum of digits of 'X	ber '' ' is 11 (b)	X' is reversed, the value of th	ne nu ue of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40	is 63 (d)	more than 'X'. If		
Dire	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29	ber '' ' is 11 (b) '' <i>and</i>	X' is reversed, the wall 113 7): What will co	ne nu ue of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40	is 63 (d)	more than 'X'. If		
Dire giver	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29 ctions (Question No. 6 n number series?	iber '; ' is 11 (b) ' and	X' is reversed, the wall 113 7): What will co	ne nulue of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40	is 63 (d)	more than 'X'. If 50 n mark (?) in the		
Dire giver	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29 ctions (Question No. 6 n number series?	ber '; ' is 11 (b) ' and +00, (b)	X' is reversed, the wall of the wall of the wall of the will of th	ne nulue of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40 In place of the qu	is 63	more than 'X'. If 50 n mark (?) in the		
Dire giver 6.	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29 ctions (Question No. 6 n number series? 5, 40, 280, 1680, 84 (a) 33800	ber '; ' is 11 (b) ' and +00, (b)	X' is reversed, the what is the value of the	ne nulue of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40 n place of the quantum 33600	is 63	more than 'X'. If 50 n mark (?) in the 34400		
Dire giver 6.	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29 ctions (Question No. 6 n number series? 5, 40, 280, 1680, 84 (a) 33800 30, 31, 27, 36, 20, 3	(b) (a) (b) (b) (b) (b) (b)	X' is reversed, the what is the value of the	ne nume of (c)	mber so formed 'X + 21' ? 40 n place of the quantum 33600	is 63 (d) (d) (d) (d)	more than 'X'. If 50 n mark (?) in the 34400		
Dire giver 6.	When a two-digit num the sum of digits of 'X (a) 29 ctions (Question No. 6 n number series? 5, 40, 280, 1680, 84 (a) 33800 30, 31, 27, 36, 20, 3 (a) 55	iber '; ' is 11 (b) ' and '400, (b) ' (b) an tw	X' is reversed, the what is the value of the	ne nume of (c)	mber so formed 'X + 21'? '40 n place of the quantum 33600 60 /15. What is the	is 63 (d) (d) (d) (d)	more than 'X'. If 50 n mark (?) in the 34400 42 on ?		

Directions (Question No. 1): Study the following information to answer the question given

below.

	ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਮੂ	ਹ ਦੀ ਅੰ	ਸਿਤ ਉਮਰ 2 ਸਾ	ਲ ਵਧ ਗ	ਈ । "x" 2 ਨਵੇਂ ਮੁ	਼ੌਡਿਆਂ ਦ <u>ੰ</u>	ੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਹੈ ।	I
II.	3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, A, B ਐ ਔਸਤ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਸ		_		ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, 5	ਸਾਲ ਪ	ਹਿਲਾਂ, B ਅਤੇ C	ਦੀ
1.	x ਅਤੇ y ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪ	ਮਾਤ ਕੀ	ਹੈ ?					
	(a) 2:3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4 : 5	
2.	ਜੇਕਰ X : Y = 9 : 11	ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁ	5x + 3y 3x + 5y ਦਾ ਮੁੱਲ	ਤ ਹੈ :				
	(a) 45:55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41	
3.	ਸੋਮਵਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ	ਤਿੰਆਂ ਰ ਤੀਆਂ ਰ ਕੀਤੀਅ	ਸਈਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਰਿ ਸਈਆਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ?	ਵੇੱਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵ ਰ ਕਮੀਜ਼ਾਂ	ਾਰ 5% ਅਤੇ 4% ਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਰ	ਨੁਕਸਦ ਰਾਬਰ ਸੰ	ਾਰ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਦੋ ੀ, ਤਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ	ਵਾਂ
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600	
4.	ਭੀਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸਿਕ ਬਾਕੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੀ। ਮਿਊਜ਼ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਸੰ	1 : 4 : ਤੁਅਲ ਫ ! ?	3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ រੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼	ਵਿੱਚ ਘਰ ਕੀਤੀ ਗਾ	ਦੇ ਕਿਰਾਏ, ਕਰਿ ਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਕ	ਆਨੇ ਅਤੇ ਰਿਆਨੇ '	ੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖ਼ਰਚਿ ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੀ ਗ	ਅ਼ਾਂ
	(a) 3200	(b)	4000	(c)	2400	(d)	2800	
5.	ਜਦੋਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਪਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ		-		•			53
	(a) 29	(b)	113	(c)	40	(d)	50	
ਦਿਸ਼ਾ	-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 6 ਐ	ਮ <i>ਤੇ 7) :</i>	ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿ	ਜਿਆ ਲੜੀ .	ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ	(?) ਦੀ	ਥਾਂ ਕੀ ਆਵੇਗਾ ?	
6.	5, 40, 280, 1680, 8	3400,	?					
	(a) 33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400	
7.	30, 31, 27, 36, 20,	?						
	(a) 55	(b)	45	(c)	60	(d)	42	
8.	ਇੱਕ ਭਿੰਨ (fraction), ਅ	ਾ ਪਣੇ ਪ	ਰਸਪਰ (Recip	rocal) ਦੇ	ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ 7/15	ਵੱਡਾ ਹੈ ।	ਭਿੰਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ?	
	(a) $\frac{3}{5}$	(b)	<u>5</u> 3	(c)	3/4	(d)	4/3	
CSA ⁻	Т 2025		(B	- 3)				

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

8 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, 21 ਅਤੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 2 ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ

ਕਰੋ।

		80	24		120	36								
	Wh	ich nı	umber s	shoul	d come	in pl	ace	of the	quest	tion ma	ark (?)	?		
	(a)	7			(b)	8			(c)	9			(d)	10
10.			the ta	-	_	elow	in v	which t	he n	umber	s bear	certa	ain re	elationship among
		29	13	18										
		33	X	19										
		30	27	3										
	Wh	ich or	ne of th	e foll	owing	numb	ers i	s the n	nissin	ıg num	ber ind	licate	d abo	ove by X ?
	(a)	19			(b)	15			(c)	14			(d)	8
11.	Cor	nsider	the fol	lowin	g matr	ix :								
		3	8	10	2		?	1						
		6	56	90) 2	7	20	0						
	Wh	at is 1	the mis	sing	numbe	r at '?	'' in	the ma	trix ?	•				
	(a)	5			(b)	0			(c)	7			(d)	3
12.	A, B, C, D, E, F and G are members of a family consisting of 4 adults and 3 children, two of whom, F and G are girls. A and D are brothers and A is a doctor. E is an engineer married to one of the brothers and has two children. B is married to D and G is their child. Who is C? (a) G's brother (b) F's father (c) E's father (d) A's son													
13.														
CSA	T 20	25						(B –	4)					

Consider the following figures :

3

6

9.

2

9.	ਹੇਠ ਵਿ	<u>ਵੱਤੇ</u>	ਅੰਕੜਿਅ	rਂ 'ਤੇ <u>1</u>	ਵਿਚਾਰ	ਕਰੋ :								
	2) -	6		3	?								
	80	0	24		120	36								
	ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਚਿੰਟ੍ਹ	5 (?) ਦੰ	ी मां 1	ਕਿਹੜੀ	ਸੰਖਿਆ	ਆਉਣੰ	ੀ ਚਾਟ	ਹੀਦੀ ਹੈ	?				
	(a)	7			(b)	8			(c)	9		(d)	10	
10.			ੀ ਗਈ <i>ਸ</i> ਹ ਰੱਖਦੀ			ਚਾਰ ਕਰ	ਤੋਂ ਜਿਸ	ਵਿੱਚ	ਸੰਖਿ	ਮਾਵਾਂ, ਕ	ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਹ	ਨਾਲ-ਨ	ਾਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ	ਂ ਇੱਕ
	2	9	13	18										
	3	3	Χ	19										
	30	0	27	3										
	ਹੇਠਾਂ ਿ	ਦਿੱਤੀ	ਆਂ ਸੰਖਿ	ਆਵਾਂ	ਵਿੱਚੋਂ, 1	ਕਿਹੜੀ រ	ਸੰਖਿਆ	x ਦੁ	ਆਰਾ ਜ	ਟਰਸਾਈ	ਗਈ ਲਾਪ	ਪਤਾ ਸੰਪਿ	ਰੂਆ ਹੈ ?	
	(a)	19			(b)	15			(c)	14		(d)	8	
11.	ਹੇਠ ਵਿ	<u>ਵੱਤੇ</u>	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ	'ਤੇ ਵਿ	ਵਚਾਰ ਕ	ਸ਼ਰੋ :								
	3	}	8	10	2	: ?	?	1						
	6	,	56	90	2	2	0	0						
	ਮੈਟ੍ਰਿਕ	ਸ ਵਿ	ਵੇਂਚ '?'	'ਤੇ ਫਿ	ਕਹੜੀ ਨ	_{ਨਾਪਤਾ} ਸ	ਜ ੰ ਖਿਆ	ਹੈ ?						
	(a)	5			(b)	0			(c)	7		(d)	3	
12.	ਵਿੱਚੋਂ ਚ ਭਰਾਵ	ਦੋ, F ਾਂ ਵਿੱ	ਅਤੇ 0	3 ਕੁੜੀ ਨਾਲ f	ਆਂ ਹਨ ਵੇਆਹ	5 I A ਅ ਹੋਇਆ	ਮਤੇ D	ਭਰਾ :	ਹਨ ਅ	ਮਤੇ A ਡ	ਾਕਟਰ ਹੈ	ΙΕΈ	ਤੇ 3 ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜੀਨੀਅਰ ਹੈ ਜਿ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ	ਸਦਾ
	- 0		ਾ ਭਰਾ						(b)	F ਦਾ ਸਿ	ਪੇਤਾ			
	(c)	ЕÐ	ਾ ਪਿਤਾ						(d)	A ਦਾ ਪੁ	<u>ਮੁੱਤਰ</u>			
13.	ਕਾਮਰ ਹਨ ਜ ਅਮਲ ਕਰਮਾ	ਸ ਿ ਜਦੋਂ f ਾ, ਕ ਚਾਰ	ਵੇੱਚ ਪੋਸ ਕੇ ਅਮਲ ਮਲਾ, ਕੇ	ਟ ਗ੍ਰੈਜ਼ ਝਾ ਅਤੇ ਸੇਮਾਲਾ । ਜੇਵ	ਸੂਏਟ ਅ ਰੋਮਾਨ ਅਤੇ 1 ਕਰ ਸ਼ਿ	।ਤੇ ਤਿੰਨ ਭਾ ਬੇਰੁਜ਼ ਨਿਰਮਲਾ ਆਮਲਾ	ਂ ਬੈਂਕ ਕ ਗਾਰ ਨ ਸਮਾਜ ਕਾਮਰ	ਕਰਮਚ ਹਨ। ਜ ਸ਼ਾ	ਭਾਰਨਾਂ ਕੋਮਾਲ ਸਤਰ	ਹਨ । 1 ਹਾ ਅਤੇ ਹਿ ਵਿੱਚ ਪੋ	ਵਿਮਲਾ ਅ ਨਰਮਲਾ ਨ ਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂ8	ਤੇ ਕਮਰ ਟੈਨਿਸ ਿ ਟੇਟ ਹਨ	ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ, ਲਾ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚ ਖੇਡਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਣ ਹੈ	ਾਰਨਾਂ ਹਨ । ਏ ਬੈਂਕ
	(a)	ਅਮ	ਲਾ						(b)	ਕੋਮਾਲਾ	•			
	(c)	ਨਿਰ	ਮਲਾ						(d)	ਸ਼ਿਆਮ	ਲਾ			
CSA ⁻	T 202	5					(E	3 – 5)					

14. Consider the following argument:

"In order to be a teacher, one must graduate from college. All poets are poor. Some Mathematicians are poets. No college graduate is poor." Which one of the following is *not* a valid conclusion regarding the above argument?

- (a) Some Mathematicians are not teachers.
- (b) Some teachers are not Mathematicians.
- (c) Teachers are not poor.
- (d) Poets are not teachers.
- 15. Examine the following relationships among members of a family of six persons A, B, C, D, E and F.
 - I. The number of males equals that of females.
 - II. A and E are sons of F.
 - III. D is the mother of two, one boy and one girl.
 - IV. B is the son of A.
 - V. There is only one married couple in the family at present.

Which one of the following inferences can be drawn from the above?

- (a) A, B and C are all females
- (b) A is the husband of D
- (c) E and F are children of D
- (d) D is the granddaughter of F
- **16.** In a code language, 'SOLID' is, written as 'WPSLPIMFHA', what does the code 'ATEXXQIBV' refer to ?
 - (a) EAGER

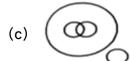
(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- 17. In a dinner party both fish and meat were served. Some took only fish and some only meat. There were some vegetarians who accepted neither. The rest accepted both fish and meat. Which one of the following logic diagrams correctly reflects the above situation?

11	ᆉ	ਜਿਲੀ	ਦਲੀਲ	· ->	حصا	- ਜ਼ੜੇ .
14.	90	୯୩	TOIO	ತ	164,9	ಇರ:

"ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਗਰੀਬ ਹਨ । ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਵੀ ਹਨ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।" ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟਾ *ਨਹੀਂ* ਹੈ ?

- (a) ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (b) ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (c) ਅਧਿਆਪਕ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (d) ਕਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 15. ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
 - ।. ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
 - II. A ਅਤੇ E, F ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ।
 - III. D ਦੋ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ।
 - IV. B, A ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।
 - V. ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (a) A, B ਅਤੇ C ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹਨ
- (b) A, D ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ

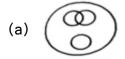
(c) E ਅਤੇ F, D ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ

- (d) D, F ਦੀ ਪੋਤੀ ਹੈ
- 16. ਇੱਕ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'SOLID' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'WPSLPIMFHA', ਤਾਂ ਕੋਡ 'ATEXXQIBV' ਕਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- 17. ਇੱਕ ਡਿਨਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵੇਂ ਪਰੋਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਛੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਸ। ਕੁਝ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਤਰਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

Directions (Question No. 18 and 19): Study the following information to answer the questions given below:

Guest lectures on five subjects viz., Economics, History, Statistics, English and Mathematics have to be arranged in a week from Monday to Friday. Only one lecture can be arranged on each day. Economics cannot be scheduled on Tuesday. Guest faculty for History is available only on Tuesday. Mathematics lecture has to be scheduled immediately after the day of Economics lecture. English lecture has to be scheduled immediately before the day of Economics lecture.

(c) Mathematics

(d) Statistics

Which lecture is scheduled on Monday?

(b) Economics

Which lecture is scheduled between Statistics and English?

18.

19.

(a) History

	(a)	Economics			(b)	History			
	(c)	Mathematics			(d)	No Lecture			
20.	dau	an divides his prop ghter's are both as value (in ₹) of the	in th	e ratio 3 : 1. If					
	(a)	₹ 16,250			(b)	₹ 16,000			
	(c)	₹ 18,250			(d)	₹ 17,000			
21.		r numbers are in t th number is equal		tio 1 : 2 : 3 :	4. T	heir sum is 16. Tl	ne su	m of the first	and
	(a)	5			(b)	8			
	(c)	10			(d)	80			
22.		daily wages of A ain work, he gets a	total	wage of ₹ 63	. Whe	en B does the san	ne wo	rk, he gets a t	
	_	e of ₹ 75. If both o ₹ 67.50		m do it togethe ₹ 27.50		at is the cost of the ₹ 60.50		₹ 70.50	
23.	(a) A, E 3 : 3		(b) n inve Ratio	₹ 27.50 stments and the	(c) ne rat of A, E	₹ 60.50 io of the durations	(d)	₹ 70.50 eir investment	
23.	(a) A, E 3 : 7	₹ 67.50 3 and C did certair 2 : 7 respectively.	(b) n inve Ratio nents	₹ 27.50 stments and the	(c) ne rat of A, E ?	₹ 60.50 io of the durations 3 and C is 4 : 3 : 7	(d) of th	₹ 70.50 eir investment	
23. 24.	A, E 3: the (a) Wor shau they	₹ 67.50 B and C did certain 2 : 7 respectively. ratio of the investm 1 : 3 : 4 king alone A can due (in ₹) if A, B are worked together.	(b) n inversents (b) do a tailed C g	₹ 27.50 stments and the of the profits of A, B and C 7:9:11 ask in 27 hours get paid ₹ 4,3	(c) ne rat of A, E ? (c) s and 20 fo	₹ 60.50 io of the durations and C is 4 : 3 : 6 8 : 9 : 12 B can do the same completing a tas	(d) of th 14 res (d) e in 5 k in 1	₹ 70.50 eir investment spectively. What 2:3:11 4 hours. Find 2 hours on what 2 hours on wha	at is C's
	A, E 3: the (a) Wor shau they	₹ 67.50 3 and C did certain 2 : 7 respectively. ratio of the investm 1 : 3 : 4 king alone A can dre (in ₹) if A, B ar	(b) n inversents (b) do a tailed C g	₹ 27.50 stments and the of the profits of A, B and C 7:9:11	(c) ne rat of A, E ? (c) s and 20 fo	₹ 60.50 io of the durations and C is 4 : 3 : 6 8 : 9 : 12 B can do the same	(d) of th 14 res (d) e in 5	₹ 70.50 eir investment spectively. What 2:3:11	at is C's

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 18 ਅਤੇ 19) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ, ਅੰਕੜਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ 'ਤੇ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(b) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ (c) ਗਣਿਤ

(d) ਅੰਕੜਾ

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(a) ਇਤਿਹਾਸ

19.	ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ	ਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚ	ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ	ਾ ਗਿਆ ਹੈ ?			
	(a) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ			ਇਤਿਹਾਸ			
	(c) ਗਣਿਤ		(d)	ਕੋਈ ਲੈਕਚਰ ਨਹੀਂ	Ť		
20.	ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਮਿਲਾ	ਅਨੁਪਾਤ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸ	ਜੇ, ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮ	ਅਨੁਪਾਤ 3 : 1 ਹੋਵੇ	। ਜੇਕ		
	(a) 16,250 ਰੁਪਏ		(b)	16,000 ਰੁਪਏ			
	(c) 18,250 ਰੁਪਏ		(d)	17,000 ਰੁਪਏ			
21.	ਚਾਰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 1 : 2 : 3 ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ :	: 4 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱ	ਚ ਹਨ । ਇਹ	ਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 16 ਹੈ	। ਪਹਿਲ	ਤੀ ਅਤੇ ਚੌਥ <u>ੀ</u>	ਂ ਸੰਖਿਆ
	(a) 5		(b)	8			
	(c) 10		(d)	80			
22.	A ਅਤੇ B ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਲ 75 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੰ (a) 67.50 ਰੁਪਏ	ੌ 63 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਇ	ਿਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕੱਠੇ ਇਹ ਕੰਮ	। ਜਦੋਂ B ਉਹੀ ਕੰ ਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕ	ਮ ਕਰਦ ਪੌਮ ਦੀ ਕ	ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ	ਸਨੂੰ ਕੁੱਲ ·?
23.	A, B ਅਤੇ C ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਵੇ A, B ਅਤੇ C ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੈ ?	•			_		
	(a) 1:3:4	(b) 7:9:11	(c)	8:9:12	(d)	2:3:11	
24.	A ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 27 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ 13 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿ (a) 1,440	2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰ ਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ (ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ (ੀ А, В ਅਤੇ С ਨੂੰ	4,320 ਏਗਾ ?) ਰੁਪਏ ਮਿਲ	
CSA	T 2025	(B - 9)				

	together, complete the s	same work?		
	(a) 20	(b) 18	(c) 14	(d) 22
26.	Four children are sitting is not sitting next to D, v (a) B (c) B and A	•		to D ?
27.	P = (40% of A) + (65 than B. In this context, which of			f B), where A is greater
	(a) P is greater than C	_		
	(b) Q is greater than F			
	(c) P is equal to Q			
	(d) None of the above	can be concluded v	vith certainty	
28.	A person stood alone in was situated 5 km east find the direction but he village is to walk in the	t of the point where located the polesta	he was standing. He	e had no instruments to
	(a) direction facing the	polestar		
	(b) direction opposite t	•		
		ne polestar to his lef		
	(d) direction keeping the	ne polestar to his rig	nt	
29.	Six boys A, B, C, D, E borrows 2 cards from A to D who passes 1 to E number of cards posses	and gives away 5. Then the number of	to C who in turn gives	3 to B while B gives 6
	(a) A, B and C	(b) B, C and F	(c) A, B and F	(d) A, C and F
30.	If second and fourth Sa office, what would be the year?	•	•	as only holidays for an ays of any month of any
	(a) 23	(b) 22	(c) 21	(d) 20
31.	In a certain code, '256' '254' means 'white colo		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	green colour flower' and es 'white' is :
	(a) 2	(b) 4	(c) 5	(d) 8
CSA	AT 2025	(B - 1	0)	

Two men and 7 women can complete a work in 28 days, whereas 6 men and 16 women can do the same work in 11 days. In how many days will 5 men and 4 women, working

25.

	ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾ ਕਰਨਗੇ ?		·	,
	•	(c) 14	(d) 22	
26.	ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। A, B ਚ ਜੇਕਰ C, D ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ D ਦੇ ਨਾਲ (a) B (c) B ਅਤੇ A		'ਤੇ ਕੌਣ ਬੈਠਾ ਹੈ ⁄ ਬੈਠੇ ਹਨ ?	ਹੀਂ ।
27.	P = (A ਦਾ 40%) + (B ਦਾ 65%) ਅਤੇ Q = ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕ (a) P, Q ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (b) Q, P ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (c) P, Q ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਿ	ਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ?		ਹੈ।
28.	ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਰੂਥਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੂਰਣ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਧਰ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ : (a) ਧਰੂਤਾਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਤੁਰਨਾ (b) ਧਰੂਤਾਰੇ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ (c) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ (d) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ	ਭ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ [°] ਜਿੰ ਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਤੁਰਨਾ	ੱਥੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ । ਉਸ ਕੋਲ ੀ	ਦਿਸ਼ਾ
29. 30.	ਛੇ ਮੁੰਡੇ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਤਾਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਖੇਤ ਤੋਂ 2 ਪੱਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ਨੂੰ 5 ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1 ਪੱਤਾ ਅਗਾਂਹ E ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਨਿ ਕਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬ (a) A, B ਅਤੇ C (b) B, C ਅਤੇ F ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹਰ ਐਤਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹੋਵੇਗੀ ?	ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ B ਨੂੰ : ਫਰ D ਅਤੇ E ਕੋਲ ਮੌ ਰ ਹੋਏਗੀ ? (c) A, B ਅਤੇ ਾਰ ਨੂੰ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਦਫ਼	3 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ B, D ਨੂੰ 6 ਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਹੇਠ F (d) A, C ਅਤੇ F ਤਰ ਲਈ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜ	ਪੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂਦਾ
31.	(a) 23 (b) 22 ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, '256' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਲਾਲ ਅਤੇ '254' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ-ਦਾ ਚਾਕ'। ਕੋ	ਰੰਗ-ਦਾ ਚਾਕ', '58	9' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਹਰੇ ਰੰਗ-ਦਾ	ਫੁੱਲ'
	(a) 2 (b) 4	(c) 5	(d) 8	
CSA	AT 2025 (B-	11)		

25. ਦੋ ਆਦਮੀ ਅਤੇ 7 ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ 28 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 6 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 16 ਔਰਤਾਂ ਉਹੀ ਕੰਮ 11 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 5 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 4 ਔਰਤਾਂ, ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, Directions for Question No. 32 to 34: Study the following information to answer the questions aiven below:

A, B, C, D, E, F and G are Lecturers from different cities Hyderabad, Delhi, Shillong, Kanpur, Chennai, Mumbai and Srinagar, (not necessarily in the same order) who participated in a conference. Each one of them is specialized in a different subject, viz., Economics, Commerce, History, Sociology, Geography, Mathematics and Statistics (not necessarily in the same order). Further,

ı	Lecturer	from	Kannur	is	specialized	in	Geography.
1.	Lecturer	110111	Nanpui	13	Specialized	1111	acograpity.

- II. Lecturer D is from Shillong.
- III. Lecturer C from Delhi is specialized in Sociology.
- IV. Lecturer B is specialized in neither History nor Mathematics.
- V. Lecturer A who is specialized in Economics does not belong to Hyderabad.
- VI. Lecturer F who is specialized in Commerce belongs to Srinagar.
- VII. Lecturer G who is specialized in Statistics belongs to Chennai.

32. Who is specialized in Geography ?	
--	--

- (a) B
- (b) C
- (c) E
- (d) Cannot be determined as data are inadequate
- 33. From which city Lecturer specialized in Economics belongs?
 - (a) Hyderabad
 - (b) Mumbai
 - (c) Neither Hyderabad nor Mumbai
 - (d) Cannot be determined
- 34. Who belongs to Hyderabad?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) Neither B nor E
 - (d) Cannot be determined
- **35.** In a school, there are five teachers A, B, C, D and E, A and B teach Hindi and English. C and B English and Geography. D and A teach Mathematics and Hindi. E and B teach History and French. Who teaches maximum number of subjects?
 - (a) A (b) B
 - (c) D (d) E

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 32 ਤੋਂ 34 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

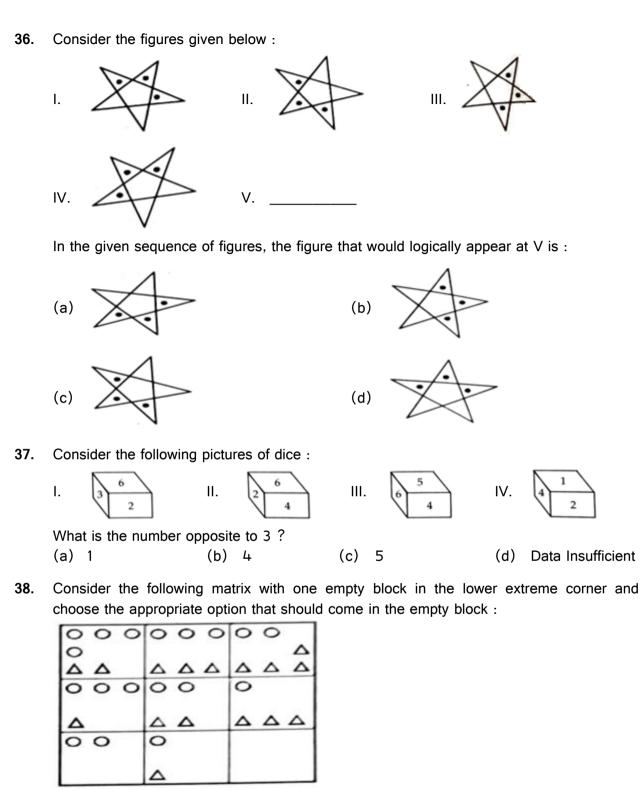
A, B, C, D, E, F ਅਤੇ G ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਦਿੱਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਕਾਨਪੁਰ, ਚੇਨਈ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ, (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਣਜ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਭੂਗੋਲ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

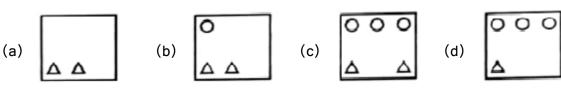
- ।. ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- ॥. ਲੈਕਚਰਾਰ D ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਤੋਂ ਹੈ।
- III. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ C ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- IV. ਲੈਕਚਰਾਰ B ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ।
- V. ਲੈਕਚਰਾਰ A ਜੋ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- VI. ਲੈਕਚਰਾਰ F ਜੋ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦਾ ਹੈ।
- VII. ਲੈਕਚਰਾਰ G ਜੋ ਅੰਕੜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਚੇਨਈ ਦਾ ਹੈ।
- 32. ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) C
 - (c) E
 - (d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 33. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਹੈਦਰਾਬਾਦ
 - (b) ਮੁੰਬਈ
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 34. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) ਨਾਤਾਂ B ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ E
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 35. ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕ A, B, C, D ਅਤੇ E ਹਨ, A ਅਤੇ B ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। C ਅਤੇ B ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। D ਅਤੇ A ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। E ਅਤੇ B ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) A

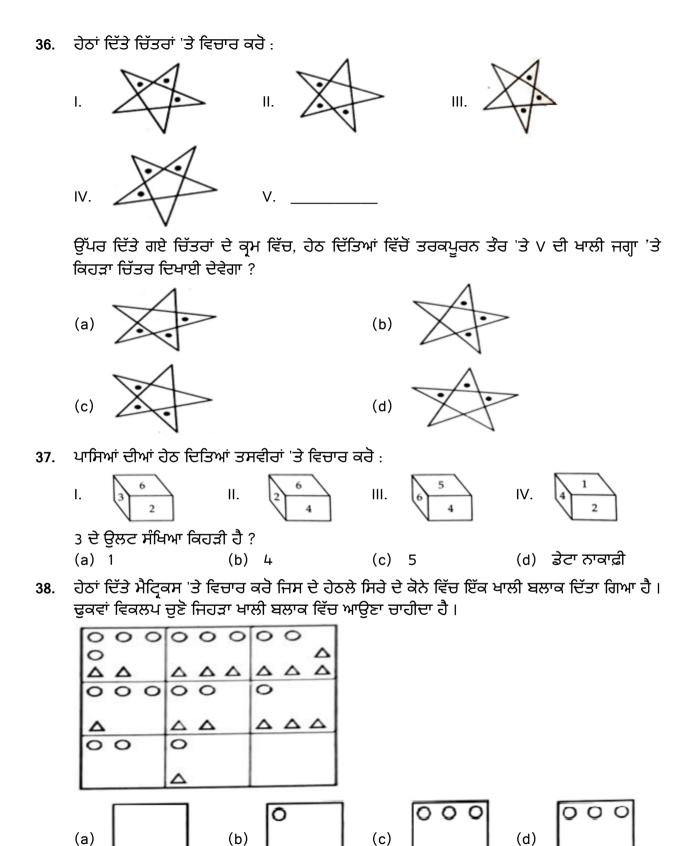
(b) B

(c) D

(d) E

Directions for Question No. 39 to 41: Study the following information carefully and answer the questions given below :

Three out of M, B, T, W, D and H work in factory X and remaining three work in factory Y. Each of them has his own earnings which is different from others. T works in factory Y and earns the least. W and D do not work in factory Y and neither of them earns the maximum amount. B earns less than H and W. T does not work in the same factory in which M works. M earns more than D, but less than B.

(b) W

(b) Y

(d)

(d) Data Inadequate

data Inadequate

39.

40.

(a) H

(c) D

(a) X

(a) 74

(c) 71

CSAT 2025

(c) X and Y

Who earns the maximum amount?

In which factory does B work?

41.	Who earns less than M ?	
	(a) Only D	(b) Only T
	(c) Only B	(d) Only D and T
42.	quantity of the wheat of varieties entire quantity of wheat of variety cost ₹ 25/kg. Instead, if he mixed costs ₹ 36/kg, the mixture so for	es of wheat — A, B, C, D with him. He mixed the entire A and B together. With this mixture, if he mixes the C, which costs ₹ 20/kg, the mixture so formed would s with it the entire quantity of wheat of variety D, which ormed would cost ₹ 31 per kg. If the entire quantity of wheat of variety C, how much would the mixture of the our varieties cost? (b) 28/kg (d) 26.5/kg
43.	Akshav has a big drum for storing	milk. The radius of the drum is 80 cm while its height

is 1.5 metres. Initially, the drum is empty. He wants to fill up the drum up to 80% of its height by pouring milk from a bucket with radius 20 cm and height 30 cm. Every time he pours the milk in the drum, 10% of the milk is spilled out of the bucket and is wasted.

(B - 16)

(b) 73

(d) 69

Approximately how many buckets will he need to fill in the drum?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 39 ਤੋਂ 41 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

M, B, T, W, D ਅਤੇ H ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਫੈਕਟਰੀ X ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। T, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। W ਅਤੇ D, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ। B ਦੀ ਕਮਾਈ H ਅਤੇ W ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। T ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ M ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। M, D ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ B ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(b) W

(b) Y

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

в ਕਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(a) H

(c) D

(a) X

(a) 74

(c) 71

CSAT 2025

(c) X ਅਤੇ Y

41. M ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

40.

	(a) ਸਿਰਫ਼ D	(b) ਸਿਰਫ਼ T
	(с) ਸਿਰਫ਼ В	(d) ਸਿਰਫ਼ D ਅਤੇ T
42.	ਕਣਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਿਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 20 ਰੁਪਏ 25 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜ ਮਾਤਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 36 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ ਕੀਮਤ 31 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ D	− A, B, C, DI ਉਸ ਨੇ A ਅਤੇ B ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਰਣ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਏ∕ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?
	(a) 29.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	(b) 28/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
	(c) 30.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	(d) 26.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
43.	ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 1.5 ਮੀਟਰ ਹੈ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਖ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਬਾਲਟੀ ਰਾਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉ	ਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ (radius) 80 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਾਲੀ ਹੈ । ਅਕਸ਼ੈ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਢੋਲ ਨੂੰ 80% ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਭਰਨਾ ਤੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 10% ਦੁੱਧ ਬਾਲਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ੁੱਧ ਭਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਦੀ

(B - 17)

(b) 73

(d) 69

Directions (Question No. 44 and 45):

44.

45.

(a) 6!

(c) 6! / 2

(a) 358

The letters of the word MIDDLE are written on blank cards, one letter per card. The letters are shuffled and a toddler (who does not know the spelling of the word) is asked to place the letters one by one, on a straight line. The top and the bottom of each card are marked, and the toddler understands the same. The toddler places the letters on a straight line, in arbitrary order, with the top and bottom of each letter placed correctly.

Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.

What is the total number of distinct ways in which the toddler can place the cards?

toddler can place the other cards so that the word is spelt incorrectly?

If one of the "Ds" is placed correctly, what is the total number of ways in which the

(b) 5!

(d) 6! - 4!

(b) 238

	(c) 120	(d)	119
46.	How many natural numbers having most six ?	g at most five	digits have a sum of their digits as at
	(a) 461	(b)	457
	(c) 462	(d)	125
47 .	more, the journey would have take	n one hour le	speed. Had the speed been 216 kmph ess and had the speed been 108 kmph errore. Find the distance travelled by the
	(a) 1024 km	(b)	1764 km
	(c) 1508 km	(d)	1296 km
48.	40% on clothing, 20% on grocery 10% on clothing, 5% on grocery ite	items and 40 ems and 15%	opping mall, excluding taxes, he spent 0% on computer accessories. If he paid on computer accessories as taxes, then he total amount that he spent, excluding
	(a) 4.8%	(b)	11%
	(c) 4.2%	(d)	None of these
CSA	T 2025	(B-18)	

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸਨ ਨੰ. 44 ਅਤੇ 45) :

MIDDLE ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰ ਖਾਲੀ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਡ ਇੱਕ ਅੱਖਰ । ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਪਤਾ) ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰੇਕ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹਰ ਸਵਾਲ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਯਾਨੀ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।

44.	ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕ	ਕਾਰਡ ਰੱਖ ਸਕ ਦ	ਸ਼ ਹੈ ?
	(a) 6!	(b)	5!
	(c) 6! / 2	(d)	6! - 4!
45.	ਜੇਕਰ ਇੱਕ "D" ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਫ਼		ਂ ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਾਰਡ
	(a) 358	(b)	238
	(c) 120	(d)	119
46.	ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੇ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?	ਮਾਵਾਂ (Natural ।	Numbers) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ
	(a) 461	(b)	457
	(c) 462	(d)	125
47.		ਟਾ ਘੱਟ ਲੱਗਦਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਗਤੀ 216 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਤੀ 108 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਸ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਦੱਸੋ ।
	(a) 1024 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(b)	1764 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
	(c) 1508 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(d)	1296 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
48.	ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ 40% ਕੰਪਿ 10%, ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 5% ਅਤੇ	ਊਟਰ ਉਪਕਰਣ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਪਯ ਸ਼ਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖਯ (b)	, ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 40% ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ, 20% ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕਰਣਾਂ 'ਤੇ 15% ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਰਚ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ? 11% ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
CSA	T 2025	(B-19)	

	Details	Details of applications received and candidates selected under different disciplines over the years							
			Arts	Commerce		Science		Others	
		Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected
	1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27
	1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30
	1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40
	1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47
	1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50
	the received applications the lowest? (a) Science, 1995 (b) Arts, 1992 (c) Others, 1994 (d) Arts, 1993 Under which discipline and in which year was the percentage increase in the applications received over the previous year maximum?								
	(a) Scie (c) Oth Under w received	ence, 19 ers, 199 hich disc over the	95 4 sipline and in	n which y	(b) (d) year was the mum ?	Arts, 199	3 age increas	e in the	applications
•	(a) Scie (c) Oth Under w received (a) Arts	ence, 19 ers, 199 hich disc over the s, 1995	95 4 sipline and in	n which y	(b) (d) year was the mum ? (b)	Arts, 199 e percent	93 age increas 1992	e in the	applications
	(a) Scie (c) Oth Under w received (a) Arts (c) Arts Sudha's	ence, 19 ers, 199 hich disc over the s, 1995 s, 1994 grandfat ears from	95 dipline and in previous year ther was 8 to now. Eight	n which y ear maxii	(b) (d) year was the mum? (b) (d) ler to her 16 go, what wa	Arts, 199 e percent Science, Arts, 199 s years ages the rati	age increas 1992 92 go. He wou o of Sudha	ld be 3	applications times of her o that of her

(b) b<c<d<a

49. If a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ and d = 0.05 then,

(a) a < b < c < d

	(a) a <b<c<d (b)="" b<c<d<a<="" th=""></b<c<d>									
	(c) d<	c <b<a< td=""><td></td><td></td><td>(</td><td>d) ਉਪਰੋ</td><td>ਕਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋ</td><td>ਈ ਨਹੀਂ</td><td></td><td></td></b<a<>			(d) ਉਪਰੋ	ਕਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋ	ਈ ਨਹੀਂ		
	<i>ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿ</i> ਜਵਾਬ ਚਿ	-	ਸ਼ਨ ਨੰ. 50-	52) : ਸਾਫ	मही सा पिष	ਾਨ ਨਾਲ १	ਅਧਿਐਨ ਕਰ	ਰੋਂ ਅਤੇ ਹੇਠ	ਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਹ	ਲਾਂ ਦੇ
		-	ਮਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ	ਰਾਨ ਵੱਖ-	ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਅ	ਮਾਂ ਅਧੀਨ ₹	ਰੁਣੇ ਗਏ ਉਂ	ਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵ	ਦੇ ਵੇਰਵੇ	
		ਆਰ	ਤਟ ਸ	ਕਾ	ਮਰਸ	ਸਾ	ਇੰਸ	7	ਹੋਰ	
		ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	
	1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27	
	1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30	
	1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40	
	1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47	
	1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50	
0.	ਸੀ ? (a) 19	94	(b)	1991	(c) 199	3	(d) 19		
1.		ਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀ ਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ		ਸ ਸਾਲ ਪ	<i>ਮ੍ਰਾਪ</i> ਤ ਹੋਈ	ਆਂ ਅਰਜ਼ੀ	ਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁ	ਣੇ ਗਏ ਵਿ	<u>ਵ</u> ਦਿਆਰਥੀਅ	ਾਂ ਦੀ
		ਇੰਸ, 199	5		(b) ਆਰ	ਟਸ, 1992			
	(c) ਹੋਵ						ਟਸ, 1993			
2.			ਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ?				•	ਪਤ ਹੋਈਅ	ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ	ਵਿੱਚ
		ਰਟਸ, 19 <u>9</u>				b) ਸਾਇੰ				
	• •	ਰਟਸ, 199 				•	ਟਸ, 1992 `		4	~
3.	_			_	_	_	_		ਅਦ ਉਸਦੀ (ਮਿਰ ਦਾ ਅਨੁ	_
	(a) 11	: 53	(b)	3 : 8	(c) 1:5		(d) 1	: 2	
١.			វੰਨ ਸੰਖਿਆਵ ਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ			~			ਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਰ ਹੈ ?	ਹੈ।
	(a) 14	4	(b)	77	(c) 99		(d) 13	32	
SA	T 2025				(B - 21)				

49. ਜੇਕਰ a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ ਅਤੇ d = 0.05 ਹਨ ਤਾਂ,

56.	$0.0005 \times 76 \times 103$	+ ? =	170% of 29.9	8			
	(a) 12	(b)	16	(c)	18	(d)	15
57.	If $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}$, $\frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$ and	$\frac{W}{Y} =$	$\frac{9}{16}$, then what i	s the v	value of $\frac{X}{Y}$?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b)	33 32	(c)	<u>11</u> 16	(d)	$\frac{32}{33}$
58.	If $a^3 - b^3 = 91$ and a	- b =	1, what is the	value	of (ab) ?		
	(a) 27	(b)	6	(c)	9	(d)	30
59.	What number should resulting numbers are			of the	numbers 94, 24	, 100	and 26 so that
	(a) 10	(b)	11	(c)	9	(d)	8
	ctions (Question No. n below :	60-64,): Study the	followi	ing information to	ansv	ver the questions
I.	The ratio of population of males, females and children 10 years and above is 11 : 10 : 9 in state 'A'. Out of which 40% males or 8800 are literates, 20% children are illiterates while 30% females are literates.						
II.	The number of child 5% of the population		-				
60.	What is the number of	filliter	ate persons bel	ow the	poverty line?		
	(a) 2480	(b)	3100	(c)	620	(d)	1000
61.	What is the total popul			(c)	42000	(d)	40000
62.	What is the number o	f litera	te children of a	ge 10	years and above	?	
	(a) 14400	(b)	14800	(c)	16200	(d)	12600
63.	Total number of wome off to two decimal place		vhat percentage	of the	e total population	of the	state ? (rounded
	(a) 28.86	(b)	30.25	(c)	32.86	(d)	32.26
64.	How many women are	e illiter	ate ?				
	(a) 20000			(b)	6000		
	(c) 14400			(d)	None of these		
CSA ⁻	T 2025		(B-	22)			

(a) 380 (b) 320 (c) 350 (d) 375

55. $13.08 \times 24.98 + \sqrt{624} = ?$

55.	$13.08 \times 24.98 + \sqrt{62}$ (a) 380		(c) 350	(d)	375
56.	0.0005 × 76 × 103				
	(a) 12	(b) 16	(c) 18	(d)	15
57.	ਜੇਕਰ $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}, \frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$	ਅਤੇ $\frac{W}{Y} = \frac{9}{16}$, ਤਾਂ	$\frac{X}{Y}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b) $\frac{33}{32}$	(c) $\frac{11}{16}$	(d)	32 33
58.	ਜੇਕਰ a ³ – b ³ = 91 ਅ	ਤੇ a – b = 1 ਹੈ, ਤਾਂ	ਂ (ab) ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) 27	(b) 6	(c) 9	(d)	30
59.	94, 24, 100 ਅਤੇ 26 ਅਨੁਪਾਤ (Proportion) ਰਿ	_	ਕਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ	ਜੋ ਪ੍ਰਾਪ	ਪਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਸਮਾਨ
	(a) 10	(b) 11	(c) 9	(d)	8
	-	64) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵ	ਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਹ	ਲਿਖੀ ਜ	ਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
<i>ਕਰੋ :</i> '	_			ωr i . Ω	»m ened en »ee nee
I.			ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿ 8800 ਮਰਦ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ,		
	ਕਿ 30% ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-		,		
II.	10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮੰਚ ਦੇ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅ		ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ 10% ਹੈ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ।	ਹੈ। ਰਾਜ	। ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 5%
60.	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਨ	ਪੜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ	ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?		
	(a) 2480	(b) 3100	(c) 620	(d)	1000
61.	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਕਿੰ	ਨੀ ਹੈ ?			
	(a) 60000	(b) 62000	(c) 42000	(d)	40000
62.	10 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਉਮਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ	ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?	?	
	(a) 14400	(b) 14800	(c) 16200	(d)	12600
63.	ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)	ਭਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦ	ੀ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ? (ਚੋ	਼ੇ ਦਸ਼ਮ	ਲਵ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ
	(a) 28.86	(b) 30.25	(c) 32.86	(d)	32.26
64.	ਕਿੰਨੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਰ	ਹਨ ?			
	(a) 20000		(b) 6000	~	
	(c) 14400		(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ	। ਨਹਾ	
CSA	T 2025	(B	- 23)		

Read the following passage and answer Question Numbers 65 and 66 with reference to the passage by choosing the most appropriate option :

After a traumatic experience, it's normal to feel frightened, sad, anxious, and disconnected. But if the upset doesn't fade, you may be suffering from post-traumatic stress disorder (PTSD). PTSD can develop following any event that makes you fear for your safety. Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD — especially if the event feels unpredictable and uncontrollable. PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards, such as emergency workers and law enforcement officers. PTSD can also result from surgery performed on children too young to fully understand what's happening to them.

Whatever the cause for your PTSD, with treatment and support, one can learn to manage your symptoms, reduce painful memories, and move past the trauma. Following a traumatic event, almost everyone experiences at least some of the symptoms of PTSD. A normal response to trauma becomes PTSD when you get stuck. After a traumatic experience, the mind and the body are in shock. But as you make sense of what happened and process your emotions, you start to come out of it. With PTSD, however, you remain in psychological shock. Your memory of what happened and your feelings about it are disconnected. In order to move on, it's important to face and feel your memories and emotions.

Recovery from PTSD is a gradual, ongoing process. Healing doesn't happen overnight, nor do the memories of the trauma ever disappear completely. This can make life seem difficult at times. PTSD can make you feel disconnected from others. You may be tempted to withdraw from social activities and your loved ones. But it's important to stay connected to life and the people who care about you.

If you suspect that you or a loved one has post-traumatic stress disorder, it's important to seek help right away. The sooner PTSD is treated, the easier it is to overcome. This process is much easier with the guidance and support of an experienced therapist or doctor. Treatment for PTSD can relieve symptoms by helping you deal with the trauma you've experienced. When looking for a therapist, seek out mental health professionals who specialize in the treatment of trauma and PTSD. Beyond credentials and experience, it's important to find a PTSD therapist who makes you feel comfortable and safe. Trust your gut; if a therapist doesn't feel right, look for someone else. For therapy to work, you need to feel comfortable and understood.

65.	Whi	ch of the following statements is true?						
	(a)	It is advisable to seek medical support	rt for t	he treatment of PTSD.				
	(b)	It is necessary to withdraw from socundergoing PTSD.	ial ac	tivities and your loved ones while one is				
	(c)	PTSD is an incurable health condition with no treatment.						
	(d)	PTSD is a mental condition with no to people who care about you.	reatm	ent other than distancing from life and the				
66.	Whi	ch of the following statements is <i>not</i> di	rectly	implied from the passage ?				
	(a)	(a) Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD.						
	(b)	(b) PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards.						
	(c)	(c) Whatever the cause for PTSD, with treatment and support, one can learn to manage the symptoms and move past the trauma.						
	(d)	PTSD is a side-effect of any emerge fully understand what's happening to	-	urgery performed on children too young to				
67.	Whi	ch of the choices is CLOSEST in mear	ning to	the word "PREPOSTEROUS" ?				
		sensible	(b)					
	(c)	practical	(d)	rational				
		wing sentence (Q. No. 68) has one te option :	word	missing. Fill in the blank with the mos				
68.	I too	ok a blanket outside, rolled myself		_ it and slept there.				
	(a)	down with	(b)	up in				
	(c)	up with	(d)	down about				
optic		make it grammatically correct. If the		ce (Q. No. 69) with the most appropriatence is correct as it stands, mark '(d)' as				
69.	lt wa	as of utmost importance to re-build the	orga	nization after the felony is discover.				
	(a)	was discovered	(b)	will be discovered				
	(c)	is discovered	(d)	No correction needed				
70.	Cho	ose the grammatically correct sentence	Э.					
	(a)	The hoard of trustees consisted older	neon	ام				

The board of trustees consisted older people.

- (b) Older people comprised the board of trustees.
- (c) The board of trustees comprised of older people.
- The board of trustees comprised older people.

Directions (Question No. 71 and 72): Carefully read the passage given below and answer the following questions.

By the year 2050, 80% of the Earth's population will live in urban centres. Applying the most conservative estimates to current demographic trends, the human population will increase by about three billion people by then. An estimated 10 hectares of new land (about 20% larger than Brazil) will be needed to grow enough food to feed them, if traditional farming methods continue as they are practised today. At present, throughout the world, over 80% of the land that is suitable for raising crops is in use. Historically, some 15% of that has been laid waste by poor management practices. What can be done to ensure enough food for the world's population to live on ?

The concept of indoor farming is not new, since hothouse production of tomatoes and other produce has been in vogue for some time. What is new is the urgent need to scale up this technology to accommodate another three billion people. Many believe an entirely new approach to indoor farming is required, employing cutting-edge technologies. One such proposal is for the 'Vertical Farm'. The concept is of multi-storey buildings in which food crops are grown in environmentally controlled conditions. Situated in the heart of urban centres, they would drastically reduce the amount of transportation required to bring food to consumers. Vertical farms would need to be efficient, cheap to construct and safe to operate. If successfully implemented, proponents claim, vertical farms offer the promise of urban renewal, sustainable production of a safe and varied food supply (through year-round production of all crops), and the eventual repair of ecosystems that have been sacrificed for horizontal farming.

It took humans 10,000 years to learn how to grow most of the crops we now take for granted. Along the way, we despoiled most of the land we worked, often turning verdant, natural ecozones into semi-arid deserts. Within that same time frame, we evolved into an urban species, in which 60% of the human population now lives vertically in cities. This means that, for the majority, we humans have shelter from the elements, yet we subject our food-bearing plants to the rigours of the great outdoors and can do no more than hope for a good weather year. However, more often than not now, due to a rapidly changing climate, that is not what happens. Massive floods, long droughts, hurricanes and severe monsoons take their toll each year, destroying millions of tons of valuable crops.

- 71. Which of the following statements may *not* be concluded from the passage?
 - (a) Climate change has made the future of agriculture uncertain.
 - (b) Vertical farming is a sustainable option for the future of agriculture.
 - (c) Vertical farming has no negative implications on agriculture.
 - (d) Reduction of transportation costs is one of the main reasons why we should adopt vertical farming.
- 72. Which of the following statements may be concluded from the passage?
 - (a) There is an impending food crisis owing to rapid population growth.
 - (b) Urban centres of the future will be farmlands.
 - (c) We will take 10000 years to learn and master vertical farming.
 - (d) All of the above

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 73 ਅਤੇ 74 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਉਸਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲਦਾਰ ਪੇਤ ਲਗਾਇਆ ਟਲਾਂ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਜ ਪਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤਿਲ ਤਿਲ ਵਧਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ੳਤਰ ਆਉਂਦੇ। ਦਰਖ਼ਤ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਦੇ ਪੱਤੇ ਪਲੋਸਦਾ ਰਿਹਾ ਸਾਖਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਲੋਰੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਮਿਣਦਾ ਤੇ ਸੋਚ ਨਿਆਣੀ ਅਜੇ ਬੈਨਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਵਧਦੀ ਛਾਂ ਉਡੀਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅੰਸੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰੁੱਖ ਗੱਭਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਛਾਂ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਫਲ ਉਸਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਟੰਗ ਦੇਣਗੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖ 'ਤੇ।

- 73. ਇਸ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਰ ਹੈ :
 - (a) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ
 - (c) ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ
- 74. 'ਤਾਰੇ ਉਤਰਨਾ' ਕਿਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ?
 - (a) ਮਿਹਨਤ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ
 - (c) ਬਚਪਨੇ ਦਾ

- (b) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਬੌਧਿਕਤਾ
- (d) ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ
- (b) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ
- (d) ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਦਾ

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 75 ਅਤੇ 76 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੱਲ ਕੇ ਦੂਰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਗੱਡੀ ਬੈਠ ਸਿਆਲਦਾ ਨਾਲ ਬਥੇਰੇ ਹੋਰ ਰਾਮਕਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ ਸੁਘੜ ਲੁਗਾਈ ਉਸ ਦੀ ਲਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਬਾਤੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਤੇ ਪੁੰਗਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਕੱਖ 'ਚੋਂ ਜਨਮੀ ਬੇਟੀ ਓਸ ਦੀ ਨਾਂ ਧਰਿਆ ਸੀ ਮਾਧਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਮਾਧੁਰੀ ਓਸੇ ਪਿੰਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗੁੱਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਿਬਨ ਵਿੱਚ ਸਹਈ ਪੱਟੀ ਪੋਚ ਕੇ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਬੇਟੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦਾ ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਂਵਦੇ ਕੈਨਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਅਕਾਂਖਿਆ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

75.	ਇਸ	ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਕਿਰ	ਹੜੇ ਲੱਵ	ਛਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ?				
	(a)	ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵੇਸਲਾਪਨ	(b)	ਪਰਵਾਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ				
	(c)	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ	(d)	ਅਮੀਰੀ				
76.	ਕਵੀ	ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੁੱਖ ਹਿਜਰਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?						
		ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ	(b)	ਰਿਜ਼ਕ ਖਾਤਰ				
	(c)	ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਲਈ	(d)	ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਹਬ ਜਮਾਉਣ ਲਈ				
77.	ਨਾਟ	ਕੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :						
	(a)	ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੈ	ਹੋ ਗਿਅ	ग मी।				
	(b)	(b) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।						
	(c) ਸੁਰਿੰਦਰ: ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।							
	(d)	ਸੁਰਿੰਦਰ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ: ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ	ਹੋ ਗਿਅ	ਮਾ ਸੀ !				
78.	ਹੇਠ	ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ ਹ	ਹੈ :					
		ਤ ਬੋਹਕਰ-ਸੰਭਲਨਾ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ						
	(b)	ਸੁਨਹਿਰੀ-ਭਿਖਾਰਣ-ਵਣਿਜ						
		- ਸੰਯਮ-ਬਾਰੀਕ-ਨਜਾਇਜ਼						
	(d)	ਨਜਾਇਜ਼-ਅਭਿਆਸ-ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ						
79.	ਹੇਠ	ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿ	ਕਲਪ :	ਹੈ :				
	(a)	ਡੱਕਾ-ਕੱਖ-ਰੋਕ-ਬੰਨ੍ਹ						
	(b)	ਜਾਇਦਾਦ-ਆਰਥਿਕਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ-ਪੁੰਜੀ						
	(c)	ਪੱਟੀ-ਲੀਰ-ਕੱਪੜਾ-ਸਲਾਹ						
	(d)	ਕੋਟ-ਕਿਲ੍ਹਾ-ਸ਼ਹਿਰ-ਪਿੰਡ						
80.		ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਕੰਮ ਦਾ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਕੇ ਭਟ ੀ ਹੈ ?	ਕਦਾ f	ਫੇਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸ ਅਖਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ				
	(a)	ਕਾਹਲੀ ਦੀ ਘਾਣੀ, ਅੱਧਾ ਤੇਲ ਤੇ ਅੱਧਾ ਪਾਣੀ						
	(b)	ਕੋਠਾ ਉਸਰਿਆ ਤਖਾਣ ਵਿਸਰਿਆ						
	(c)	ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਤੇ ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਦਾ ਸ਼ੋਰਬਾ						
	(d)	ਤਾਲੋਂ ਘੁੱਥੀ ਡੂਮਣੀ ਬੋਲੇ ਤਾਲ ਬੇਤਾਲ						

(B - 29)

CSAT 2025

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : 80	ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ	
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁੱਕਲੈਂਟ
ном (Mਤ)	ਸੈੱਟ
ਦਿਨ ਮਹੀਨਾ ਸਾਲ	
ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ	
ਰੋਲ ਨੰ	
50 V.	
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ	
(ਕਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੋ)	

ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ (ਬੁੱਕਲੈਂਟ) ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਟੀਕਲ ਮਾਰਕ ਰੀਡਰ (OMR) ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਕਸੇ 1 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਏਨਕੋਡ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭਰੇ। ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 2. ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ, ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਫਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 4. ਇਸ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ *ਸਿਰਫ਼ ਨੀਲੇ ਜਾਂ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਿਆਹੀ ਵਾਲੇ ਪੈੱਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 5. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖ਼ਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ 'ਤੇ ਹੋਰ *ਕੁੱਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ* । ਰੱਫ਼ ਕੰਮ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- 🤞 ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 120 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਕੇਵਲ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਦਿਵਿਆਂਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 40 ਮਿੰਟ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 7. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 200 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2.5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ।
- 8. ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ। **ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ** ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. |ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ**।
- 10. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੱਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਉੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 11. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 12. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ <u>OMR ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u> ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ OMR ਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਦੋ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- 13. ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ *OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਛੇਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸੈਂਪ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।*

ਨੇਟ : ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖ ਕਵਰ ਦੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

KEAL	INSTRUCTIONS BEFORE FILLING ANY DETAILS OR ATTEMPTING TO AP	NOWER THE QUESTIONS
Total C	Questions : 80	Time Allowed : 2 Hours
Candid	date's Name	
Father	's Name	Question
Date o	f Birth	Booklet Set
	DATE MONTH YEAR	
OMR F	Response Sheet No.	
	0	
Candid	date's Signature	
(Pleas	e sign in the box)	
	INSTRUCTIONS	
	e candidate shall NOT open this booklet till told to do so by the Invigilation S	
	ndidate's responsibility to encode and fill the relevant boxes 1 to 9 of the ponse sheet, carefully, and without any omission or discrepancy, at	
	MISSION/DISCREPANCY WILL RENDER THE OMR RESPONSE SHEET LIABLE FOR F	
	e candidate, when allowed to open the question booklet, MUST FIRST CHECK	
	has 32 pages, printed clearly and there are no blank or torn pages. In case of buld IMMEDIATELY report to the Invigilation Staff and get the booklet replace	
	clier.	tu with the SAME SET as given
	case of any replacement of the Question booklet, the Invigilation Staff must	
	eir record (including attendance sheet) regarding the change in the serial no. o	
	e only blue or black ball point pen to fill the relevant columns on this page as eet. Use of Ink pen or any other pen is not allowed.	s well as in the OMR Respons
	u must fill credentials/information in specific space allotted above in CA ything else on the Test Booklet. Space for rough work is provided at the end of	
6. Eac	ch candidate is required to attempt 80 questions in 120 minutes, except for co	
car	ndidates, who would be given 40 minutes extra.	

9. There is *no negative marking* for questions wrongly answered or questions not attempted by the candidate.

and the candidate has to mark the MOST APPROPRIATE ANSWER on the OMR Response Sheet.

7. This paper consists of 200 Marks. Each question carries 2.5 marks. There are four options for each question

8. The questions are printed in English and Punjabi. Questions in Punjabi are a translation of the English questions. IN CASE OF ANY AMBIGUITY IN TRANSLATION, THE ENGLISH VERSION WILL BE DEEMED

10. If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a wrong answer even if one of the given answers is correct. No marks will be awarded for such an answer.

11. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.

AUTHENTIC AND FINAL.

- 12. The candidate MUST READ INSTRUCTIONS BEHIND THE OMR SHEET before answering the questions and check that two carbon copies attached to the OMR sheet are intact.
- 13. After filling in all your responses you must *carefully tear the perforated part* of the OMR Response Sheet. When the examination has concluded, you should hand over the OMR Response Sheet and the **first carbon copy to the invigilator**. You are permitted to take this Test Booklet as well as the **second carbon copy of OMR Response Sheet with you**.

Note: Punjabi version of the instructions is printed on the back cover of this Booklet.

CSAT 2025 (C – 1)

Directions (Question No. 1 and 2): Study the following information to answer the questions given below:

Guest lectures on five subjects viz., Economics, History, Statistics, English and Mathematics have to be arranged in a week from Monday to Friday. Only one lecture can be arranged on each day. Economics cannot be scheduled on Tuesday. Guest faculty for History is available only on Tuesday. Mathematics lecture has to be scheduled immediately after the day of Economics lecture. English lecture has to be scheduled immediately before the day of Economics lecture.

(c) Mathematics

(d) Statistics

Which lecture is scheduled on Monday?

(b) Economics

Which lecture is scheduled between Statistics and English?

1.

2.

(a) History

	(a) Economics			(b)	History			
	(c) Mathematics			(d)	No Lecture			
3.	A man divides his p daughter's are both the value (in ₹) of th	as in the	e ratio 3 : 1. l					
	(a) ₹16,250			(b)	₹ 16,000			
	(c) ₹18,250			(d)	₹ 17,000			
4.	Four numbers are in fourth number is equ		tio 1 : 2 : 3	: 4. TI	heir sum is 16	. The su	m of the fir	st and
	(a) 5			(b)	8			
	(c) 10			(d)	80			
5.	The daily wages of certain work, he get wage of ₹ 75. If bot (a) ₹ 67.50	s a total	wage of ₹ 6	3. Whe	en B does the	same wo	rk, he gets	
6.	A, B and C did cert 3:2:7 respectively the ratio of the inves	y. Ratio	of the profits	of A, E				
	(a) 1:3:4	(b)	7:9:11	(c)	8 : 9 : 12	(d)	2:3:11	
7.	Working alone A car share (in ₹) if A, B they worked togethe	and C						
	(a) 1,440	(b)	960	(c)	1,920	(d)	1,280	
CSA	Т 2025		(C -	- 2)				
			•					

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ, ਅੰਕੜਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ 'ਤੇ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(b) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ (c) ਗਣਿਤ

(d) ਅੰਕੜਾ

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(a) ਇਤਿਹਾਸ

2.	ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ	ਸਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਂ।	ਮ ਕੀਤ	ਾ ਗਿਆ ਹੈ ?			
	(a) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ		(b)	ਇਤਿਹਾਸ			
	(c) ਗਣਿਤ		(d)	ਕੋਈ ਲੈਕਚਰ ਨਹੰ	Ť		
3.	ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਮਿਲ	ਅਨੁਪਾਤ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਦੋ	ਵਾਂ ਦਾ	ਅਨੁਪਾਤ 3 : 1 ਹੋਵੇ	। ਜੇਕ		
	(a) 16,250 ਰੁਪਏ		(b)	16,000 ਰੁਪਏ			
	(c) 18,250 ਰੁਪਏ		(d)	17,000 ਰੁਪਏ			
4.	ਚਾਰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 1 : 2 : 3 ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ :	: 4 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ	5। ਇ	ਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 16 ਹੈ	। ਪਹਿ	ਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਸੰ	ਖਿਆ
	(a) 5		(b)	8			
	(c) 10		(d)	80			
5.	A ਅਤੇ B ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਲ 75 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ (a) 67.50 ਰੁਪਏ	63 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲ ਹੈ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ 1	ਭਦੀ ਹੈ ਇਹ ਕੰ	। ਜਦੋਂ B ਉਹੀ ਕੰ <i>ਮ</i> ਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੰ	ਮ ਕਰਚ ਮਿ ਦੀ	ਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ ?	ੂ ਕੁੱਲ
6.	A, B ਅਤੇ C ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਵੇ A, B ਅਤੇ C ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੈ ?						
	(a) 1:3:4	(b) 7:9:11	(c)	8:9:12	(d)	2:3:11	
7.	A ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 27 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ 1 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿ (a) 1,440	2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ C ਦਾ	ਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ (ੀ A, B ਅਤੇ C ਨੂੰ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ) ਕੀ ਹੋਏ	4,320 टेवा ⁻ ?) ਰੁਪਏ ਮਿਲਦੇ	
CSA	T 2025	(C - 3	3)				

	together, complete the sar	me work ?					
	(a) 20 (b) 18	(c) 14	(d) 22			
9.	Four children are sitting in is not sitting next to D, when (a) B (c) B and A						
10.	than B. In this context, which of the following statements is correct? (a) P is greater than Q						
	(b) Q is greater than P(c) P is equal to Q						
	(d) None of the above ca	an be concluded	with certainty				
11.							
	(b) direction opposite to	the polestar					
	(c) direction keeping the	•					
	(d) direction keeping the	polestar to his rig	ght				
12.	borrows 2 cards from A a	nd gives away 5 hen the number	to C who in turn given	nas a pack of 10 cards. F wes 3 to B while B gives 6 by D and E is equal to the			
	(a) A, B and C (b) B, C and F	(c) A, B and F	(d) A, C and F			
13.		-		en as only holidays for an g days of any month of any			
	(a) 23 (b) 22	(c) 21	(d) 20			
14.	In a certain code, '256' m			s 'green colour flower' and cates 'white' is :			
	(a) 2 (b) 4	(c) 5	(d) 8			
CSA	AT 2025	(C -	4)				

Two men and 7 women can complete a work in 28 days, whereas 6 men and 16 women can do the same work in 11 days. In how many days will 5 men and 4 women, working

8.

8.	ਦੋ ਆਦਮੀ ਅਤੇ 7 ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ 16 ਔਰਤਾਂ ਉਹੀ ਕੰਮ 11 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨਰ	ਰ ਸਕਦੇ ਹਨ । 5			
	(a) 20 (b) 18	(c)	14	(d) 22	
9.	ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਜੇਕਰ C, D ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ (a) B (c) B ਅਤੇ A	D ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ (b)			
10.	P = (A ਦਾ 40%) + (B ਦਾ 65%) ਮ	ਅਤੇ Q = (A ਦਾ 5	0%)+ (B ਦਾ 50%	४), ਜਿੱਥੇ A, B ∶	ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ।
	ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ i (a) P, Q ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (b) Q, P ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (c) P, Q ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤ				
11.	ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ	ਾ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਇ	ਕੱਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ	ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੱ	, ਕ ਪਹੁੰਚਣਾ
	ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ 5 ਕਿਲੋਮੀ	ਟਰ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸ	ਥਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ	ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਸ	ਕੋਲ ਦਿਸ਼ਾ
	ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ	ਉਸ ਨੇ ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ	ਲੱਭ ਲਿਆ । ਹੁਣ ਉ	ਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰ	ਤਣ ਦਾ ਸਭ
	ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ :				
	(a) ਧਰੂਤਾਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਤੁਰਨਾ				
	(b) ਧਰੂਤਾਰੇ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰ (c) ਧਰੁਤਾਰੇ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਿ				
	(d) ਧਰੁਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਿ				
12.			ਹਨ । ਹਰੇਕ ਕੋਲ 10	∩ ਤਾਸ ਦੇ ਪੁੱਤੇ :	리즈 L F A
12.	ਤੋਂ 2 ਪੱਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ਨੂੰ 5				
	ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1 ਪੱਤਾ ਅਗਾਂਹ E ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰ				
	ਕਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ				
	(a) A, B ਅਤੇ C (b) B, C	: ਅਤੇ F (c)	A, B ਅਤੇ F	(d) A, C 개	ਤੇ F
13.	ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮ ਹੋਵੇਗੀ ?				
	(a) 23 (b) 22	(c)	21	(d) 20	
14.	ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, '256' ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ '254' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ-ਦਾ				_
	(a) 2 (b) 4	(c)	5	(d) 8	
CSA	AT 2025	(C-5)			

Directions for Question No. 15 to 17: Study the following information to answer the questions aiven below:

A, B, C, D, E, F and G are Lecturers from different cities Hyderabad, Delhi, Shillong, Kanpur, Chennai, Mumbai and Srinagar, (not necessarily in the same order) who participated in a conference. Each one of them is specialized in a different subject, viz., Economics, Commerce, History, Sociology, Geography, Mathematics and Statistics (not necessarily in the same order). Further.

	l.	Lecturer	from	Kang	our is	specialize	d in	Geography	
--	----	----------	------	------	--------	------------	------	-----------	--

- II. Lecturer D is from Shillong.
- III. Lecturer C from Delhi is specialized in Sociology.
- IV. Lecturer B is specialized in neither History nor Mathematics.
- V. Lecturer A who is specialized in Economics does not belong to Hyderabad.
- VI. Lecturer F who is specialized in Commerce belongs to Srinagar.
- VII. Lecturer G who is specialized in Statistics belongs to Chennai.

15.	Who is specialized in Geography?

- (a) B
- (b) C
- (c) E
- (d) Cannot be determined as data are inadequate
- **16.** From which city Lecturer specialized in Economics belongs ?
 - (a) Hyderabad
 - (b) Mumbai
 - (c) Neither Hyderabad nor Mumbai
 - (d) Cannot be determined
- 17. Who belongs to Hyderabad?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) Neither B nor E
 - (d) Cannot be determined
- **18.** In a school, there are five teachers A, B, C, D and E, A and B teach Hindi and English. C and B English and Geography. D and A teach Mathematics and Hindi. E and B teach History and French. Who teaches maximum number of subjects?
 - (a) A (b) B
 - (c) D (d) E

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 15 ਤੋਂ 17 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

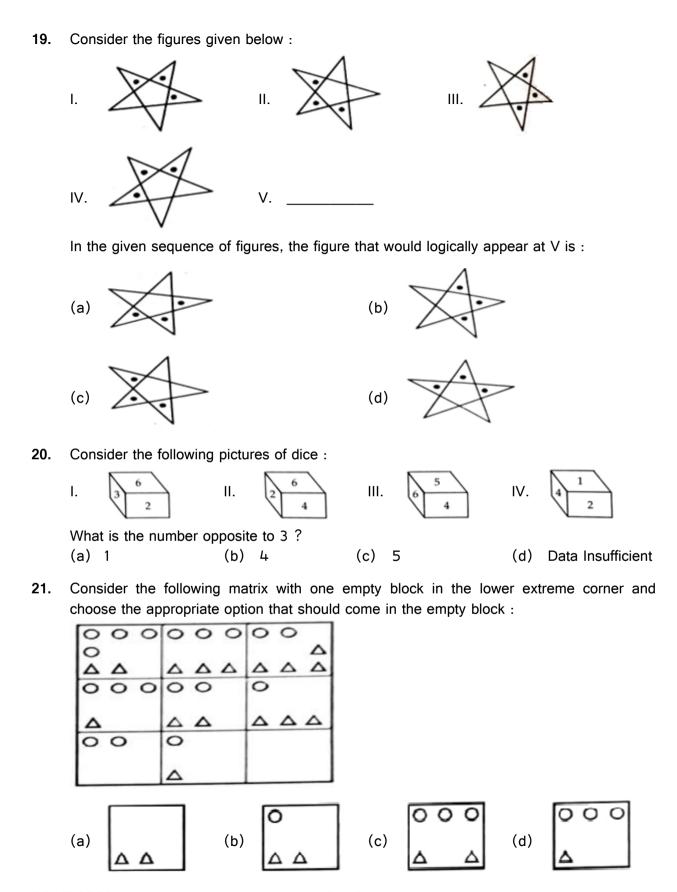
A, B, C, D, E, F ਅਤੇ G ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਦਿੱਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਕਾਨਪੁਰ, ਚੇਨਈ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ, (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਣਜ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਭੂਗੋਲ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

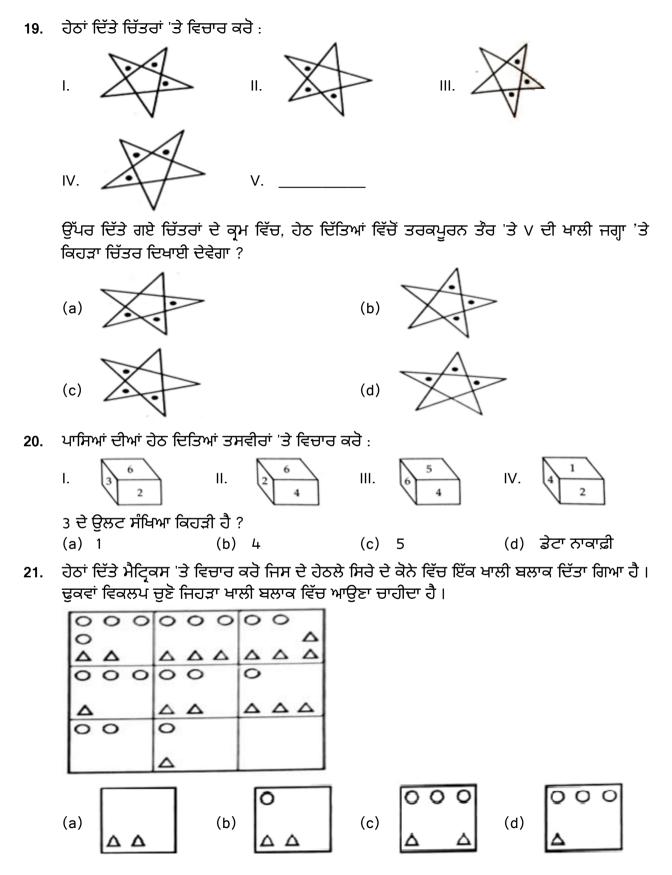
- ।. ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ।
- ॥. ਲੈਕਚਰਾਰ D ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਤੋਂ ਹੈ।
- III. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ C ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- IV. ਲੈਕਚਰਾਰ B ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ।
- V. ਲੈਕਚਰਾਰ A ਜੋ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- VI. ਲੈਕਚਰਾਰ F ਜੋ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦਾ ਹੈ।
- VII. ਲੈਕਚਰਾਰ G ਜੋ ਅੰਕੜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਚੇਨਈ ਦਾ ਹੈ।
- 15. ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) C
 - (c) E
 - (d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 16. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਹੈਦਰਾਬਾਦ
 - (b) ਮੁੰਬਈ
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 17. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ B ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ E
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 18. ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕ A, B, C, D ਅਤੇ E ਹਨ, A ਅਤੇ B ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। C ਅਤੇ B ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। D ਅਤੇ A ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। E ਅਤੇ B ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) A

(b) B

(c) D

(d) E

Directions for Question No. 22 to 24: Study the following information carefully and answer the questions given below :

Three out of M, B, T, W, D and H work in factory X and remaining three work in factory Y. Each of them has his own earnings which is different from others. T works in factory Y and earns the least. W and D do not work in factory Y and neither of them earns the maximum amount. B earns less than H and W. T does not work in the same factory in which M works. M earns more than D, but less than B.

(b) W

(b) Y

(d) Data Inadequate

(d) data Inadequate

24.	Who earns less than M ?	
	(a) Only D	(b) Only T
	(c) Only B	(d) Only D and T
25.	quantity of the wheat of varieties A a entire quantity of wheat of variety C, who cost ₹ 25/kg. Instead, if he mixes with costs ₹ 36/kg, the mixture so formed wheat of variety D is thrice that of wheat of untire quantity of wheat of all the four who can be a controlled to the cont	(b) 28/kg
	(c) 30.5/kg	(d) 26.5/kg
26.	,	c. The radius of the drum is 80 cm while its height upty. He wants to fill up the drum up to 80% of its

(a) 74

(c) 71

22.

23.

(a) H

(c) D

(a) X

(c) X and Y

Who earns the maximum amount?

In which factory does B work?

Approximately how many buckets will he need to fill in the drum?

height by pouring milk from a bucket with radius 20 cm and height 30 cm. Every time he pours the milk in the drum, 10% of the milk is spilled out of the bucket and is wasted.

(b) 73

(d) 69

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 22 ਤੋਂ 24 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

M, B, T, W, D ਅਤੇ H ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਫੈਕਟਰੀ X ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ । T, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ

-ਘੱਟ ਕਮਾਉਦਾ ਹੈ । W ਅਤੇ D, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ
ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ । в ਦੀ ਕਮਾਈ н ਅਤੇ W ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ । т ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ M ਕੰਮ
ਕਰਦਾ ਹੈ । M, D ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ B ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
22. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

(a) H

(b) W

(c) D

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

В ਕਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ? 23.

(a) X

(b) Y

(c) X ਅਤੇ Y

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫੀ

м ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ? 24.

(a) ਸਿਰਫ਼ D

(b) ਸਿਰਫ਼ T

(с) ਸਿਰਫ਼ в

(d) ਸਿਰਫ਼ D ਅਤੇ T

ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ – A, B, C, DI ਉਸ ਨੇ A ਅਤੇ B ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ 25. ਕਣਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੁੱਚੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 20 ਰੂਪਏ/ਕਿਲੋਗਾਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 25 ਰੂਪਏ/ਕਿਲੋਗਾਮ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 36 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਹਾਮ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 31 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ । ਜੇਕਰ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ[°]C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਚਾਰਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

(a) 29.5/ਕਿਲੋਗਾਮ

(b) 28/ਕਿਲੋਗਾਮ

(c) 30.5/ਕਿਲੋਗਾਮ

(d) 26.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ

ਅਕਸ਼ੈ ਕੋਲ ਦੁੱਧ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡਾ ਢੋਲ ਹੈ । ਢੋਲ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ (radius) 80 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 26. ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 1.5 ਮੀਟਰ ਹੈ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਖਾਲੀ ਹੈ । ਅਕਸ਼ੈ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਅਤੇ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਬਾਲਟੀ ਰਾਹੀਂ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਢੋਲ ਨੂੰ 80% ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 10% ਦੁੱਧ ਬਾਲਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦੁੱਧ ਭਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਦੀ ਲੋਤ ਪਵੇਗੀ ?

(a) 74

(b) 73

(c) 71

(d) 69

Directions (Question No. 27 and 28):

27.

28.

(a) 6!

(c) 6! / 2

(a) 358

The letters of the word MIDDLE are written on blank cards, one letter per card. The letters are shuffled and a toddler (who does not know the spelling of the word) is asked to place the letters one by one, on a straight line. The top and the bottom of each card are marked, and the toddler understands the same. The toddler places the letters on a straight line, in arbitrary order, with the top and bottom of each letter placed correctly.

Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.

What is the total number of distinct ways in which the toddler can place the cards?

toddler can place the other cards so that the word is spelt incorrectly?

If one of the "Ds" is placed correctly, what is the total number of ways in which the

(b) 5!

(d) 6! - 4!

(b) 238

	(c)	120	(d)	119	
29.		many natural numbers having t six ?	at most five	digits	have a sum of their digits as at
	(a)	461	(b)	457	
	(c)	462	(d)	125	
30.	more	e, the journey would have taker , the journey would have taken	n one hour le	ess and	I. Had the speed been 216 kmph d had the speed been 108 kmph ind the distance travelled by the
	(a)	1024 km	(b)	1764 I	ĸm
	(c)	1508 km	(d)	1296	km
31.	40% 10%	on clothing, 20% on grocery in on clothing, 5% on grocery iter total tax that he paid was what	items and 40 ms and 15%	O% on on cor	mall, excluding taxes, he spent computer accessories. If he paid apputer accessories as taxes, then amount that he spent, excluding
	(a)	4.8%	(b)	11%	
	(c)	4.2%	(d)	None	e of these
CSA ⁻	Т 202	25	(C - 12)		

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸਨ ਨੰ. 27 ਅਤੇ 28) :

MIDDLE ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰ ਖਾਲੀ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਡ ਇੱਕ ਅੱਖਰ । ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਪਤਾ) ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰੇਕ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹਰ ਸਵਾਲ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਯਾਨੀ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਦਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।

	=		
27.	ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਰ		
	(a) 6!	(b)	
	(c) 6! / 2	(d)	6! - 4!
28.	ਜੇਕਰ ਇੱਕ "D" ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਗ਼		ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਾਰਡ
	(a) 358	(b)	238
	(c) 120	(d)	119
29.	ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੇ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? (a) 461		Numbers) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ 457
	(c) 462	(d)	125
30.		ਾ ਘੱਟ ਲੱਗਦਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਗਤੀ 216 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਤੀ 108 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ । ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਦੱਸੋ ।
	(a) 1024 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(b)	1764 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
	(c) 1508 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(d)	1296 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
31.	ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ 40% ਕੰਪਿਊ 10%, ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 5% ਅਤੇ ਕ	ਟਰ ਉਪਕਰਣਾਂ ਸ਼ੰਪਿਊਟਰ ਉਪਕ	, ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 40% ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ, 20% ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕਰਣਾਂ 'ਤੇ 15% ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਭਚ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ? 11%
	(c) 4.2%		ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
	(6) 4.2%	(u)	1000 160 401 001
CSA	T 2025 (C - 13)	

Details	of appli	cations rec	eived ar	nd candidate over the		ed under d	ifferent o	disciplines	
		Arts	Cor	nmerce	Sc	ience	Others		
	Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected	
1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27	
1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30	
1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40	
1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47	
1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50	
Under which discipline and in which year was the percentage of students selected out of the received applications the lowest? (a) Science, 1995 (b) Arts, 1992 (c) Others, 1994 (d) Arts, 1993									
received	over the	ipline and in previous ye	-		-	_	e in the	applicatio	
(a) Arts	,			(b)	Science, Arts, 199				
	ears from			ler to her 16 go, what wa			_		
(a) 11:	53	(b)	3 : 8	(c)	1 : 5	(0	d) 1:2		
	erage of	the three r		first number is 121, wha					
	.		77	(c)	99	,	d) 132		

If a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ and d = 0.05 then,

(b) b<c<d<a

(d) None of the above

32.

(a) a<b<c<d

(c) d<c<b<a

	(a) a<	b <c<d< th=""><th></th><th></th><th>(</th><th colspan="7">(b) b<c<d<a< th=""></c<d<a<></th></c<d<>			((b) b <c<d<a< th=""></c<d<a<>						
	(c) d<	c <b<a< td=""><td></td><td></td><td>(</td><td>d) ਉਪਰੋ</td><td>ਕਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋ</td><td>ਈ ਨਹੀਂ</td><td></td><td></td></b<a<>			(d) ਉਪਰੋ	ਕਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋ	ਈ ਨਹੀਂ				
		-	ਸ਼ਨ ਨੰ. 33-	<i>35) : ਸਾ</i> ਰ	मही सा पिन	ਾਨ ਨਾਲ भ	ਅਧਿਐਨ ਕਰ	ਰੋਂ ਅਤੇ ਹੇਠ	ਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਹ	ਲਾਂ ਦੇ		
	<i>ਜਵਾਬ ਫਿ</i> ਪ੍ਰਾਪਤ ਅ	ਸਵਾਕ ਸਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ										
		ਆਰ	ਤਟਸ ਹਟਸ	ਕਾ	ਮਰਸ	ਸਾ	<u></u> ਇੰਸ	-	 ਹੋਰ			
		ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ			
	1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27			
	1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30			
	1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40			
	1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47			
	1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50			
3. 4.	用? (a) 1994 (b) 1991 (c) 1993 (d) 1995											
	(a) ਸਾ	ਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ≀ ਇੰਸ, 199			(b) ਆਰ	ਟਸ, 1992					
	(c) ਹੋਵ	Г, 1994			((d) ਆਰਟਸ, 1993 ਪਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ						
5.			ਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ?				•	ਪਤ ਹੋਈਅ	ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ	ਵਿੱਚ		
		ਤਟਸ, 199 ਹਵਲ 109				b) ਸਾਇੰ	ਸ, 1992 ਟਸ, 1992					
•	ਸੁਧਾ ਦੇ ਚ		6 ਸਾਲ ਪਟਿ	_	ੇ ਤੋਂ 8 ਗੁਣਾ ਵੱ	ਂ ਡੇ ਸਨ । ਉ	਼ੇਹ ਹੁਣ ਤੋਂ 8 ਰਹਾਤ ਤੋਂ 8		ਅਦ ਉਸਦੀ (ਮੇਰ ਦਾ ਅਨੁ	_		
	(a) 11	: 53	(b)	3 : 8	(c) 1:5	i	(d) 1	: 2			
					ਹਿਲੀ ਸੰਖਿਅ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅ	~			ਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਰ ਹੈ ?	ਹੈ।		
	(a) 14	4	(b)	77	(c) 99		(d) 13	32			
SA	T 2025				(C - 15)						

32. ਜੇਕਰ a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ ਅਤੇ d = 0.05 ਹਨ ਤਾਂ,

39.	$0.0005\times76\times103$	+ ? =	170% of 29.98	3			
	(a) 12	(b)	16	(c)	18	(d)	15
40.	If $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}, \frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$ and	$\frac{W}{Y} = \frac{1}{1}$	$\frac{9}{6}$, then what is	the v	value of $\frac{X}{Y}$?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b)	$\frac{33}{32}$	(c)	<u>11</u> 16	(d)	32 33
41.	If $a^3 - b^3 = 91$ and a	- b =	1, what is the	/alue	of (ab) ?		
	(a) 27	(b)	6	(c)	9	(d)	30
42.	What number should resulting numbers are			the	numbers 94, 24	, 100	and 26 so that
	(a) 10	(b)	11	(c)	9	(d)	8
	ctions (Question No. of below :	43-47)	: Study the f	ollowi	ing information to	ansv	ver the questions
l.	The ratio of population in state 'A'. Out of while 30% females are	hich 40	0% males or 8		-		
II.	The number of child 5% of the population of		-		=		
43.	What is the number of	illitera	ite persons belo	w the	poverty line ?		
	(a) 2480	(b)	3100	(c)	620	(d)	1000
44.	What is the total popu	lation o	of the state?				
	(a) 60000	(b)	62000	(c)	42000	(d)	40000
45 .	What is the number of	literat	e children of ag	e 10	years and above	?	
	(a) 14400	(b)	14800	(c)	16200	(d)	12600
46.	Total number of wome off to two decimal place		hat percentage	of the	e total population of	of the	state ? (rounded
	(a) 28.86	(b)	30.25	(c)	32.86	(d)	32.26
47.	How many women are	illitera	ate?				
	(a) 20000			(b)	6000		
	(c) 14400			(d)	None of these		
CSA ⁻	Т 2025		(C – 1	6)			

(a) 380 (b) 320 (c) 350 (d) 375

38. $13.08 \times 24.98 + \sqrt{624} = ?$

38.	$13.08 \times 24.98 + \sqrt{62}$ (a) 380		(c) 350	(d)	375
39.	$0.0005 \times 76 \times 103$ (a) 12	+ ? = 29.98 ਦਾ 17 (b) 16		(d)	15
40.	ਜੇਕਰ $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}, \frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$	ਅਤੇ $\frac{W}{Y} = \frac{9}{16}$, ਤਾਂ $\frac{X}{Y}$, ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b) $\frac{33}{32}$	(c) $\frac{11}{16}$	(d)	32 33
41.	ਜੇਕਰ a ³ – b ³ = 91 ਅ	ਤੇ a – b = 1 ਹੈ. ਤਾਂ ((ab) ਦਾ ਮੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) 27	(b) 6	(c) 9	(d)	30
42.	94, 24, 100 ਅਤੇ 26 ਅਨੁਪਾਤ (Proportion) ਰਿ		ਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ	ਜੋ ਪ੍ਰਾਪ	ਪਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਸਮਾਨ
	(a) 10		(c) 9	(d)	8
<i>ਦਿਸ਼ਾ</i> ਕਰੋ :	•	17) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਨ	ਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ	ਲਿਖੀ ਜ	ਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
40 . I.		ਰਤਾਂ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੇ	ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿ	ਆਂ ਦੀ	ਆਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ
			800 ਮਰਦ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ,		
	ਕਿ 30% ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-		U		Ü
II.	10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅ		ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ 10% ਹੈ ਮੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ ।	ਹੈ। ਰਾਜ	। ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 5%
43.	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਨ	ੂ ਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਫਿ	ਾ ਜਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?		
		(b) 3100	(c) 620	(d)	1000
44.	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਕਿੰ	ਨੀ ਹੈ ?			
	_		(c) 42000	(d)	40000
45.	10 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਉਮਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਏ	íਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹ <u>ੈ</u> '	?	
	(a) 14400	(b) 14800	(c) 16200	(d)	12600
46.	ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ	ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ? (ਚ	ਏ ਦਸ਼ਮ	ਲਵ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ
	·	(b) 30.25	(c) 32.86	(d)	32.26
47.	ਕਿੰਨੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਰ	ਹਨ ?			
	(a) 20000		(b) 6000		
	(c) 14400		(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ	ੀ ਨਹੀਂ	
CSA	T 2025	(C -	- 17)		

I.	In a group of 8 boys, this the average age oboys.	-	=		-		=		
II.	3 years ago, the ave average age of B and	_	=		=		5 years ago, the		
48.	What is the ratio between	en x	and y ?						
	(a) 2:3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4 : 5		
49.	If X : Y = 9 : 11, then	the va	alue of $\frac{5x + 3y}{3x + 5y}$ i	is :					
	(a) 45 : 55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41		
50.	Total 900 shirts were shirts produced on M defective shirts produced on Tuesday?	londa	y and Tuesday,	resp	ectively, were c	lefecti	ive. If number of		
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600		
51.	remaining salary in the respective ratio of $1:4:3$ on house rent, groceries and medical expenses, respectively. What was the difference between the amount invested in mutual funds and that spent on groceries ?								
52.	When a two-digit num the sum of digits of 'X'					is 63	more than 'X'. If		
	(a) 29	(b)	113	(c)	40	(d)	50		
	ctions (Question No. 53 n number series ?	3 and	54) : What will d	come	in place of the q	uestic	on mark (?) in the		
53.	5, 40, 280, 1680, 84	.00,	?						
	(a) 33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400		
54.	30, 31, 27, 36, 20, ?								
	(a) 55	(b)	45	(c)	60	(d)	42		
55.	A fraction is greater that	an twi	ice its reciprocal	by 7/	15. What is the	fractio	on ?		
	(a) $\frac{3}{5}$	(b)	<u>5</u> 3	(c)	3 4	(d)	4/3		
CSA	Т 2025		(C - 1	8)					

Directions (Question No. 48): Study the following information to answer the question given

below.

II.		ਤ ਪਹਿਲਾਂ, A, B ਅਤੇ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਸੀ		_	_	ਸੀ । ਨਾਲ ਹੀ, 5 ਸ	ਾਲ ਪ	ਹਿਲਾਂ, B ਅਤੇ C ਦੀ
48.	x ਅਤੇ	y ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ	र वी टै	?				
	(a)	2 : 3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4:5
49.	ਜੇਕਰ	X : Y = 9 : 11 ਹੈ,	ਤਾਂ <mark>5</mark> 3	x + 3y x + 5y ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ	:			
	(a)	45 : 55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41
50.	ਮੰਗਲ ਦਿਨਾਂ	ਰ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂ ਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮਾਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀ	ਆਂ ਗ ਆਂ ਗ	ਈਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਈਆਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਕ	ਕ੍ਰਮਵਾ	ਰ 5% ਅਤੇ 4% ਨੁ	ਕਸਦਾ	ਰ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ
	(a)	500	(b)	300	(c)	400	(d)	600
51.	ਬਾਕੀ 'ਤੇ ਖ਼ਰ	ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸਿਕ ਤਰ ਤਨਖ਼ਾਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 ਰਚ ਕੀਤੀ । ਮਿਊਚੁਅ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਸੀ ?	: 4 : ਮਲ ਫੰਡ	3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ	ਾ ਘਰ	ਦੇ ਕਿਰਾਏ, ਕਰਿਆਰ	ਨੇ ਅਤੇ	ਡਾਕਟਰੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ
	(a)	3200	(b)	4000	(c)	2400	(d)	2800
52.		ਤੇ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਖਿਅ ਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈੈ। ਜੇਕਰ ')		-		•		
	(a)	29	(b)	113	(c)	40	(d)	50
ਦਿਸ਼ਾ	-ਨਿਰਵ	रेम़ (पृम़ਨ ਨੰ. 53 ਅ	ਤੇ 54)	: ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿ	ਆ ਲੜ	ੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ	(?) t	ਈ ਥਾਂ ਕੀ ਆਵੇਗਾ ?
53.	5, 40), 280, 1680, 84	00, ?	•				
	(a)	33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400
54.	30, 3	31, 27, 36, 20, ?						
	(a)	55	(b)	45	(c)	60	(d)	42
55.	ਇੱਕ ਤਿ	ਭੌਨ (fraction), ਆਪ	ਾਣੇ ਪ ਰ	ਸ਼ਮਰ (Reciproca	al) ਦੇ ਬ	ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ 7/15 ਵੱਡ	ਾ ਹੈ।	ਭਿੰਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ?
	(a)	<u>3</u> 5	(b)	$\frac{5}{3}$	(c)	3/4	(d)	4/3
CSAT	Г 202	5		(C - 19	9)			

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 48) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

8 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, 21 ਅਤੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 2 ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ

ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਮੂਹ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 2 ਸਾਲ ਵਧ ਗਈ । "x" 2 ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਹੈ ।

ਕਰੋ।

١.

	Whi	ch nu	ımber s	should o	come	in place	of the	questi	on marl	< (?) ?		
	(a)	7			(b)	8		(c)	9		(d)	10
57.			the ta es alon	_		elow in v	which t	he nu	mbers	bear cert	ain re	elationship among
	2	29	13	18								
	3	33	Х	19								
	3	80	27	3								
	Which one of the following numbers is the missing number indicated above by X ?											
	(a)	19			(b)	15		(c)	14		(d)	8
58.	Cons	sider	the fol	lowing	matrix	:						
		3	8	10	2	?	1					
		6	56	90	2	20	0					
	Wha	t is t	he miss	sing nu	mber	at '?' in	the ma	trix ?				
	(a)	5			(b)	0		(c)	7		(d)	3
59.	two marr	of what ied t	nom, F	and G of the	are gi	irls. A ar	nd D ar	e brot	hers an	d A is a d	doctor	ts and 3 children, . E is an engineer D and G is their
			brother	-								
	(c)	ES	tatner					(d) <i>A</i>	A's son			
60.												
CSA	T 202	25					(C – 2	20)				

Consider the following figures :

56.

56.	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ	ਅੰਕੜਿਅ	ਾਂ 'ਤੇ ਵਿ	ਚਾਰ ਹ	ਕਰੋ :								
	2	6		3	?								
	80	24	1	20	36								
	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍	ਨੂ (?) ਦ	ਹੀ ਥਾਂ ਕਿ	ਹੜੀ :	ਸੰਖਿਆ	ਆਉ	ਈ ਚਾਰ	ਹੀਦੀ ਹੈ	?				
	(a) 7			(b)	8			(c)	9		(d)	10	
57.	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੰ ਖ਼ਾਸ ਸੰਬੰਧ				ਭਾਰ ਕਰ	ਜੇ ਜਿ	ਸ ਵਿੱਚ	ਸੰਖਿ•	ਮਾਵਾਂ, ਕਤ	ਾਰਾਂ ਦੇ ਨ	ਾਲ-ਨਾ	ਲ ਆਪਸ ਿ	ਵੇੱਚ ਇੱਕ
	29	13	18										
	33	Х	19										
	30	27	3										
	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ	ไพਾਂ ਸੰਖਿ	ਆਵਾਂ ਵਿ	- ਵੱਚੋਂ, ਫਿ	ਕਹੜੀ ਸ	រ ឺਖਿਅ	гх ਦੁ	ਆਰਾ ਜ	ਦਰਸਾਈ ਰ	।ਈ ਲਾਪ	ਤਾ ਸੰਪਿ	∃ਆ ਹੈ ?	
	(a) 19			(b)	15			(c)	14		(d)	8	
58.	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ	'ਤੇ ਵਿਚ	ਭਾਰ ਕ	ਰੋ :								
	3	8	10	2	?	,	1						
	6	56	90	2	20	С	0						
	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਿ	ਵੇੱਚ '?'	'ਤੇ ਕਿਟ	ਹੜੀ ਲ	ਾਪਤਾ ਸੰ	រ ៉ែមਿਅ	ਾ ਹੈ ?	_					
	(a) 5			(b)				(c)	7		(d)	3	
59.	ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ, ਸ	= ਅਤੇ (ਰੋਂ ਇੱਕ	3 ਕੁੜੀਅ ਨਾਲ ਵਿ	ਾਂ ਹਨ ਆਹ ਹੈ	ਂ I A ਅ ਹੋਇਆ ਹ	ਤੇ D	ਭਰਾ	ਹਨ ਅ	ਮਤੇ A ਡਾਕ	ਸ਼ਟਰ ਹੈ	IE ਇੰ	ਤੇ 3 ਬੱਚੇ ਹ ਜੀਨੀਅਰ ਹੈ ਨਾਲ ਹੋਇਅ	ਜਿਸਦਾ
	(a) G 🕏	ਾ ਭਰਾ						(b)	F ਦਾ ਪਿ	ਤਾ			
	(c) E ₹	ਾ ਪਿਤਾ						(d)	A ਦਾ ਪੁੱਤ	ਤਰ			
60.	ਕਾਮਰਸ ਹਿ ਹਨ ਜਦੋਂ 1 ਅਮਲਾ, ਕ	ਵੇੱਚ ਪੋਸ ਕਿ ਅਮਲ ਹਮਲਾ, ਕੇ ਨਾਂ ਹਨ	ਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏ ਭਾ ਅਤੇ ਕ ਕੋਮਾਲਾ ਮ । ਜੇਕਰ	ਏਟ ਅ ਕੋਮਾਲ ਅਤੇ ਰਿ ਸ਼ੁਸ਼ਿਆ	ਤੇ ਤਿੰਨ ਾ ਬੇਰੁਜ਼ ਨਰਮਲਾ ਮਾਮਲਾ	ਬੈਂਕ ਗਾਰ ਸਮ ਕਾਮਕ	ਕਰਮ ਹਨ । ਾਜ ਸ਼ਾ	ਰਾਰਨਾਂ ਕੋਮਾਲ ਸਤਰ	ਹਨ। ਵਿ ਨਾਅਤੇ ਨਿਯ ਵਿੱਚ ਪੋਸ	ਮਲਾ ਅਤ ਰਮਲਾ ਟੈ ਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏ	ਤੇ ਕਮਾ ਨਿਸ ਿ ਟ ਹਨ	ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਬ ਲਾ ਬੈਂਕ ਕਰ ਖੇਡਾਰਨਾਂ ਵਿੱ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਂਬ	ਮਚਾਰਨਾਂ ਰੋਂ ਹਨ । ਹੋਂ ਦੋ ਬੈਂਕ
	(a) ਅਮ	ਲਾ						(b)	ਕੋਮਾਲਾ				
	(c) ਨਿਰ	ਮਲਾ						(d)	ਸ਼ਿਆਮਲ	Ţ			
CSA	T 2025					((0 - 2	1)					

61. Consider the following argument:

"In order to be a teacher, one must graduate from college. All poets are poor. Some Mathematicians are poets. No college graduate is poor." Which one of the following is *not* a valid conclusion regarding the above argument?

- (a) Some Mathematicians are not teachers.
- (b) Some teachers are not Mathematicians.
- (c) Teachers are not poor.
- (d) Poets are not teachers.

62. Examine the following relationships among members of a family of six persons A, B, C, D, E and F.

- I. The number of males equals that of females.
- II. A and E are sons of F.
- III. D is the mother of two, one boy and one girl.
- IV. B is the son of A.
- V. There is only one married couple in the family at present.

Which one of the following inferences can be drawn from the above?

- (a) A, B and C are all females
- (b) A is the husband of D
- (c) E and F are children of D
- (d) D is the granddaughter of F

63. In a code language, 'SOLID' is, written as 'WPSLPIMFHA', what does the code 'ATEXXQIBV' refer to ?

(a) EAGER

(b) WAFER

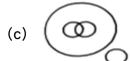
(c) WAGER

(d) WATER

64. In a dinner party both fish and meat were served. Some took only fish and some only meat. There were some vegetarians who accepted neither. The rest accepted both fish and meat. Which one of the following logic diagrams correctly reflects the above situation?

61.	ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ :
	"ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਗਰੀਬ ਹਨ । ਕੁਝ
	ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਵੀ ਹਨ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।" ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ
	ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟਾ <i>ਨਹੀਂ</i> ਹੈ ?
	(a) ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
	(b) ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ।
	(c) ਅਧਿਆਪਕ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

- (d) ਕਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। 62.
 - ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
 - II. A ਅਤੇ E, F ਦੇ ਪੱਤਰ ਹਨ।
 - III. D ਦੋ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ. ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ।
 - IV. B. A ਦਾ ਪੱਤਰ ਹੈ।
 - V. ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਹਤਾ ਜੋੜਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (a) A. B ਅਤੇ C ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹਨ
- (b) A. D ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ

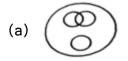
(c) E ਅਤੇ F. D ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ

- (d) D. F ਦੀ ਪੋਤੀ ਹੈ
- ਇੱਕ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'SOLID' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'WPSLPIMFHA', ਤਾਂ ਕੋਡ 63. 'ATEXXQIBV' ਕਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- ਇੱਕ ਡਿਨਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵੇਂ ਪਰੋਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਛੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ 64. ਸਿਰਫ਼ ਮਾਸ । ਕੁਝ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਤਰਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

Directions (Question No. 65 and 66): Carefully read the passage given below and answer the following questions.

By the year 2050, 80% of the Earth's population will live in urban centres. Applying the most conservative estimates to current demographic trends, the human population will increase by about three billion people by then. An estimated 10 hectares of new land (about 20% larger than Brazil) will be needed to grow enough food to feed them, if traditional farming methods continue as they are practised today. At present, throughout the world, over 80% of the land that is suitable for raising crops is in use. Historically, some 15% of that has been laid waste by poor management practices. What can be done to ensure enough food for the world's population to live on ?

The concept of indoor farming is not new, since hothouse production of tomatoes and other produce has been in vogue for some time. What is new is the urgent need to scale up this technology to accommodate another three billion people. Many believe an entirely new approach to indoor farming is required, employing cutting-edge technologies. One such proposal is for the 'Vertical Farm'. The concept is of multi-storey buildings in which food crops are grown in environmentally controlled conditions. Situated in the heart of urban centres, they would drastically reduce the amount of transportation required to bring food to consumers. Vertical farms would need to be efficient, cheap to construct and safe to operate. If successfully implemented, proponents claim, vertical farms offer the promise of urban renewal, sustainable production of a safe and varied food supply (through year-round production of all crops), and the eventual repair of ecosystems that have been sacrificed for horizontal farming.

It took humans 10,000 years to learn how to grow most of the crops we now take for granted. Along the way, we despoiled most of the land we worked, often turning verdant, natural ecozones into semi-arid deserts. Within that same time frame, we evolved into an urban species, in which 60% of the human population now lives vertically in cities. This means that, for the majority, we humans have shelter from the elements, yet we subject our food-bearing plants to the rigours of the great outdoors and can do no more than hope for a good weather year. However, more often than not now, due to a rapidly changing climate, that is not what happens. Massive floods, long droughts, hurricanes and severe monsoons take their toll each year, destroying millions of tons of valuable crops.

- **65.** Which of the following statements may be concluded from the passage?
 - (a) There is an impending food crisis owing to rapid population growth.
 - (b) Urban centres of the future will be farmlands.
 - (c) We will take 10000 years to learn and master vertical farming.
 - (d) All of the above
- **66.** Which of the following statements may *not* be concluded from the passage ?
 - (a) Climate change has made the future of agriculture uncertain.
 - (b) Vertical farming is a sustainable option for the future of agriculture.
 - (c) Vertical farming has no negative implications on agriculture.
 - (d) Reduction of transportation costs is one of the main reasons why we should adopt vertical farming.

Read the following passage and answer Question Numbers 67 and 68 with reference to the passage by choosing the most appropriate option :

After a traumatic experience, it's normal to feel frightened, sad, anxious, and disconnected. But if the upset doesn't fade, you may be suffering from post-traumatic stress disorder (PTSD). PTSD can develop following any event that makes you fear for your safety. Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD — especially if the event feels unpredictable and uncontrollable. PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards, such as emergency workers and law enforcement officers. PTSD can also result from surgery performed on children too young to fully understand what's happening to them.

Whatever the cause for your PTSD, with treatment and support, one can learn to manage your symptoms, reduce painful memories, and move past the trauma. Following a traumatic event, almost everyone experiences at least some of the symptoms of PTSD. A normal response to trauma becomes PTSD when you get stuck. After a traumatic experience, the mind and the body are in shock. But as you make sense of what happened and process your emotions, you start to come out of it. With PTSD, however, you remain in psychological shock. Your memory of what happened and your feelings about it are disconnected. In order to move on, it's important to face and feel your memories and emotions.

Recovery from PTSD is a gradual, ongoing process. Healing doesn't happen overnight, nor do the memories of the trauma ever disappear completely. This can make life seem difficult at times. PTSD can make you feel disconnected from others. You may be tempted to withdraw from social activities and your loved ones. But it's important to stay connected to life and the people who care about you.

If you suspect that you or a loved one has post-traumatic stress disorder, it's important to seek help right away. The sooner PTSD is treated, the easier it is to overcome. This process is much easier with the guidance and support of an experienced therapist or doctor. Treatment for PTSD can relieve symptoms by helping you deal with the trauma you've experienced. When looking for a therapist, seek out mental health professionals who specialize in the treatment of trauma and PTSD. Beyond credentials and experience, it's important to find a PTSD therapist who makes you feel comfortable and safe. Trust your gut; if a therapist doesn't feel right, look for someone else. For therapy to work, you need to feel comfortable and understood.

67.	Which of the following statements is <i>not</i> directly implied from the passage ?								
	(a)	Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD.							
	(b)	PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards.							
	(c)	Whatever the cause for PTSD, with treatment and support, one can learn to manage the symptoms and move past the trauma.							
	(d)	PTSD is a side-effect of any emerger	PTSD is a side-effect of any emergency surgery performed on children too young to fully understand what's happening to them.						
68.	Whi	ch of the following statements is true?							
	(a)	It is advisable to seek medical support	t for t	he treatment of PTSD.					
	(b)	It is necessary to withdraw from soc undergoing PTSD.	ial ac	tivities and your loved ones while one is					
	(c)	PTSD is an incurable health condition	with	no treatment.					
	(d)	PTSD is a mental condition with no trepeople who care about you.	eatme	ent other than distancing from life and the					
69.	Whi	ch of the choices is CLOSEST in mear	ning to	the word "PREPOSTEROUS" ?					
	(a)	sensible	(b)	ludicrous					
	(c)	practical	(d)	rational					
optio		make it grammatically correct. If the s		ce (Q. No. 70) with the most appropriate ace is correct as it stands, mark '(d)' as					
70.	lt wa	as of utmost importance to re-build the	orgai	nization after the felony is discover.					
	(a)	was discovered	(b)	will be discovered					
	(c)	is discovered	(d)	No correction needed					
		wing sentence (Q. No. 71) has one te option :	word	missing. Fill in the blank with the most					
71.	I too	ok a blanket outside, rolled myself		_ it and slept there.					
	(a)	down with	(b)	up in					
	(c)	up with	(d)	down about					
72.	Cho	ose the grammatically correct sentence) .						
	(a)	The board of trustees consisted older	peop	le.					
	(b)	Older people comprised the board of	truste	es.					
	(c)	c) The board of trustees comprised of older people.							
	(d)	(d) The board of trustees comprised older people.							

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 73 ਅਤੇ 74 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸੋਰ ਚੱਲ ਕੇ ਦੂਰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਗੱਡੀ ਬੈਠ ਸਿਆਲਦਾ ਨਾਲ ਬਥੇਰੇ ਹੋਰ ਰਾਮਕਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ ਸੁਘੜ ਲਗਾਈ ਓਸ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਬਾਤੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਤੇ ਪੁੰਗਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਕੱਖ 'ਚੋਂ ਜਨਮੀ ਬੇਟੀ ਓਸ ਦੀ ਨਾਂ ਧਰਿਆ ਸੀ ਮਾਧਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਮਾਧੂਰੀ ਓਸੇ ਪਿੰਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗੁੱਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਿਬਨ ਵਿੱਚ ਸਹਈ ਪੱਟੀ ਪੋਚ ਕੇ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਬੇਟੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਰਿਜਕ ਦਾ ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਂਵਦੇ ਕੈਨਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਗੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਅਕਾਂਖਿਆ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

- 73. ਕਵੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੁੱਖ ਹਿਜਰਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ

(b) ਰਿਜ਼ਕ ਖਾਤਰ

(c) ਘੰਮਣ ਫਿਰਨ ਲਈ

- (d) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਹਬ ਜਮਾਉਣ ਲਈ
- 74. ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
 - (a) ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪਤੀ ਅਵੇਸਲਾਪਨ

(b) ਪਰਵਾਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ

(c) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ

(d) ਅਮੀਰੀ

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 75 ਅਤੇ 76 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਉਸਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲਦਾਰ ਪੇਤ ਲਗਾਇਆ ਫਲਾਂ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਪਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤਿਲ ਤਿਲ ਵਧਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਉਤਰ ਆਉਂਦੇ। ਦਰਖ਼ਤ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਦੇ ਪੱਤੇ ਪਲੋਸਦਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ਾਖਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਲੋਰੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਮਿਣਦਾ ਤੇ ਸੋਚ ਨਿਆਣੀ ਅਜੇ ਬੈਠਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਵਧਦੀ ਛਾਂ ਉਡੀਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਂਸੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰੁੱਖ ਗੱਭਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਛਾਂ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਫਲ ਉਸਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਟੰਗ ਦੇਣਗੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖ 'ਤੇ।

75.	'ਤਾਰੇ ਉਤਰਨਾ' ਕਿਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ?		
	(a) ਮਿਹਨਤ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ	(b)	ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ
	(c) ਬਚਪਨੇ ਦਾ	(d)	ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਦਾ
76.	ਇਸ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਰ ਹੈ :		
	(a) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ	(b)	ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਬੌਧਿਕਤਾ
	(c) ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ	(d)	ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ
77.	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਕੰਮ ਦਾ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਕੇ ਭ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?	ਭਟਕਦਾ ਿ	ਫੇਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸ ਅਖਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
	(a) ਕਾਹਲੀ ਦੀ ਘਾਣੀ, ਅੱਧਾ ਤੇਲ ਤੇ ਅੱਧਾ ਪਾਣੀ		
	(b) ਕੋਠਾ ਉਸਰਿਆ ਤਖਾਣ ਵਿਸਰਿਆ		
	(c) ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਤੇ ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਦਾ ਸ਼ੋਰਬਾ		
	(d) ਤਾਲੋਂ ਘੁੱਥੀ ਡੂਮਣੀ ਬੋਲੇ ਤਾਲ ਬੇਤਾਲ		
78.	ਨਾਟਕੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :		
	(a) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾ	ਬ ਹੋ ਗਿਅ	ਾ ਸੀ ।
	(b) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾ	ਾਬ ਹੋ ਗਿ	ਮਾ ਸੀ।
	(c) ਸੁਰਿੰਦਰ: ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾ	ਬ ਹੋ ਗਿਆ	ਮਾ ਸੀ।
	(d) ਸੁਰਿੰਦਰ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ: ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾ	ਬ ਹੋ ਗਿਆ	ਮਾ ਸੀ !
79.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲ	ਪ ਹੈ :	
	(a) ਬੋਹਕਰ-ਸੰਭਲਨਾ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ		
	(b) ਸੁਨਹਿਰੀ-ਭਿਖਾਰਣ-ਵਇਜ		
	(c) ਸੰਯਮ-ਬਾਰੀਕ-ਨਜਾਇਜ਼		
	(d) ਨਜਾਇਜ਼-ਅਭਿਆਸ-ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ		
80.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ	ਵਿਕਲਪ	ਹੈ :
	(a) ਡੱਕਾ-ਕੱਖ-ਰੋਕ-ਬੰਨ੍ਹ		
	(b) ਜਾਇਦਾਦ-ਆਰਥਿਕਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ-ਪੂੰਜੀ		
	(c) ਪੱਟੀ-ਲੀਰ-ਕੱਪੜਾ-ਸਲਾਹ		

(d) ਕੋਟ-ਕਿਲ੍ਹਾ-ਸ਼ਹਿਰ-ਪਿੰਡ

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : 80	ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ	
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੈੱਟ
ਜਨਮ ਮਿਤੀ <u> </u> ਸਾਲ	ਸੈੱਟ
ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ	
ਰੋਲ ਨੰ	¬
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ	
(for a) (for a	

(ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੋ)

ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ (ਬੁੱਕਲੈਂਟ) ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੈਰਾਨ, ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਟੀਕਲ ਮਾਰਕ ਰੀਡਰ (OMR) ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਕਸੇ 1 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਏਨਕੋਡ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭਰੇ। ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 2. ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ, ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਫਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ^{3.} ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 4. ਇਸ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ *ਸਿਰਫ਼ ਨੀਲੇ ਜਾਂ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਿਆਹੀ ਵਾਲੇ ਪੈੱਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 5. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖ਼ਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ 'ਤੇ ਹੋਰ *ਕੁੱਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ*। ਰੱਫ਼ ਕੰਮ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- |ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 120 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਕੇਵਲ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਦਿਵਿਆਂਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 40 ਮਿੰਟ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 7. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 200 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2.5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ <u>ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ</u>।
- 8. ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ। **ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ** ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. |ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ**।
- 10. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੱਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਉੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 11. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 12. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ <u>OMR ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u> ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ OMR ਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਦੋ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- 13. ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ *OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਛੇਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸੈਂਪ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।*

ੇਨੇਟ : ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖ ਕਵਰ ਦੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

Total Questions : 80		Time Allowed : 2 Hours
Candidate's Name		
Father's Name		Question
Date of Birth DATE	MONTH YEAR	Booklet Set
OMR Response Sheet No.		
Roll No		
Candidate's Signature]
(Please sign in the box)		<u></u>
	INSTRUCTIONS	
candidate's responsibility to enteresponse sheet, carefully, and OMISSION/DISCREPANCY WILL I. The candidate, when allowed to it has 32 pages, printed clearly	this booklet till told to do so by the Invigilation of the code and fill the relevant boxes 1 to 9 of the discrepancy, at a without any omission or discrepancy, at RENDER THE OMR RESPONSE SHEET LIABLE FOR the open the question booklet, MUST FIRST CHECK and there are no blank or torn pages. In case of the Invigilation Staff and get the booklet replace.	ne Optical Mark Reader (OMR the appropriate places. AN' REJECTION. K THOROUGHLY to confirm tha of any such error, the candidate
earlier.	the Question booklet, the Invigilation Staff must	_
	nce sheet) regarding the change in the serial no.	
4. Use only blue or black ball poir Sheet. Use of lnk pen or any oth	nt pen to fill the relevant columns on this page and pen is not allowed.	as well as in the OMR Response
anything else on the Test Bookle	mation in specific space allotted above in Ca et. Space for rough work is provided at the end c	of the Booklet.
candidates, who would be giver		
	ks. Each question carries 2.5 marks. There are the MOST APPROPRIATE ANSWER on the OMR R	
questions. IN CASE OF ANY AUTHENTIC AND FINAL.	English and Punjabi. Questions in Punjabi ar AMBIGUITY IN TRANSLATION, THE ENGLISH	I VERSION WILL BE DEEME
1 1 -	or questions wrongly answered or questions not	
110 lif a candidate gives more than	one answer it will be treated as a wrong an	swar even if one of the give

10. If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a wrong answer even if one of the given answers is correct. No marks will be awarded for such an answer.

- 11. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
- 12. The candidate MUST READ INSTRUCTIONS BEHIND THE OMR SHEET before answering the questions and check that two carbon copies attached to the OMR sheet are intact.
- 13. After filling in all your responses you must *carefully tear the perforated part* of the OMR Response Sheet. When the examination has concluded, you should hand over the OMR Response Sheet and the *first carbon copy to the invigilator*. You are permitted to take this Test Booklet as well as the *second carbon copy of OMR Response Sheet with you*.

Note: Punjabi version of the instructions is printed on the back cover of this Booklet.

CSAT 2025 (D – 1)

Directions for Question No. 1 to 3: Study the following information to answer the questions given below:

A, B, C, D, E, F and G are Lecturers from different cities Hyderabad, Delhi, Shillong, Kanpur, Chennai, Mumbai and Srinagar, (not necessarily in the same order) who participated in a conference. Each one of them is specialized in a different subject, viz., Economics, Commerce, History, Sociology, Geography, Mathematics and Statistics (not necessarily in the same order). Further.

ı	Lecturer	from	Kannur	ic	cnecialized	in	Geography.
I.	Lecturer	110111	Nanpui	15	Specialized	111	Geography.

- II. Lecturer D is from Shillong.
- III. Lecturer C from Delhi is specialized in Sociology.
- IV. Lecturer B is specialized in neither History nor Mathematics.
- V. Lecturer A who is specialized in Economics does not belong to Hyderabad.
- VI. Lecturer F who is specialized in Commerce belongs to Srinagar.
- VII. Lecturer G who is specialized in Statistics belongs to Chennai.

1.	Who is specialized in Geography ?	

- (a) B
- (b) C
- (c) E
- (d) Cannot be determined as data are inadequate
- 2. From which city Lecturer specialized in Economics belongs?
 - (a) Hyderabad
 - (b) Mumbai
 - (c) Neither Hyderabad nor Mumbai
 - (d) Cannot be determined
- 3. Who belongs to Hyderabad?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) Neither B nor E
 - (d) Cannot be determined
- 4. In a school, there are five teachers A, B, C, D and E, A and B teach Hindi and English. C and B English and Geography. D and A teach Mathematics and Hindi. E and B teach History and French. Who teaches maximum number of subjects?
 - (a) A

(b) B

(c) D

(d) E

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

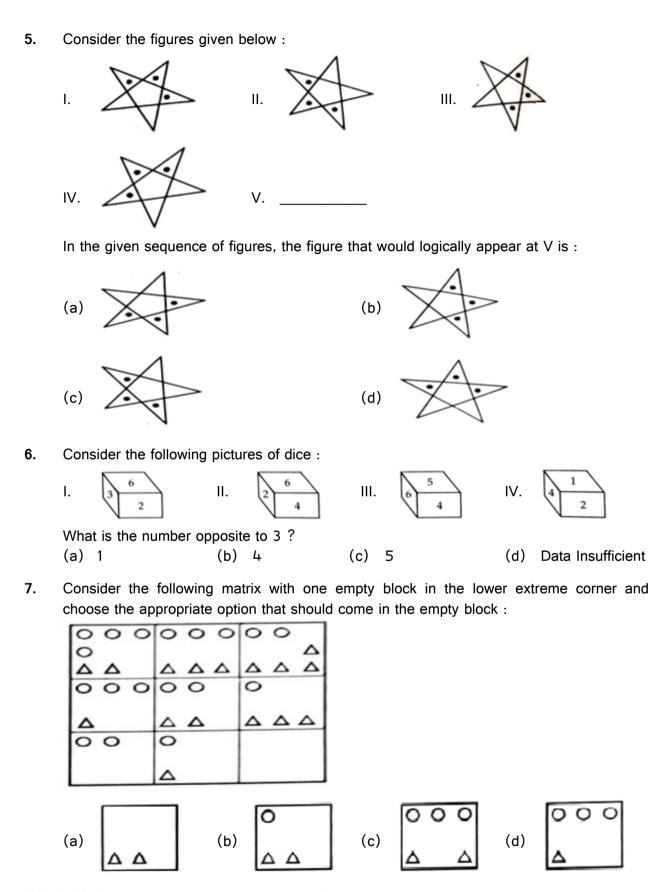
A, B, C, D, E, F ਅਤੇ G ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਦਿੱਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਕਾਨਪੁਰ, ਚੇਨਈ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ, (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਣਜ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਭੂਗੋਲ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

- ।. ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- ॥. ਲੈਕਚਰਾਰ D ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਤੋਂ ਹੈ।
- III. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ C ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
- IV. ਲੈਕਚਰਾਰ B ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ।
- V. ਲੈਕਚਰਾਰ A ਜੋ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- VI. ਲੈਕਚਰਾਰ F ਜੋ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦਾ ਹੈ।
- VII. ਲੈਕਚਰਾਰ G ਜੋ ਅੰਕੜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਚੇਨਈ ਦਾ ਹੈ।
- 1. ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) C
 - (c) E
 - (d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 2. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਹੈਦਰਾਬਾਦ
 - (b) ਮੁੰਬਈ
 - (c) ਨਾ ਤਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 3. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕੋਣ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) E
 - (c) ਨਾਤਾਂ B ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ E
 - (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- 4. ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕ A, B, C, D ਅਤੇ E ਹਨ, A ਅਤੇ B ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। C ਅਤੇ B ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। D ਅਤੇ A ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। E ਅਤੇ B ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - (a) A

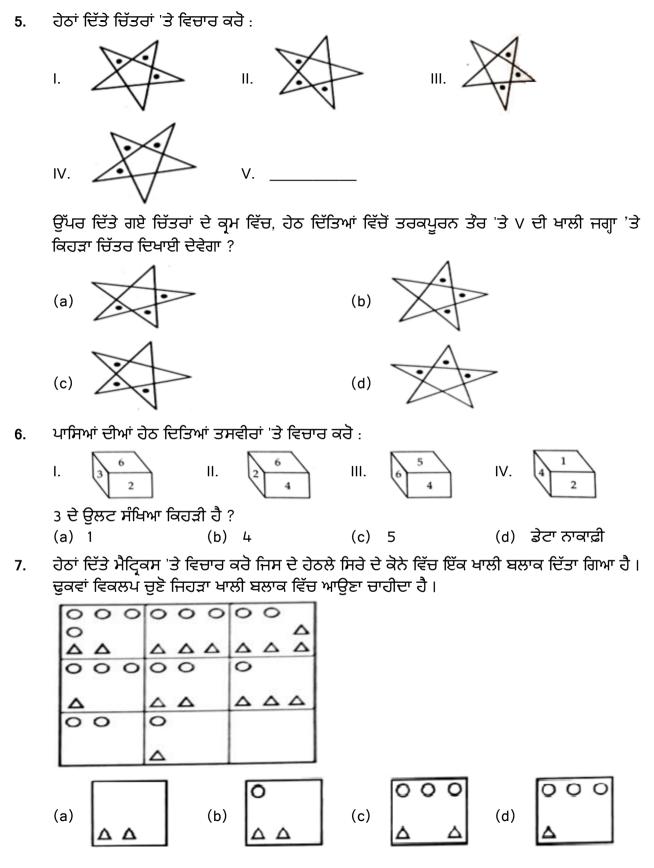
(b) B

(c) D

(d) E

CSAT 2025 (D - 4)

Directions for Question No. 8 to 10: Study the following information carefully and answer the questions given below:

Three out of M, B, T, W, D and H work in factory X and remaining three work in factory Y. Each of them has his own earnings which is different from others. T works in factory Y and earns the least. W and D do not work in factory Y and neither of them earns the maximum amount. B earns less than H and W. T does not work in the same factory in which M works. M earns more than D, but less than B.

(b) W

(b) Y

(h) Only T

(d) Data Inadequate

(d) data Inadequate

8.

9.

10.

(a) H

(c) D

(a) X

(c) X and Y

(a) Only D

(a) 74

(c) 71

CSAT 2025

Who earns the maximum amount?

In which factory does B work?

Who earns less than M?

	(a) Only D	(b) Only I	
	(c) Only B	(d) Only D and T	
11.	quantity of the wheat of varied entire quantity of wheat of varicost ₹ 25/kg. Instead, if he m costs ₹ 36/kg, the mixture so	eties of wheat — A, B, C, D with him. He mixed the entires A and B together. With this mixture, if he mixes that C, which costs ₹ 20/kg, the mixture so formed would sees with it the entire quantity of wheat of variety D, which formed would cost ₹ 31 per kg. If the entire quantity of wheat of variety C, how much would the mixture of the four varieties cost?	ne Id ch of
	(a) 29.5/kg	(b) 28/kg	
	(c) 30.5/kg	(d) 26.5/kg	
12.	is 1.5 metres. Initially, the drur	ng milk. The radius of the drum is 80 cm while its height is empty. He wants to fill up the drum up to 80% of it ucket with radius 20 cm and height 30 cm. Every time h	ts

pours the milk in the drum, 10% of the milk is spilled out of the bucket and is wasted.

(D - 6)

(b) 73

(d) 69

Approximately how many buckets will he need to fill in the drum?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 8 ਤੋਂ 10 ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

M, B, T, W, D ਅਤੇ H ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਫੈਕਟਰੀ X ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। T, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। W ਅਤੇ D, ਫੈਕਟਰੀ Y ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ। B ਦੀ ਕਮਾਈ H ਅਤੇ W ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। T ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ M ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। M, D ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ B ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(b) W

(b) Y

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

(d) ਡੇਟਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਕੋਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

в ਕਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

8.

9.

(a) H

(c) D

(a) X

(c) X ਅਤੇ Y

ਲੋਤ ਪਵੇਗੀ ?

(a) 74

(c) 71

CSAT 2025

10.	м ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੌਣ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ?	
	(a) ਸਿਰਫ਼ D	(b) ਸਿਰਫ਼ T
	(с) ਸਿਰਫ਼ В	(d) ਸਿਰਫ਼ D ਅਤੇ T
11.	ਕਣਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਿਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 20 ਰੁਪਏ 25 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੰ ਮਾਤਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 36 ਰੁਪਏ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ	− A, B, C, DI ਉਸ ਨੇ A ਅਤੇ B ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਰਣ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਏ∕ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ D ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ C ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਣਕ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?
	(a) 29.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	(b) 28/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
	(c) 30.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	(d) 26.5/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
12.	ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 1.5 ਮੀਟਰ ਹੈ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਖ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਬਾਲਟੀ ਰਾਹੀਂ ਤ	ਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ (radius) 80 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਾਲੀ ਹੈ । ਅਕਸ਼ੈ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਢੋਲ ਨੂੰ 80% ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਭਰਨਾ ਤੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 10% ਦੁੱਧ ਬਾਲਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦੁੱਧ ਭਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਦੀ

(D - 7)

(b) 73

(d) 69

Directions (Question No. 13 and 14):

13.

(a) 6!

The letters of the word MIDDLE are written on blank cards, one letter per card. The letters are shuffled and a toddler (who does not know the spelling of the word) is asked to place the letters one by one, on a straight line. The top and the bottom of each card are marked, and the toddler understands the same. The toddler places the letters on a straight line, in arbitrary order, with the top and bottom of each letter placed correctly.

Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.

What is the total number of distinct ways in which the toddler can place the cards?

(b) 5!

	(c) 6! / 2	(d)	6! - 4!
14.	If one of the "Ds" is placed correct toddler can place the other cards so the	-	the total number of ways in which the is spelt incorrectly ?
	(a) 358	(b)	238
	(c) 120	(d)	119
15.	How many natural numbers having a most six ?	at most five	digits have a sum of their digits as at
	(a) 461	(b)	457
	(c) 462	(d)	125
16.	more, the journey would have taken	one hour le	speed. Had the speed been 216 kmph ss and had the speed been 108 kmph ore. Find the distance travelled by the
	(a) 1024 km	(b) 1	764 km
	(c) 1508 km	(d) 1	296 km
17.	40% on clothing, 20% on grocery item	ems and 40 s and 15% o	opping mall, excluding taxes, he spent % on computer accessories. If he paid on computer accessories as taxes, then e total amount that he spent, excluding
	(a) 4.8%	(b)	11%
	(c) 4.2%	(d)	None of these
CSA	T 2025	(D-8)	

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸਨ ਨੰ. 13 ਅਤੇ 14) :

MIDDLE ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰ ਖਾਲੀ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਡ ਇੱਕ ਅੱਖਰ । ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਪਤਾ) ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰੇਕ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹਰ ਸਵਾਲ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਯਾਨੀ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਦਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।

	=		
13.	ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਰ	ਰਡ ਰੱਖ ਸਕਦ	ਾ ਹੈ ?
	(a) 6!	(b)	5!
	(c) 6! / 2	(d)	6! - 4!
14.	ਜੇਕਰ ਇੱਕ "D" ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਗ਼ਲ		ਬੱਚਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਾਰਡ
	(a) 358	(b)	238
	(c) 120	(d)	119
15.	ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੇ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?	ਵਾਂ (Natural I	Numbers) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ
	(a) 461	(b)	457
	(c) 462	(d)	125
16.		ਘੱਟ ਲੱਗਦਾ	ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਗਤੀ 216 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਤੀ 108 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਦੱਸੋ ।
	(a) 1024 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(b)	1764 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
	(c) 1508 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	(d)	1296 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
17.	ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ 40% ਕੰਪਿਊਨ 10%, ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 5% ਅਤੇ ਕੰ	ਟਰ ਉਪਕਰਣਾਂ ਪਿਊਟਰ ਉਪਕ	, ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 40% ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ, 20% ਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕਰਣਾਂ 'ਤੇ 15% ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਭਚ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ?
	(a) 4.8%	(b)	11%
	(c) 4.2%	(d)	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
CSA	T 2025 (D - 9)	

	Details	of appli	cations rec	eived ar	nd candidate over the		ed under d	ifferent o	disciplines
		Arts		Commerce		Science		Others	
		Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected	Recd.	Selected
	1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27
	1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30
	1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40
	1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47
	1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50
i	(a) 1994 (b) 1991 (c) 1993 (d) 1995 Under which discipline and in which year was the percentage of students selected out of the received applications the lowest?								
	the received applications the lowest? (a) Science, 1995 (b) Arts, 1992								
	(c) Others, 1994				(d)	Arts, 199			
	Under which discipline and in which year was the percentage increase in the application received over the previous year maximum ?								
	(a) Arts, 1995				(b) Science, 1992				
(c) Arts, 1994 (d) Arts, 1992									
2. Sudha's grandfather was 8 times older to her 16 years ago. He would be 3 tim age 8 years from now. Eight years ago, what was the ratio of Sudha's age to the grandfather?									
	(a) 11 :	53	(b)	3 : 8	(c)	1 : 5	(0	1) 1:2	
	Out of the three given numbers, the first number is twice the second and thrice the t If the average of the three numbers is 121, what is the difference between the first the third number?								
		.		77	(c)	99	(0	1) 132	

(b) b<c<d<a

(d) None of the above

18. If $a = \sqrt{0.25}$, b = 0.25, $c = (0.25)^2$ and d = 0.05 then,

(a) a<b<c<d

(c) d<c<b<a

	(a) a <b<c<d< th=""><th colspan="5">(b) b<c<d<a< th=""></c<d<a<></th></b<c<d<>				(b) b <c<d<a< th=""></c<d<a<>						
	(c) d <c<b<a< th=""><th>(</th><th colspan="6">(d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ</th></c<b<a<>				((d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ					
	<i>ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 19-21) : ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ</i>						ਭਾਂ <i>ਦੇ</i>				
		नहांघ िर्छ ।									
	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ								_		
		ਆਰ	ਤ ਟਸ	ਕਾ	ਰਸ ਸਾਇੰਸ			ਹੋਰ			
		ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਚੁਣੇ ਗਏ		
	1991	2000	22	2200	24	3700	52	3300	27		
	1992	3160	20	2210	30	5100	70	3700	30		
	1993	3200	24	2790	30	6000	90	4000	40		
	1994	4000	30	3130	38	6300	110	4440	47		
	1995	5000	40	3200	48	7000	120	5010	50		
19.	ਕਿਸ ਸਾਲ	ਤ ਵਿੱਚ <u>ਕੁੱ</u>	ਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ	ਈਆਂ ਅਰ	ਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ	ਚੁਣੇ ਗਏ (ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ	ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼	ਤਤਾ ਸਭ ਤੋਂ	ਵੱਧ	
	ਸੀ ?										
	(a) 19			1991		c) 199		(d) 19			
20.	ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ?							ਾਂ ਦੀ			
	(a) ਸਾਇੰਸ, 1995 (b) ਆਰਟਸ, 1992										
	(c) ਹੋਵ	Г, 1994		(d) ਆਰਟਸ, 1993							
21.		ਕਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ?					ਵਿੱਚ				
	•				b) ਸਾਇੰ	ਸਾਇੰਸ, 1992					
	(c) স্ব	ਰਟਸ, 19 <u>9</u>	94				ਟਸ, 1992				
22.	ਸੁਧਾ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ 16 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਤੋਂ 8 ਗੁਣਾ ਵੱਡੇ ਸਨ । ਉਹ ਹੁਣ ਤੋਂ 8 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਉਮਰ							-			
	ਦਾ 3 ਗੁ8 ਕੀ ਸੀ ?	ਦਾ ਵੱਡੇ ਹੋਣ	ਰੀ । ਅੱਠ ਸ	ਾਲ ਪਹਿਲ	ਾਂ, ਸੁਧਾ ਦੀ ।	ਉਮਰ ਅਤੇ	ਉਸਦੇ ਦਾਦ	ਾ ਜੀ ਦੀ ਉ	<i>ੇ</i> ਮਰ ਦਾ ਅਨੁ	ਪਾਤ	
	(a) 11	: 53	(b)	3 : 8	(c) 1:5		(d) 1	: 2		
23.			ਤੰਨ ਸੰਖਿਆਵ ਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ			-	_		ਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਰ ਹੈ ?	ਹੈ।	
	(a) 14			77		c) 99		(d) 13			
CSA	CSAT 2025 (D – 11)										

18. ਜੇਕਰ a = $\sqrt{0.25}$, b = 0.25, c = $(0.25)^2$ ਅਤੇ d = 0.05 ਹਨ ਤਾਂ,

	(a) 380	(b) 320	(c)	350	(d)	375						
25.	0.0005 × 76 × 103	+ ? = 170% (of 29.98									
	(a) 12	(b) 16	(c)	18	(d)	15						
26.	If $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}$, $\frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$ and	$\frac{W}{Y} = \frac{9}{16}$, ther	n what is the v	alue of $\frac{X}{Y}$?								
	(a) $\frac{16}{11}$	(b) $\frac{33}{32}$	(c)	11 16	(d)	32 33						
27.	If $a^3 - b^3 = 91$ and $a - b = 1$, what is the value of (ab) ?											
	(a) 27	(b) 6	(c)	9	(d)	30						
28.	What number should resulting numbers are			numbers 94, 24	, 100	and 26 so that						
	(a) 10	(b) 11	(c)	9	(d)	8						
	ctions (Question No. n below :	29-33) : Stud	dy the followir	ng information to	ansv	ver the questions						
I.	The ratio of population of males, females and children 10 years and above is $11:10:9$ in state 'A'. Out of which 40% males or 8800 are literates, 20% children are illiterates while 30% females are literates.											
II.	The number of children below 10 years of age is 10% of the number of females. 5% of the population of state are below poverty line and 80% of these are literates.											
29.	What is the number o	f illiterate perse	ons below the	poverty line ?								
	(a) 2480	(b) 3100	(c)	620	(d)	1000						
30.	What is the total population of the state ?											
	(a) 60000	(b) 62000) (c)	42000	(d)	40000						
31.	What is the number of literate children of age 10 years and above ?											
	(a) 14400	(b) 14800	(c)	16200	(d)	12600						
32.	Total number of wome off to two decimal place		centage of the	total population	of the	state ? (rounded						
	(a) 28.86	(b) 30.25	(c)	32.86	(d)	32.26						
33.	How many women are	e illiterate?										
	(a) 20000		(b)	6000								
	(c) 14400		(d)	None of these								
CSA ⁻	T 2025		(D-12)									

24. $13.08 \times 24.98 + \sqrt{624} = ?$

24.	$13.08 \times 24.98 + \sqrt{62}$ (a) 380			(c)	350	(d)	375
25.	0.0005 × 76 × 103					(4)	
	(a) 12	(b)	16	(c)	18	(d)	15
26.	ਜੇਕਰ $\frac{W}{X} = \frac{6}{11}, \frac{Y}{Z} = \frac{16}{23}$	ਅਤੇ <u>\</u>	$\frac{V}{Y} = \frac{9}{16}, \ \exists \dot{Y} \ \ \exists$	ਾ ਮੁੱਲ	ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) $\frac{16}{11}$	(b)	$\frac{33}{32} \qquad \qquad ($	(c)	<u>11</u> 16	(d)	32 33
27.	ਜੇਕਰ a ³ – b ³ = 91 ਅ	ਤੇ a -	b = 1 ਹੈ, ਤਾਂ (ab)) ਦਾ ਮੁ	ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?		
	(a) 27	(b)	6	(c)	9	(d)	30
28.	94, 24, 100 ਅਤੇ 26 ਅਨੁਪਾਤ (Proportion) ਕਿ			ਸੰਖਿ	ਆ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜ	ਜੋ ਪ੍ਰਾਪ	ਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਸਮਾਨ
	(a) 10		11	(c)	9	(d)	8
<i>ਦਿਸ਼ਾ</i> ਕਰੋ :	-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 29-3	33) : ਹੋ	ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਚ	ਦੇ ਜਵਾ	ਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿ	उधी न	ਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
40 <i>.</i> I.	ਰਾਜ 'A' ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ, ਅੰ	ਰਤਾਂ ਅ	ਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੇ ਇ	ਸ ਤੋਂ ਵ	ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਅ	ਾਂ ਦੀ ਮ	ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅਨਪਾਤ
	11 : 10 : 9 ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱ				_		
	ਕਿ 30% ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-				2 2 3		2 2
II.	10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅ					। ਰਾਜ	ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 5%
29.	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਨ	ਪੜ੍ਹ ਵਿ	ਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤ	ਤੀ ਕਿੰਨ	ਨੀ ਹੈ ?		
	(a) 2480	(b)	3100	(c)	620	(d)	1000
30.	ਰਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਕਿੰ	ਨੀ ਹੈ ?					
	(a) 60000	(b)	62000	(c)	42000	(d)	40000
31.	10 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ		•				
	(a) 14400						
32.	ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)	ਤਾਜ ਦੀ	ਂ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ	ਕਿੰਨੇ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ? (ਦੋ	ਦਸ਼ਮਲ	ਤਵ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰ <u>ਾ</u>
	(a) 28.86	(b)	30.25	(c)	32.86	(d)	32.26
33.	ਕਿੰਨੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਰ	ਹਨ ?					
	(a) 20000 (c) 14400				6000 ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ	ਨਹੀਂ	
CSA ⁻	T 2025		(D - 1	3)			

I.		group of 8 boys, the average age of s.	-	•				-
II.	_	ears ago, the ave rage age of B and	_	=		=		5 years ago, the
34.	Wha	at is the ratio betwe	en x	and y ?				
	(a)	2:3	(b)	3 : 4	(c)	3 : 5	(d)	4 : 5
35.	If X	: Y = 9 : 11, then	the va	alue of $\frac{5x + 3y}{3x + 5y}$	is :			
	(a)	45 : 55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41
36.	shirt defe on T	al 900 shirts were s produced on M ective shirts produc uesday ?	onday ed or	y and Tuesday, n both the days	resp were	ectively, were deeper d	lefecti y shir	ve. If number of ts were produced
	(a)	500	(b)	300	(c)	400	(d)	600
37.	rema expe fund	n invested 28% or aining salary in the enses, respectively is and that spent or	resp . Wha n groo	ective ratio of 1 at was the differ ceries ?	: 4 : ence	3 on house rent, between the amo	, groce ount in	eries and medical nvested in mutual
	(a)	3200	(D)	4000	(c)	2400	(a)	2800
38.		en a two-digit num sum of digits of 'X'					is 63	more than 'X'. If
	(a)	29	(b)	113	(c)	40	(d)	50
		s (Question No. 39 ober series ?	and	40) : What will o	come	in place of the q	uestio	on mark (?) in the
39.	5, 4	0, 280, 1680, 84	00, 3	?				
	(a)	33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400
40.	30,	31, 27, 36, 20, ?						
	(a)	55	(b)	45	(c)	60	(d)	42
41.	A fra	action is greater tha	an twi	ce its reciprocal	by 7/	15. What is the	fractio	on ?
		_		-	-			
	(a)	5	(b)	3	(c)	4	(d)	3
CSA	T 20:	25		(D – 1	4)			

Directions (Question No. 34): Study the following information to answer the question given

below.

II.	3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, A, B ਅਤ ਔਸਤ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਸੀ		_		ਸੀ । ਨਾਲ ਹੀ, 5 ਸ	ਜਾਲ ਪ	ਹਿਲਾਂ, B ਅਤੇ C ਦੀ
34.	x ਅਤੇ y ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ (a) 2:3			(c)	3 : 5	(d)	4:5
35.	ਜੇਕਰ X : Y = 9 : 11 ਹੈ,	_					
	(a) 45:55	(b)	18 : 22	(c)	37 : 41	(d)	39 : 41
36.	ਸੋਮਵਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕ	ਸੈਂਆਂ ਰ ਆਂ ਗ	ਾਈਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਈਆਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਕ	ਕ੍ਰਮਵਾ	ਾਰ 5% ਅਤੇ 4% ਨੁ	ਕਸਦਾ	ਰ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ
	(a) 500	(b)	300	(c)	400	(d)	600
37.	ਭੀਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸਿਕ ਤ ਬਾਕੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 'ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੀ। ਮਿਊਚੁਾ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਸੀ '	: 4 : ਮਲ ਫੰ	3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ	ਰ ਘਰ	ਦੇ ਕਿਰਾਏ, ਕਰਿਆ	ਨੇ ਅਤੇ	ਂ ਡਾਕਟਰੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ
	(a) 3200	(b)	4000	(c)	2400	(d)	2800
38.	ਜਦੋਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਖਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ '						
	(a) 29		113			(d)	
ਦਿਸ਼ਾ	-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 39 ਅ	ਭੇ 40) : ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿ	ਆ ਲੜ	ਕੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ	(?) t	ਤੀ ਥਾਂ ਕੀ ਆਵੇਗਾ ?
39.	5, 40, 280, 1680, 84	00, 1	?				
	(a) 33800	(b)	32800	(c)	33600	(d)	34400
40.	30, 31, 27, 36, 20, ?						
	(a) 55	(b)	45	(c)	60	(d)	42
41.	ਇੱਕ ਭਿੰਨ (fraction), ਆਪ	पटे पर	ਰਸਪਰ (Reciproca	al) ਦੇ	ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ 7/15 ਵੱਡ	ਤਾ ਹੈ ।	ਭਿੰਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ?
	(a) $\frac{3}{5}$	(b)	<u>5</u> 3	(c)	3 4	(d)	4/3
CSAT	Г 2025		(D – 1!	5)			

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 34) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

8 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, 21 ਅਤੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 2 ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ

ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੰਮੂਹ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 2 ਸਾਲ ਵਧ ਗਈ । "x" 2 ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਹੈ ।

ਕਰੋ।

١.

	W	/hich n	umber s	should o	come ii	n place	of the o	questi	on mar	k (?) ?			
	(8	a) 7			(b) 8	3		(c)	9		(d)	10	
43.			r the ta	_		ow in v	which th	ne nu	umbers	bear cer	tain re	elationship amo	ng
		29	13	18									
		33	Х	19									
		30	27	3									
	W	/hich o	ne of th	e follov	ving nu	mbers i	s the m	nissin	g numb	er indicat	ed abo	ove by X ?	
	(8	a) 19			(b) 1	15		(c)	14		(d)	8	
44.	С	onside	the fol	lowing	matrix	:							
		3	8	10	2	?	1						
		6	56	90	2	20	0						
	W	/hat is	the mis	sing nu	mber a	it '?' in	the mat	trix ?					
	(8	a) 5			(b) ()		(c)	7		(d)	3	
45.	tv m	vo of w arried	hom, F	and G of the	are gir	ls. A an	nd D are	e brot	thers ar	nd A is a	doctor	ts and 3 childre . E is an engine D and G is th	eer
	•	•	brothe	r			((b)	F's fath	er			
	((c) E's	father				((d) .	A's son				
46.	oi ai S C	ne pos ank en mong t ociolog ommer a) Am	tgraduanployee the tender of volume tend	te in C s while nis pla vhom	comments Amal yers. A two ar	rce and a and l Amala, e bank	three Komala Kamla, c empli is both	bank are Kom oyees a ter (b)	employ unemp nala an s. If S	yees. Vim loyed. Ko d Nirmala shyamala yer and a	nala an omala a are is a	ates in Sociolog nd Kamla are t and Nirmala a postgraduates postgraduate employee ?	the are in
CSA	Τ 2	2025				((D – 1	6)					

42.

Consider the following figures :

42.	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ	' ਅੰਕੜਿਅ	ਾਂ 'ਤੇ f	ਵੇਚਾਰ	ਕਰੋ :							
	2	6		3	?							
	80	24		120	36							
	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰ	ਨ੍ਹ (?) ਵ	री मां f	ਕਹੜੀ	ਸੰਖਿਆ	ਆਉਣੀ ਚ	ਾਹੀਦੀ ਹੈ) ?				
	(a) 7			(b)	8		(c)	9		(d)	10	
43.	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤ ਖ਼ਾਸ ਸੰਬੰ				ਚਾਰ ਕਰੋ	ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱ	ਰ ਸੰਖਿ	ਆਵਾਂ, ਰ	ਕਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨ	ਨਾਲ-ਨਾ	ਾਲ ਆਪਸ ਰਿ	ਵੇੱਚ ਇੱਕ
	29	13	18									
	33	Х	19									
	30	27	3									
	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤ	ਤੀਆਂ ਸੰ⊱ਿ	ਆਵਾਂ	ਵਿੱਚੋਂ, ਿ	ਕਹੜੀ ਸ	ਜੰਖਿਆ X	ਦੁਆਰਾ	ਦਰਸਾਈ	ੀ ਗਈ ਲਾਪ	।ਤਾ ਸੰਪਿ	ਖ਼ਆ ਹੈ ?	
	(a) 19			(b)	15		(c)	14		(d)	8	
44.	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ	'ਤੇ ਵਿ	:ਚਾਰ ਕ	ਰ :							
	3	8	10	2	?	1						
	6	56	90	2	20	0 0						
	ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ	ਵਿੱਚ '?'	'ਤੇ ਕਿ	ਹੜੀ ਲ	_ਹ ਾਪਤਾ ਸੰ	ੰਖਿਆ ਹੈ <i>'</i>	?					
	(a) 5			(b)	0		(c)	7		(d)	3	
45.	ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ,	F ਅਤੇ (ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ	3 ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਰਿ	ਆਂ ਹਨ ਵੇਆਹ	ਨ । A ਅ ਹੋਇਆ ਰ	ਤੇ D ਭਰ	ਾ ਹਨ ਅ	ਮਤੇ А ਫ	ਤਾਕਟਰ ਹੈ	IE ਇੰ	ਤੇ 3 ਬੱਚੇ ਹਰ ਜੀਨੀਅਰ ਹੈ ਨਾਲ ਹੋਇਅ	ਜਿਸਦਾ
	(a) G						(b)	F ਦਾ	ਪਿਤਾ			
	(c) E	ਦਾ ਪਿਤਾ					(d)	A ਦਾ	ਪੁੱਤਰ			
46.	ਕਾਮਰਸ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਮਲਾ, ਕਰਮਚਾਰ	ਵਿੱਚ ਪੋਸ ਕਿ ਅਮਲ ਕਮਲਾ, ਕੇ	ਾਟ ਗ੍ਰੈਜੂ ਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਮਾਲਾ । ਜੇਕ	ਾੂਏਟ ਅ ਕੋਮਾਲ ਅਤੇ ਿ ਯਰ ਸ਼ਿਾ	ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਾ ਬੇਰੁਜ਼ ਨੇਰਮਲਾ ਆਮਲਾ	ਬੈਂਕ ਕਰਮ ਗਾਰ ਹਨ ਸਮਾਜ ਮ ਕਾਮਰਸ 1	ਮਚਾਰਨ । ਕੋਮਾਲ ਜ਼ਾਸਤਰ	ਾਂ ਹਨ । ਭਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਪ	ਵਿਮਲਾ ਅ ਨਿਰਮਲਾ ਹੈ ਮੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏ	ਤੇ ਕਮਰ ਟੈਨਿਸ ਿ ਟਿਹਨ	ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏ ਲਾ ਬੈਂਕ ਕਰ ਖੇਡਾਰਨਾਂ ਵਿੱ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋ ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਏ	ਮਚਾਰਨਾਂ ਰਿੱ ਹਨ । ਹੈਂ ਦੋ ਬੈਂਕ
	(a) স্ম	-ਲਾ					(b)	ਕੋਮਾਲ	, T			
	(c) ਨਿ	ਰਮਲਾ					(d)	ਸ਼ਿਆ	ਮਲਾ -			
CSA	T 2025					(D -	17)					

47. Consider the following argument:

"In order to be a teacher, one must graduate from college. All poets are poor. Some Mathematicians are poets. No college graduate is poor." Which one of the following is *not* a valid conclusion regarding the above argument?

- (a) Some Mathematicians are not teachers.
- (b) Some teachers are not Mathematicians.
- (c) Teachers are not poor.
- (d) Poets are not teachers.

48. Examine the following relationships among members of a family of six persons A, B, C, D, E and F.

- I. The number of males equals that of females.
- II. A and E are sons of F.
- III. D is the mother of two, one boy and one girl.
- IV. B is the son of A.
- V. There is only one married couple in the family at present.

Which one of the following inferences can be drawn from the above?

- (a) A, B and C are all females
- (b) A is the husband of D
- (c) E and F are children of D
- (d) D is the granddaughter of F

49. In a code language, 'SOLID' is, written as 'WPSLPIMFHA', what does the code 'ATEXXQIBV' refer to ?

(a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

(d) WATER

50. In a dinner party both fish and meat were served. Some took only fish and some only meat. There were some vegetarians who accepted neither. The rest accepted both fish and meat. Which one of the following logic diagrams correctly reflects the above situation?

47	ਗੇਨ	ਲਿਖੀ	ਦਲੀਲ	' ਤੇ	ਵਿਜਾਰ	ਕਰੋ	
T/ .	\circ	וריאו		_	1500	\sim	•

"ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਗਰੀਬ ਹਨ । ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਵੀ ਹਨ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।" ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟਾ *ਨਹੀਂ* ਹੈ ?

- (a) ਕੁਝ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (b) ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (c) ਅਧਿਆਪਕ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (d) ਕਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 48. ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
 - ।. ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
 - II. A ਅਤੇ E, F ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ।
 - III. D ਦੋ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ।
 - IV. B, A ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।
 - V. ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (a) A, B ਅਤੇ C ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹਨ
- (b) A, D ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ

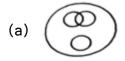
(c) E ਅਤੇ F, D ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ

- (d) D, F ਦੀ ਪੋਤੀ ਹੈ
- 49. ਇੱਕ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'SOLID' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'WPSLPIMFHA', ਤਾਂ ਕੋਡ 'ATEXXQIBV' ਕਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) EAGER

(b) WAFER

(c) WAGER

- (d) WATER
- 50. ਇੱਕ ਡਿਨਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵੇਂ ਪਰੋਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਛੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਸ। ਕੁਝ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਤਰਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

Directions (Question No. 51 and 52): Study the following information to answer the questions given below:

Guest lectures on five subjects viz., Economics, History, Statistics, English and Mathematics have to be arranged in a week from Monday to Friday. Only one lecture can be arranged on each day. Economics cannot be scheduled on Tuesday. Guest faculty for History is available only on Tuesday. Mathematics lecture has to be scheduled immediately after the day of Economics lecture. English lecture has to be scheduled immediately before the day of Economics lecture.

(a) History (b) Economics (c) Mathematics (d) Statistics

51.

Which lecture is scheduled on Monday?

52.	Which lecture is scheduled between Statistics and English?					
	(a) Economics	(t	b)	History		
	(c) Mathematics	((d)	No Lecture		
53.	A man divides his prop daughter's are both as the value (in ₹) of the	in the ratio 3:1. If the				
	(a) ₹16,250	(t	b)	₹ 16,000		
	(c) ₹ 18,250	((d)	₹ 17,000		
54.	Four numbers are in to fourth number is equal		. Tr	neir sum is 16. Th	ne sui	m of the first and
	(a) 5	(t	b)	8		
	(c) 10	((d)	80		
55.	The daily wages of A certain work, he gets a wage of ₹ 75. If both of (a) ₹ 67.50	a total wage of ₹ 63. V of them do it together, v	Whe	en B does the sam	e work	rk, he gets a total
56.	A, B and C did certain 3:2:7 respectively. the ratio of the investment	Ratio of the profits of A				
	(a) 1:3:4	(b) 7:9:11 (d	c)	8 : 9 : 12	(d)	2:3:11
57.	Working alone A can c share (in ₹) if A, B ar they worked together.					
	(a) 1,440	(b) 960 (d	c)	1,920	(d)	1,280
CSA ⁻						

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 51 ਅਤੇ 52) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ, ਅੰਕੜਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ 'ਤੇ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਗੈਸਟ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਕਚਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(b) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ (c) ਗਣਿਤ

(d) ਅੰਕੜਾ

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(a) ਇਤਿਹਾਸ

52.	ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ	ਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਲੈਕਚਰ ਤੈਅ					
	(a) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ			ਇਤਿਹਾਸ			
	(c) ਗਣਿਤ		(d)	ਕੋਈ ਲੈਕਚਰ ਨਹੀ	Ť		
53.	ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਮਿਲ	ਅਨੁਪਾਤ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਦੋਵ	ਾਂ ਦਾ	ਅਨੁਪਾਤ 3 : 1 ਹੋਵੇ	। ਜੇਕ		
	(a) 16,250 ਰੁਪਏ		(b)	16,000 ਰੁਪਏ			
	(c) 18,250 ਰੁਪਏ		(d)	17,000 ਰੁਪਏ			
54.	ਚਾਰ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 1 : 2 : 3 ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ :	: 4 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ	। ਇ	ਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 16 ਹੈ	। ਪਹਿ	ਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਸ	ਜ <u>ੰ</u> ਖਿਆ
	(a) 5		(b)	8			
	(c) 10		(d)	80			
55.	A ਅਤੇ B ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਲ 75 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ (a) 67.50 ਰੁਪਏ	63 ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲ ੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਇ	ਦੀ ਹੈ ਏਹ ਕੰ	। ਜਦੋਂ B ਉਹੀ ਕੰਮ ਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੰ	ਮ ਕਰਚ ਮ ਦੀ	ਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ ?	ਨੂੰ ਕੁੱਲ '
56.	A, B ਅਤੇ C ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਵੇ A, B ਅਤੇ C ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੈ ?	ਅਨੁਪਾਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4 : 3	: 14	ਹੈ। A, B ਅਤੇ C	ਦੇ ਨਿ	ਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾ	
	(a) 1:3:4	(b) 7:9:11	(c)	8 : 9 : 12	(d)	2:3:11	
57.	A ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 27 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ 1 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿ (a) 1,440	2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ C ਦਾ ਿ	ਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ (ੀ A, B ਅਤੇ C ਨੂੰ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ) ਕੀ ਹੋਏ	4,320 ਏਗਾ ?) ਰੁਪਏ ਮਿਲਚੇ	
CSA	T 2025	(D - 2	1)				

	(a)	20	(b)	18		(c)	14	(d)	22
59.	is no (a)	r children are sittin ot sitting next to D, B B and A	-		occupying (t	sea	t/seats adjacent		
60.	than							B), v	vhere A is greater
		nis context, which o		followin	g stateme	nts i	s correct ?		
		P is greater than							
		Q is greater than P is equal to Q	Ρ						
		None of the abov	e can	be con	cluded wit	:h ce	ertainty		
61.	was find villa	erson stood alone situated 5 km ea the direction but h ge is to walk in the direction facing th	st of le loc	the poir ated the	nt where I	he w	vas standing. He	had	no instruments to
	(b)	_	•		ar				
	(c)	• •		-					
	(d)		-			t			
62.	borr to D	boys A, B, C, D, ows 2 cards from who passes 1 to laber of cards posse	A and	d gives a	away 5 to	C v	vho in turn gives	3 to 1	B while B gives 6
	(a)	A, B and C	(b)	В, Са	nd F	(c)	A, B and F	(d)	A, C and F
63.		econd and fourth se, what would be to ?		•			•		
	(a)	23	(b)	22		(c)	21	(d)	20
64.		certain code, '256					_		
	(a)	2	(b)	4		(c)	5	(d)	8
CSA	T 20	25			(D - 22	!)			

Two men and 7 women can complete a work in 28 days, whereas 6 men and 16 women can do the same work in 11 days. In how many days will 5 men and 4 women, working

58.

together, complete the same work?

	ੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾ ਕਰਨਗੇ	?		,
	-	(c)	14	(d) 22
59.	ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ C, D ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ D (a) B (c) B ਅਤੇ A) ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਮ (b)	_	
60.	P = (A ਦਾ 40%) + (B ਦਾ 65%) ਅ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿ (a) P, Q ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (b) Q, P ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ (c) P, Q ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤ	ਸ਼ਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ :	ਹੈ ?	ś), ਜਿੱਥੇ A, B ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ।
61.	ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ 5 ਕਿਲੋਮੀਟ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਉ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ : (a) ਧਰੂਤਾਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਤੁਰਨਾ (b) ਧਰੂਤਾਰੇ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰ (c) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿ (d) ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦਿ	ਰ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸ ਨੇ ਧਰੂਤਾਰੇ ਨੂੰ ਹ ਨਾ ਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ	ਥਿਤ ਸੀ [°] ਜਿੱਥੇ ਉਹ	ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਦਿਸ਼ਾ
62.63.	ਛੇ ਮੁੰਡੇ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਤਾਸ਼ ਦੀ ਤੋਂ 2 ਪੱਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ਨੂੰ 5 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1 ਪੱਤਾ ਅਗਾਂਹ E ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦ ਕਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ (a) A, B ਅਤੇ C (b) B, C ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਚੇਂਥੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹ	ਦੇੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲੇ f ਾ ਹੈ । ਫਿਰ D ਅਤੇ ਏ ਬਰਾਬਰ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ F (c) ਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ,	ਵਿੱਚ B ਨੂੰ 3 ਦਿੰਦਾ ਏ E ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪੱਤਿ ? A, B ਅਤੇ F , ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ	ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ B, D ਨੂੰ 6 ਪੱਤੇ ਤਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਹੇਠ ਵਿੱਚੋਂ (d) A, C ਅਤੇ F ੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ
	ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਰ ਹੋਵੇਗੀ ? (a) 23 (b) 22			
64.	ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, '256' ਦਾ ਅਰਥ ਹ ਅਤੇ '254' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ-ਦਾ	ਹੈ 'ਲਾਲ ਰੰਗ-ਦਾ ਚ ਚਾਕ'। ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'f	ਤਾਕ', '589' ਦਾ ਅ ਚਿੱਟੇ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ	ਮਰਥ ਹੈ 'ਹਰੇ ਰੰਗ-ਦਾ ਫੁੱਲ' 'ਅੰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
	(a) 2 (b) 4	(c)	5	(d) 8
CSA	T 2025	(D-23)		

58. ਦੋ ਆਦਮੀ ਅਤੇ 7 ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ 28 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 6 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 16 ਔਰਤਾਂ ਉਹੀ ਕੰਮ 11 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 5 ਆਦਮੀ ਅਤੇ 4 ਔਰਤਾਂ, ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, Read the following passage and answer Question Numbers 65 and 66 with reference to the passage by choosing the most appropriate option :

After a traumatic experience, it's normal to feel frightened, sad, anxious, and disconnected. But if the upset doesn't fade, you may be suffering from post-traumatic stress disorder (PTSD). PTSD can develop following any event that makes you fear for your safety. Any event, or series of events, that overwhelms you with feelings of hopelessness and helplessness and leaves you emotionally shattered, can trigger PTSD — especially if the event feels unpredictable and uncontrollable. PTSD can affect people who personally experience the traumatic event, those who witness the event, or those who pick up the pieces afterwards, such as emergency workers and law enforcement officers. PTSD can also result from surgery performed on children too young to fully understand what's happening to them.

Whatever the cause for your PTSD, with treatment and support, one can learn to manage your symptoms, reduce painful memories, and move past the trauma. Following a traumatic event, almost everyone experiences at least some of the symptoms of PTSD. A normal response to trauma becomes PTSD when you get stuck. After a traumatic experience, the mind and the body are in shock. But as you make sense of what happened and process your emotions, you start to come out of it. With PTSD, however, you remain in psychological shock. Your memory of what happened and your feelings about it are disconnected. In order to move on, it's important to face and feel your memories and emotions.

Recovery from PTSD is a gradual, ongoing process. Healing doesn't happen overnight, nor do the memories of the trauma ever disappear completely. This can make life seem difficult at times. PTSD can make you feel disconnected from others. You may be tempted to withdraw from social activities and your loved ones. But it's important to stay connected to life and the people who care about you.

If you suspect that you or a loved one has post-traumatic stress disorder, it's important to seek help right away. The sooner PTSD is treated, the easier it is to overcome. This process is much easier with the guidance and support of an experienced therapist or doctor. Treatment for PTSD can relieve symptoms by helping you deal with the trauma you've experienced. When looking for a therapist, seek out mental health professionals who specialize in the treatment of trauma and PTSD. Beyond credentials and experience, it's important to find a PTSD therapist who makes you feel comfortable and safe. Trust your gut; if a therapist doesn't feel right, look for someone else. For therapy to work, you need to feel comfortable and understood.

65.	Whi	ch of the following statements is <i>not</i> di	rectly	implied from the passage ?
	(a)	Any event, or series of events, that and helplessness and leaves you emo		whelms you with feelings of hopelessness Illy shattered, can trigger PTSD.
	(b)	PTSD can affect people who personal witness the event, or those who pick	-	xperience the traumatic event, those who e pieces afterwards.
	(c)	Whatever the cause for PTSD, with tree the symptoms and move past the trau		ent and support, one can learn to manage
	(d)	PTSD is a side-effect of any emerger fully understand what's happening to	-	urgery performed on children too young to
66.	Whi	ch of the following statements is true?		
	(a)	It is advisable to seek medical support	t for t	the treatment of PTSD.
	(b)	It is necessary to withdraw from soc undergoing PTSD.	ial ac	tivities and your loved ones while one is
	(c)	PTSD is an incurable health condition	with	no treatment.
	(d)	PTSD is a mental condition with no trepeople who care about you.	eatm	ent other than distancing from life and the
67.	Cho	ose the grammatically correct sentence) .	
	(a)	The board of trustees consisted older	реор	le.
	(b)	Older people comprised the board of	truste	es.
	(c)	The board of trustees comprised of ol	der p	eople.
	(d)	The board of trustees comprised olde	r peo	ple.
68.	Whi	ch of the choices is CLOSEST in mear	ning to	the word "PREPOSTEROUS" ?
	(a)	sensible	(b)	ludicrous
	(c)	practical	(d)	rational
		wing sentence (Q. No. 69) has one te option :	word	missing. Fill in the blank with the most
69.	I too	ok a blanket outside, rolled myself		
		down with		up in
	(c)	up with	(d)	down about
Renl	ace t	he underlined portion in the following s	enten	nce (Q. No. 70) with the most appropriate

Replace the underlined portion in the following sentence (Q. No. 70) with the most appropriate option to make it grammatically correct. If the sentence is correct as it stands, mark '(d)' as the answer.

70. It was of utmost importance to re-build the organization after the felony is discover.

(a) was discovered

(b) will be discovered

(c) is discovered

(d) No correction needed

Directions (Question No. 71 and 72): Carefully read the passage given below and answer the following questions.

By the year 2050, 80% of the Earth's population will live in urban centres. Applying the most conservative estimates to current demographic trends, the human population will increase by about three billion people by then. An estimated 10 hectares of new land (about 20% larger than Brazil) will be needed to grow enough food to feed them, if traditional farming methods continue as they are practised today. At present, throughout the world, over 80% of the land that is suitable for raising crops is in use. Historically, some 15% of that has been laid waste by poor management practices. What can be done to ensure enough food for the world's population to live on ?

The concept of indoor farming is not new, since hothouse production of tomatoes and other produce has been in vogue for some time. What is new is the urgent need to scale up this technology to accommodate another three billion people. Many believe an entirely new approach to indoor farming is required, employing cutting-edge technologies. One such proposal is for the 'Vertical Farm'. The concept is of multi-storey buildings in which food crops are grown in environmentally controlled conditions. Situated in the heart of urban centres, they would drastically reduce the amount of transportation required to bring food to consumers. Vertical farms would need to be efficient, cheap to construct and safe to operate. If successfully implemented, proponents claim, vertical farms offer the promise of urban renewal, sustainable production of a safe and varied food supply (through year-round production of all crops), and the eventual repair of ecosystems that have been sacrificed for horizontal farming.

It took humans 10,000 years to learn how to grow most of the crops we now take for granted. Along the way, we despoiled most of the land we worked, often turning verdant, natural ecozones into semi-arid deserts. Within that same time frame, we evolved into an urban species, in which 60% of the human population now lives vertically in cities. This means that, for the majority, we humans have shelter from the elements, yet we subject our food-bearing plants to the rigours of the great outdoors and can do no more than hope for a good weather year. However, more often than not now, due to a rapidly changing climate, that is not what happens. Massive floods, long droughts, hurricanes and severe monsoons take their toll each year, destroying millions of tons of valuable crops.

- 71. Which of the following statements may be concluded from the passage?
 - (a) There is an impending food crisis owing to rapid population growth.
 - (b) Urban centres of the future will be farmlands.
 - (c) We will take 10000 years to learn and master vertical farming.
 - (d) All of the above
- 72. Which of the following statements may *not* be concluded from the passage?
 - (a) Climate change has made the future of agriculture uncertain.
 - (b) Vertical farming is a sustainable option for the future of agriculture.
 - (c) Vertical farming has no negative implications on agriculture.
 - (d) Reduction of transportation costs is one of the main reasons why we should adopt vertical farming.

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 73 ਅਤੇ 74 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਉਸਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲਦਾਰ ਪੇਤ ਲਗਾਇਆ ਫਲਾਂ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਪਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤਿਲ ਤਿਲ ਵਧਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ੳਤਰ ਆਉਂਦੇ। ਦਰਖ਼ਤ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸਦੇ ਪੱਤੇ ਪਲੋਸਦਾ ਰਿਹਾ ਸਾਖਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਲੋਰੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਮਿਣਦਾ ਤੇ ਸੋਚ ਨਿਆਣੀ ਅਜੇ ਬੈਨਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਵਧਦੀ ਛਾਂ ਉਡੀਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅੰਸੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰੁੱਖ ਗੱਭਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਛਾਂ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਫਲ ਉਸਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਟੰਗ ਦੇਣਗੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖ 'ਤੇ।

- 73. 'ਤਾਰੇ ਉਤਰਨਾ' ਕਿਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ?
 - (a) ਮਿਹਨਤ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ
 - (c) ਬਚਪਨੇ ਦਾ
- **74**. ਇਸ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰ ਹੈ :
 - (a) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ
 - (c) ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ

- (b) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ
- (d) ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਦਾ
- (b) ਜੀਵਨ ਆਸ ਤੇ ਬੌਧਿਕਤਾ
- (d) ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ

CSAT 2025

(D - 27)

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 75 ਅਤੇ 76 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੱਲ ਕੇ ਦੂਰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਗੱਡੀ ਬੈਠ ਸਿਆਲਦਾ ਨਾਲ ਬਥੇਰੇ ਹੋਰ ਰਾਮਕਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ ਸੁਘੜ ਲੁਗਾਈ ਉਸ ਦੀ ਲਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਬਾਤੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਤੇ ਪੁੰਗਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਕੱਖ 'ਚੋਂ ਜਨਮੀ ਬੇਟੀ ਓਸ ਦੀ ਨਾਂ ਧਰਿਆ ਸੀ ਮਾਧਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਮਾਧੁਰੀ ਓਸੇ ਪਿੰਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗੁੱਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਿਬਨ ਵਿੱਚ ਸਹਈ ਪੱਟੀ ਪੋਚ ਕੇ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਬੇਟੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦਾ ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਂਵਦੇ ਕੈਨਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਸਿੱਖਦੇ ਪੋਤੇ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਗੁੜ੍ਹਾ ਸਾਕ ਹੈ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਅਕਾਂਖਿਆ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਜਕ ਦੇ ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

75.	·	b) ਰਿਜ਼ਕ ਖਾਤਰ d) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਹਬ ਜਮਾਉਣ ਲਈ
76.	•	ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ? b) ਪਰਵਾਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ d) ਅਮੀਰੀ
77.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ : (a) ਬੋਹਕਰ-ਸੰਭਲਨਾ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ (b) ਸੁਨਹਿਰੀ-ਭਿਖਾਰਣ-ਵਣਿਜ (c) ਸੰਯਮ-ਬਾਰੀਕ-ਨਜਾਇਜ਼ (d) ਨਜਾਇਜ਼-ਅਭਿਆਸ-ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ	
78.	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲ (a) ਡੱਕਾ-ਕੱਖ-ਰੋਕ-ਬੰਨ੍ਹ (b) ਜਾਇਦਾਦ-ਆਰਥਿਕਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ-ਪੂੰਜੀ (c) ਪੱਟੀ-ਲੀਰ-ਕੱਪੜਾ-ਸਲਾਹ (d) ਕੋਟ-ਕਿਲ੍ਹਾ-ਸ਼ਹਿਰ-ਪਿੰਡ	ਤਪ ਹੈ :
79.	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਕੰਮ ਦਾ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਕੇ ਭਟਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? (a) ਕਾਹਲੀ ਦੀ ਘਾਣੀ, ਅੱਧਾ ਤੇਲ ਤੇ ਅੱਧਾ ਪਾਣੀ (b) ਕੋਠਾ ਉਸਰਿਆ ਤਖਾਣ ਵਿਸਰਿਆ (c) ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਤੇ ਕੀ ਪਿੱਦੀ ਦਾ ਸ਼ੋਰਬਾ (d) ਤਾਲੋਂ ਘੁੱਥੀ ਡੂਮਣੀ ਬੋਲੇ ਤਾਲ ਬੇਤਾਲ	ਦਾ ਫਿਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸ ਅਖਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
80.	ਨਾਟਕੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ : (a) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ (b) ਸੁਰਿੰਦਰ- ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ (c) ਸੁਰਿੰਦਰ: ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ (d) ਸੁਰਿੰਦਰ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ: ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਹੋ	ਗਿਆ ਸੀ । ਗਿਆ ਸੀ ।

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

2025 PAPER-2 (Civil Services Aptitude Test)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : 80	ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ	
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੈੱਟ
ਜਨਮ ਮਿਤੀ <u> </u> ਸਾਲ	मैंट
ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ	
ਰੋਲ ਨੰ	
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ	
(for a) (for a	

(ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੋ)

ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ (ਬੁੱਕਲੈਂਟ) ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਟੀਕਲ ਮਾਰਕ ਰੀਡਰ (OMR) ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਕਸੇ 1 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਏਨਕੋਡ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭਰੇ। ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 2. ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ, ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਫਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ^{3.} ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 4. ਇਸ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ *ਸਿਰਫ਼ ਨੀਲੇ ਜਾਂ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਿਆਹੀ ਵਾਲੇ ਪੈੱਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 5. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖ਼ਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ 'ਤੇ ਹੋਰ *ਕੁੱਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ* । ਰੱਫ਼ ਕੰਮ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- 6. ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 120 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਕੇਵਲ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਦਿਵਿਆਂਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 40 ਮਿੰਟ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 7. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 200 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2.5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ <u>ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ</u>।
- 8. ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ। **ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ** ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ**।
- 10. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੱਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਉੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- 11. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 12. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ <u>OMR ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u> ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ OMR ਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਦੋ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- 13. ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ *OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਛੇਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸੈਂਪ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ OMR ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।*

ਨੇਟ : ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖ ਕਵਰ ਦੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।